

2017

ZPRÁVA O VNITŘNÍM
HODNOCENÍ KVALITY
VZDĚLÁVACÍ, TVŮRČÍ
A S NIMI SOUVISEJÍCÍCH
ČINNOSTÍ 2017

ZPRÁVA O VNITŘNÍM HODNOCENÍ KVALITY
VZDĚLÁVACÍ, TVŮRČÍ A S NIMI
SOUVISEJÍCÍCH ČINNOSTÍ

OBSAH

Úvod	5
Popis a zaměření uskutečněných hodnocení v systému vnitřního hodnocení kvality na ČZU	6
Hlavní výsledky vnitřního hodnocení vzdělávacích činností	13
Práce s uchazeči o studium	13
Příjímací řízení	14
Studijní programy v bakalářských a magisterských programech	16
Studenti v bakalářských a magisterských studijních programech	20
Výuka v akreditovaných studijních programech mimo sídlo ČZU	27
Státní závěrečné zkoušky	27
Hodnocení studia v bakalářských a magisterských studijních programech studenty	29
Celoživotní vzdělávání	31
Studium v doktorských studijních programech	34
Hlavní výsledky vnitřního hodnocení tvůrčích činností	39
Vědecko-výzkumná činnost	39
Výstupy z tvůrčích činností	41
Výstupy z tvůrčích činností	43
Hlavní výsledky vnitřního hodnocení souvisejících činností	45
Řízení a správa univerzity a jejích součástí	45
Spolupráce s praxí a naplňování společenská odpovědnosti	46
Mezinárodní činnost	47
Péče o služby pro studenty	49
Kvalita akademických a neakademických pracovníků a péče o ně	52
Habilitační řízení a řízení ke jmenování profesorem	53
Prostorové, přístrojové, materiální, informační a administrativní zabezpečení	54
Udržování a rozvoj akademického prostředí	55
Finanční zabezpečení	55
Činnost školních statků	56
Závěrečné shrnutí	58
Příloha	59

ÚVOD

Zprávou o vnitřním hodnocení kvality vzdělávací, tvůrčí a s nimi souvisejících činností naplňuje Česká zemědělská univerzita v Praze nejen své povinnosti vyplývající ze zákona (§ 77b zákona 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů /zákon o vysokých školách/) a z akreditačních standardů, ale demonstruje tak i svou společenskou odpovědnost spojenou s transparentní vykazatelností svých aktivit. V těchto souvislostech je tato Zpráva o vnitřním hodnocení kvality vzdělávací, tvůrčí a s nimi souvisejících činností (dále jen Zpráva o vnitřním hodnocení kvality) klíčovou pro naplňování vize, mise a strategie ČZU a zároveň představuje zásadní dokument poskytující zpětnou vazbu ve vztahu k aktivitám prováděným na ČZU v hodnoceném období.

Východiska pro vnitřní hodnocení kvality činností na ČZU jsou formována trojúhelníkem 3 základních dokumentů: Strategickým (původně Dlouhodobým) záměrem vzdělávací, vědecké, výzkumné, inovační a tvůrčí činnosti České zemědělské univerzity v Praze na období 2016–2020, Výročními zprávami o činnosti ČZU a Výročními zprávami o hospodaření. Hlavní podkladové materiály poskytují každoroční zprávy o hodnocení různých oblastí působení ČZU projednávané jednak na kolegiu rektora a jednak na vědecké radě ČZU. Hlavním metodickým materiálem pro přípravu této zprávy i pro samotný proces vnitřního hodnocení kvality činností na ČZU jsou **Standards and Guidelines for Quality Assurance in the European Higher Education Area**.

ČZU Zprávou o vnitřním hodnocení kvality sumarizuje hodnocení prováděná na této univerzitě v uplynulém období (především v letech 2013–2017). Tato zpráva je připravena v souladu s vnitřním předpisem ČZU **Pravidla systému zajišťování kvality vzdělávací, tvůrčí a s nimi souvisejících činností a vnitřního hodnocení kvality vzdělávací, tvůrčí a s nimi souvisejících činností České zemědělské univerzity v Praze** a zároveň navazuje na dokument vypracovaný v září 2011, který prodlužoval tradici pravidelných (v letech 1993, 1999 a 2006) mezinárodních hodnocení ČZU prováděných mezinárodními odborníky. V roce 2011 se jednalo o dokument **The system of Czech**

University of Life Sciences Prague Quality Assurance (Self Evaluation Report), který tvořil podklad pro zprávu odborníků na hodnocení kvality činností z univerzit sdružených v síti Euroleague for Life Sciences – ELLS (Wageningen University and Research, University of Natural Resources and Life Sciences /BOKU/ Vienna, Warsaw University of Life Sciences, University of Copenhagen – Faculty of Science, University of Hohenheim-Stuttgart, Swedish University of Agricultural Sciences, Czech University of Life Sciences Prague). Tato zpráva ze srpna 2012 hodnotí kvalitu činností na ČZU nazvaná **International Evaluation of the Quality Assurance Mechanisms and Procedures in the Czech University of Life Sciences Prague** konstatovala, že „po pozoruhodném nárůstu počtu studentů je dnes kladen důraz na kvalitu vzdělávání a výzkumu. [...] Hlavním závěrem činnosti pracovní mezinárodní skupiny je, že ČZU pokračuje ve zřetelném pokroku ve svém fungování v mnoha oblastech. Má dobře zavedený vlastní systém zajišťování kvality a kontroly činností. Kvalita se již v činnostech univerzity stala velice významnou prioritou. [...] Univerzita učinila velký pokrok v rozvoji a implementaci mechanismů a procedur zajišťujících kvalitu a je pravděpodobné, že takto bude působit i v dalších pěti letech. [...] Změny v organizační struktuře univerzity tomuto procesu jenom napomohou“.

Zpráva o vnitřním hodnocení kvality je pojata také jako zpráva o naplňování doporučení, která byla pro ČZU formulována v International Evaluation of the Quality Assurance Mechanisms and Procedures in the Czech University of Life Sciences Prague z roku 2012, a bude také vztažena ke strategickým dokumentům (Dlouhodobý/Strategický záměr), jejichž každoroční hodnocení nabízejí výroční zprávy o činnosti ČZU.

Vzhledem k přípravě této zprávy bylo rozhodnuto, že veškerá data budou prezentována, pokud možno, minimálně za rok 2016, a to v případě, že úplná data za rok 2017 ještě nebyla k dispozici (příprava zpracování této zprávy započala již v roce 2017, kdy ještě nebyly k dispozici hodnotící zprávy za různé oblasti působení ČZU, které jsou náplní této Zprávy o vnitřním hodnocení kvality).

POPIS A ZAMĚŘENÍ USKUTEČNĚNÝCH HODNOCENÍ V SYSTÉMU VNITŘNÍHO HODNOCENÍ KVALITY NA ČZU

Prostřednictvím **vnitřního hodnocení kvality ČZU ověřuje, zda a do jaké míry se univerzita daří naplňovat její poslání, vizi, misi, cíle a dodržovat standardy**, které univerzita i akreditační orgány kladou na činnosti prováděné univerzitou. Tedy jak její činnosti tyto cíle a standardy překračují, jak se jejich naplňováním proměňují vzdělávání, tvůrčí a s nimi související činnosti a jak představuje ČZU výsledky svých aktivit veřejnosti.

Česká zemědělská univerzita v Praze rozvíjí své aktivity na základě **dlouhodobě fungujícího propracovaného systému vlastního (vnitřního) hodnocení kvality akademických činností**. Ta je provázána s mechanismy vnějšího hodnocení akademických činností. Znamená to, **že všechny aktivity ČZU jsou pravidelně hodnoceny na různých úrovních univerzity a v různých odpovídajících grémiích, ale i vnějšími aktéry**. V souvislosti s novelou zákona o vysokých školách z roku 2016 došlo v rámci zavedeného systému k některým výrazným změnám, které vyplývají z požadavků zmíněného zákona, a to především ve vazbě na ustanovení **Rady pro vnitřní hodnocení** a na procedury a předpisy spojené s její prací.

Klíčovým dokumentem, který dokazuje skutečnost, že ČZU se hlásí k rozvoji kultury vnitřního hodnocení akademických činností vysokých škol, je **Dlouhodobý/Strategický záměr vzdělávací, vědecko-výzkumné a další tvůrčí činnosti**, ale i podobné předchozí dokumenty. Například již Dlouhodobý záměr ČZU 2006–2010 o systému vnitřního zajišťování a hodnocení kvality akademických činností pojednával v bodě 3.3 (Systémové hodnocení kvality vzdělávání) a v bodě 5.1 (Tvorba nového komplexního systému hodnocení kvality). Dlouhodobý záměr ČZU 2011–2015 potom ve specifickém strategickém cíli 6 (Učící se univerzita) přímo uvedl: „Kvalita a relevance činností vyžaduje také kvalitní pedagogy a zaměstnance, kteří budou vysoce profesionální ve všech oblastech svého působení, právě proto, aby například mohli vzdělávat, a ne učit, a být nápomocni či se přímo podílet na rozvoji vědeckých činností na univerzitě. Z tohoto důvodu ČZU bude nadále rozvíjet již zave-

dené systémy vzdělávání svých zaměstnanců a systémy hodnocení kvality prováděných činností a zároveň je bude inovovat tak, aby reagovaly na měnící se podmínky. Bude potřebné nadále stále více včleňovat různé způsoby hodnocení do řídicích systémů univerzity, ale i do každodenní práce jednotlivých součástí univerzity, i do práce jednotlivých zaměstnanců, tak aby bylo dosaženo principů učící se organizace, kdy ČZU bude podporovat vzdělávání svých zaměstnanců a zároveň na tomto základě dobuduje mechanismus svého přetváření reagujícího na proměny vnitřního a vnějšího prostředí. Z tohoto důvodu je potřebné také podporovat rozvoj různých systémů hodnocení činností na ČZU. Výstupy z těchto hodnocení poskytují zpětné vazby pro ty, kteří jsou jim vystaveni, a mohou být využitelné pro každoroční aktualizace tohoto Dlouhodobého záměru. Proto je hodnocení různých činností chápáno jako integrální část tohoto materiálu (Dlouhodobého záměru)“. S hodnocením činností je spojen také specifický strategický cíl 3 (Vzdělávací, nikoliv učící univerzita), který odkazuje především k hodnocení studia tak, aby bylo srovnatelné ve všech formách výuky (v prezenční a kombinované formě). V současné době platný **Dlouhodobý/Strategický záměr vzdělávací, vědecko-výzkumné a další tvůrčí činnosti České zemědělské univerzity v Praze 2016–2020** věnuje kvalitě činností **první prioritní oblast: Kvalitní univerzita**. Prioritní cíl této prioritní oblasti je formulován takto: „Prostřednictvím různorodých mechanismů a opatření podpory a zajišťování kvality činností univerzity, u nichž bude kontinuálně vyhodnocována jejich účinnost a budou odpovídajícím způsobem inovovány, utvářet hodnotné výstupy ve všech oblastech působení univerzity“. Ve vzdělávací oblasti to především znamená: (1) Systematicky zdokonalovat a inovovat mechanismy zajišťování kvality pedagogických činností i s využitím mezinárodních zkušeností. (2) Podporovat přípravu a používání kvalitních studijních opor reflektujících nejnovější vědecké poznatky, ale i nové vzdělávací a informační technologie, a to tak, aby bylo možné plně implementovat rozmanité a alternativní metody a formy výuky odpovídající potřebám studujících. (3) Při utváření nových programů a při reakreditaci stávajících programů dbát na propojení výstupů

z učení s náplní programů až do úrovně jednotlivých předmětů a kvalifikačních prací tak, aby reagovaly na potřeby trhu práce a na dlouhodobé společenské trendy a výzvy. (4) Zvyšovat odbornou úroveň jednotlivých pedagogických pracovníků a celého pedagogického sboru, včetně rozvoje jejich pedagogických kompetencí. (5) Pokračovat v úsilí o vyvážené počty studentů v jednotlivých typech studijních programů tak, aby byla posilována kvalita pedagogického procesu daná vhodnou proporcí studentů na jednoho pedagoga.

V oblasti tvůrčích činností se především jedná o: (1) zdokonalování flexibilních nástrojů hodnocení tvůrčí činnosti, které budou reagovat na výstupy z celostátních hodnocení kvality tvůrčích činností v akademické sféře; (2) zvyšování kvality akademických a dalších tvůrčích pracovníků v oblasti tvůrčích činností prostřednictvím různorodých mechanismů (včetně těch vyzkoušených a praktikovaných v zahraničí); (3) zvyšování zapojení studentů do kvalitních tvůrčích aktivit realizovaných pracovníky ČZU; (4) podporu kvalitních publikačních výstupů vědecké činnosti a zapojení se do financovaných vědeckých projektů; (5) zvyšování zapojení mladých a vysoce kvalitních vědců do vědecko-výzkumného působení prostřednictvím tzv. post-doktorských pozic, aby investice do kvality jejich vzdělání během doktorského studia našly udržitelné uplatnění. Z hlediska **současného třetího pilíře působení univerzity – společenské prospěšnosti a společenské odpovědnosti** – potom bude ČZU usilovat o: (1) zapojování stále více partnerů z prostředí mimo univerzitu a také absolventů do mechanismů zajišťování a hodnocení kvality; (2) propojování kvality tvůrčího a pedagogického působení ČZU s jejím společensky odpovědným působením, a to formou inovativních přístupů; (3) posilování etické stránky působení studentů, pedagogů a zaměstnanců včetně opatření proti různým formám plagiátorství. Obecně lze konstatovat, že mechanismy vnitřního hodnocení kvality činností na ČZU jsou nastaveny tak, aby každoročně hodnotily i naplňování Dlouhodobého/ Strategického záměru, což je v souladu s požadavky na každoroční dodatek ke Zprávě o vnitřním hodnocení kvality.

Při hodnocení naplňování cílů z Dlouhodobého/ Strategického záměru 2016–2020 konstatovala Výroční zpráva o činnosti ČZU z roku 2016, že z hlediska mechanismů podpory a zajišťování kvality pedagogických i tvůrčích činností byl velice důležitý řešený centralizova-

ný rozvojový projekt MŠMT „System vnitřního hodnocení kvality vzdělávací a tvůrčí činnosti a souvisejících činností veterinárního, zemědělského a potravinářského zaměření využívající synergie zapojených vysokých škol“. Na jeho základě byly připravovány všechny dokumenty vyžadované novelou zákona o vysokých školách vzhledem k novým podmínkám zajišťování a vnitřního hodnocení kvality akademických, tvůrčích a souvisejících činností. **V oblasti vzdělávání** byly v roce 2016 k podpoře kvalitní výuky v souladu s Dlouhodobým/Strategickým záměrem ČZU a s podporou Institucionálního plánu rozvíjeny studijní opory. Podpora kvality výuky byla v roce 2016 patrná i z rozvoje Centra audiovizuální podpory, které umožňuje profesionální nahrávání přednášek s cílem jejich interaktivního využití při přípravě studentů.

V oblasti tvůrčích činností bylo v roce 2016 patrné, že rostl počet publikací v kvalitních časopisech, kdy je počet publikací v časopisech s tzv. impakt faktorem v roce 2016 téměř trojnásobný ve srovnání s počtem z roku 2010 (a počet RIV bodů se jen za jeden rok zvýšil o 10 %). Zvyšuje se kvalita časopisů, v nichž pracovníci ČZU publikují, kdy zmíněná kvalita je měřitelná jejich pořadím podle výše impakt faktoru. Zvýšení zapojení studentů (především doktorských studijních programů) do kvalitních tvůrčích aktivit je patrné z nárůstu počtu studentů doktorského studia v soutěži o nejlepší publikační výstup na ČZU a v nárůstu počtu bodů, který je potřebný pro přední umístění v této soutěži. Ke kvalitě činností na ČZU také přispívalo další vzdělávání akademických, ale i dalších pracovníků. Zde je patrný postupný dlouhodobý trend zvyšování jak počtu nabízených kurzů, tak i počtů účastí v nich.

Ze srovnání tří **Dlouhodobých/Strategických záměrů** vyplývá, že ČZU se plně hlásí k politice vnitřního hodnocení činností a kontinuálně ji rozvíjí. Pro seznámení s hodnocením kvality akademických činností jsou klíčové **Výroční zprávy**. Ty jsou dokumentem, který transparentně hodnotí činnost univerzity a ukazují na její kvalitu. Výroční zpráva reflektuje **dílní hodnotící dokumenty** připravované na ČZU, které evaluují různé činnosti realizované na ČZU, a vychází z nich. Pro **pedagogické aktivity** jsou kromě zmíněného Dlouhodobého/ Strategického záměru dalším výchozím materiálem pro hodnocení kvality **Studijní a zkušební řády (oddělené pro bakalářské a magisterské studium a pro studium doktorské)**. Konkrétní materiály, které hodnotí kvalitu

vzdělávacích činností z různých pohledů, jsou přiblíženy níže při představení orgánů, které se hodnocením kvality akademických činností na ČZU zabývají. Základním dokumentem pro hodnocení činností **v oblasti tvůrčích činností** je společně s Dlouhodobým/Strategickým záměrem **metodika hodnocení výsledků výzkumných organizací** pro příslušný rok vydávaná Radou vlády pro vědu, výzkum a inovace. Její principy jsou využívány i v prostředí ČZU (hodnocení výsledků, alokace zdrojů podle výsledků ve vědě). Dalším dokumentem, který je používán k hodnocení kvality pedagogů ve vzdělávací, tvůrčí i v souvisejících činnostech, jsou **Pravidla habilitačního řízení nebo řízení ke jmenování profesorem na České zemědělské univerzitě v Praze**. Ta stanoví kvantifikovatelné a ověřitelné podmínky pro zahájení habilitačního nebo jmenovacího řízení a pro akademické pracovníky představují nástroj profesního rozvoje. Podobně jako v případě vzdělávacích aktivit je hodnocení výsledků v tvůrčích činnostech detailizováno v konkrétních zprávách nebo nachází svůj výraz v soutěžích (např. o nejlepší publikační výstup doktorandů, o nejlepší publikační výstup akademického pracovníka). **V souvisejících oblastech** (řízení a správa univerzity a jejich součástí; spolupráce s praxí a naplňování společenské odpovědnosti; mezinárodní činnost; péče a služby pro studenty; kvalita akademických a neakademických pracovníků a péče o ně; prostorové, přístrojové, materiální, informační a administrativní zabezpečení; udržování a rozvoj akademického prostředí; finanční zabezpečení; činnost školních statků) neexistují žádné další klíčové dokumenty odkazující na kvalitu těchto činností, než je Dlouhodobý/Strategický záměr. Výsledky hodnocení dosahované kvality v těchto oblastech jsou náplní pravidelných (každoročních) **hodnotících zpráv** projednávaných v grémiích uvedených níže a jsou sumarizovány ve výročních zprávách o činnosti nebo o **hospodaření**. Z hlediska hospodaření je potom společně s Dlouhodobým/Strategickým záměrem klíčovým dokumentem **Metodika a postup tvorby rozpočtu pro roky 2014–2017**.

Systém vnitřního hodnocení kvality činností na České zemědělské univerzitě v Praze vychází, jak již bylo zmíněno, z dokumentu **Standards and Guidelines for Quality Assurance in the European Higher Education Area**. Ten je doplňován dokumenty, které ve vztahu k zajišťování a hodnocení kvality byly vytvořeny v rámci mezinárodní sítě univerzit Euroleague for Life Sciences (**Guideli-**

nes for Curriculum Development and Quality Assurance of Joint Master Programmes). Tento naposledy zmíněný dokument byl využíván například při přípravě joint degree programu mezi Fakultou agrobiologie, potravinových přírodních zdrojů a BOKU Vídeň, do kterého vyústil původně existující double degree program realizovaný ve spolupráci těchto dvou pracovišť. Tento double degree program získal v roce 2010 značku kvality ELLS label. Tuto značku uděluje Euroleague for Life Sciences na základě splnění předepsaných kritérií a jejich posouzení mezinárodní hodnotitelskou komisí. Hodnocení bylo soulad s posláním instituce, profil absolventa, struktura programu a možnosti mobility v něm, metody výuky a metody hodnocení, způsoby studia studentů, přijímání studentů, diplomové práce, řízení programu a zdroje pro jeho realizaci a hodnocení kvality programu.

Využití popsaných dokumentů svědčí o tom, že ČZU aplikuje kontinuálně jak systémy vnitřního hodnocení, tak i systémy připravené ve vnějším prostředí.

Procedury zajišťující kvalitu akademických aktivit jsou spojeny s jejím hodnocením (vlastní systémy hodnocení budou představeny níže). Toto **hodnocení, které se týká různých oblastí působení ČZU, vypracovávají zodpovědní pracovníci kateder** (zpravidla vedoucí kateder v součinnosti se svými zástupci a tajemníky), **fakult** (zpravidla proděkaní v součinnosti se svými odděleními – např. studijní oddělení, oddělení pro vědu a výzkum, oddělení pro strategii či oddělení pro mezinárodní vztahy) **či univerzity** (prorektorů a jimi /metodicky/ řízená oddělení: studijní oddělení, oddělení pro vědu a výzkum, oddělení mezinárodních vztahů, oddělení pro strategii, oddělení pro školní podniky a vnější vztahy). Na hodnocení **vzdělávacích aktivit** se kromě již zmíněných osob a jimi vedených oddělení podílí také **Institut vzdělávání a poradenství**.

Zprávy za jednotlivé hodnocené oblasti, které již mají ustálenou podobu (vypracovávají se do již zavedené formální podoby, která umožňuje srovnání časových řad), jsou **projednávány v různých grémiích** ČZU/fakult/institutu a výsledky projednávání jsou následně diskutovány na úrovni kateder (příp. vedoucími kateder a děkany s jednotlivými akademickými pracovníky, u nichž jsou zjištěny například dlouhodobé přetrvávající nedostatky v zajišťování kvality vyplývající z hodnocení sledovaných aktivit). Mezi klíčová **grémia** patří (**organizace systému hod-**

nocení kvality akademických činností):

- **Kolegia rektora/děkana/ředitele.** Ty sestávají (kolegium rektora) z rektora, kvestora, kancléře, děkanů a ředitele institutu a prorektorů, resp. (kolegium děkana) z děkanů/ředitele institutu, vedoucích kateder, tajemníků fakult a proděkanů/zodpovědných pracovníků za jednotlivé oblasti působení fakult/institutu. Tato kolegia fungují podle plánu schváleného na příslušný semestr (6 měsíců) a scházejí se pravidelně jednou za měsíc (s výjimkou měsíce srpna). Plány kolegií děkanů/ředitele institutu zpravidla reflektují příslušný plán kolegia rektora, a proto je zajištěno projednávání záležitostí ve shodný termín od nejnižší úrovně (katedry přes fakulty/institut až po univerzitu). Právě tato kolegia jsou orgánem, který se nejvíce a nejčastěji zabývá hodnocením kvality činností. Oblasti tvůrčích činností a mezinárodních vztahů jsou hodnoceny ve formě standardizovaných zpráv za jednotlivé fakulty a za celou univerzitu zpravidla na začátku kalendářního roku (únor, březen); oblast pedagogická je hodnocena postupně podle průběhu akademického roku (výsledky studia v akademickém roce: červenec a říjen; výsledky přijímacího řízení: červenec; příprava přijímacího řízení: květen; anketa absolventů: listopad/prosinec; hodnocení výuky studenty říjen/listopad; posuzování studijních programů v procesu přípravy k akreditacím: průběžně podle doby udělení akreditace); hospodaření univerzity a jejích podniků jsou hodnoceny začátkem roku a v polovině roku. Pravidelně je také hodnocena spolupráce s praxí (leden), vyhodnocování naplňování plánu staveb a údržby univerzity (zpravidla počátek roku) i nakládání s financemi (zejména mzdovými prostředky – listopad).
- **Vědecká rada univerzity a vědecké rady fakult** se zabývají především habilitačními a jmenovacími řízeními, jejichž součástí je detailní hodnocení kvality uchazečů o docentské či profesorské tituly, a to v souladu s Pravidly habilitačního řízení nebo řízení ke jmenování profesorem na České zemědělské univerzitě v Praze, která specifikují požadavky na získání příslušného titulu. Zasedání vědeckých rad jsou také věnována projednávání Výročních zpráv, Dlouhodobých/Strategických záměrů a jejich každoročních aktualizací/plánů realizace a také zprávám o vybraných aktivitách a jejich hodnocení. Přítomnost členů vědeckých rad z prostředí mimo ČZU/fakult (např. ostatní univerzity/fakulty podobného zaměření jsou konkurenty na „trhu“ terciárního

vzdělávání) zaručuje objektivní a důkladné projednání záležitostí a přispívá k nezávislému hodnocení kvality činností.

- **Akademický senát ČZU/fakult (pro IVP je senátem senát ČZU)** posuzuje hodnocení kvality také. Senát se vyjadřuje schvalováním k výročním zprávám o činnosti a o hospodaření. Senát se rovněž vyjadřuje k základním strategickým dokumentům ČZU/fakult /institutu, které ovlivňují hodnocení akademických činností a jejich kvality, a ty schvaluje. Jsou to: Dlouhodobé/Strategické záměry a jejich každoroční aktualizace či nově plány realizace, statut univerzity/fakult, studijní a zkušební řády bakalářského, magisterského a doktorského studia a další dokumenty, které jsou spojeny se statutem ČZU a jejích fakult/institutu. Senáty také mají možnost si vyžádat podklady a posoudit situaci v některé ze sfér vzdělávání, tvůrčích činností nebo souvisejících činností podle zpráv, které předkládá příslušný prorektor/proděkan.
- **Správní rada univerzity** je složena z čelných představitelů hospodářského světa, z představitelů politického života a z představitelů akademické sféry mimo ČZU. Vyjadřuje se především k hospodaření univerzity a k nakládání s jejím majetkem. Z hlediska kvality akademických činností se vyjadřuje k Výročním zprávám a k Dlouhodobému/Strategickému záměru a jeho každoročním aktualizacím/plánům realizace.
- **Novým grémiem, které je z hlediska vnitřního hodnocení kvality činností na ČZU klíčové, je Rada pro vnitřní hodnocení.** Ta byla ustavena v roce 2017 a má 21 členů. Rada schvaluje návrh pravidel systému zajišťování kvality vzdělávací, tvůrčí a s nimi souvisejících činností a vnitřního hodnocení kvality vzdělávací, tvůrčí činnosti a souvisejících činností ČZU. Rada také zpracovává tuto Zprávu o vnitřním hodnocení kvality vzdělávací, tvůrčí a s nimi souvisejících činností ČZU a každoroční dodatky k této zprávě. Zároveň rada vede záznamy o vnitřním hodnocení kvality vzdělávací, tvůrčí a s nimi souvisejících činností ČZU, schvaluje studijní programy, a to v případech, kdy jsou studijní programy zařazeny do oblastí vzdělávání, pro něž má ČZU institucionální akreditaci. Rada také schvaluje záměr předložit žádost o akreditaci, rozšíření akreditace nebo prodloužení doby platnosti akreditace studijních programů vyučovaných v oblastech mimo institucionální akreditaci. Rada schvaluje

záměr předložit žádost o akreditaci habilitačního řízení nebo řízení ke jmenování profesorem. Rovněž se vyjadřuje ke strategickým dokumentům, vnitřním předpisům ČZU (předpisy podle zákona o vysokých školách) a interním předpisům ČZU (předpisy nespécifikované zákonem o vysokých školách, ale podstatné pro chod univerzity), které mají dopad na kvalitu vzdělávací, tvůrčí a s nimi souvisejících činností ČZU. Ve své činnosti se řídí jednacím řádem Rady pro vnitřní hodnocení České zemědělské univerzity v Praze.

Grémiem, ve kterém je na celouniverzitní úrovni posuzována kvalita pedagogických činností, je tzv. **pedagogická rada**. Na jejích aktivitách se účastní prorektor pro studijní záležitosti a odpovídající proděkan z fakult, zástupce ředitele Institutu vzdělávání a poradenství a dále i zástupci Oddělení informačních a komunikačních technologií zajišťující elektronické zabezpečení studia, zástupce Studijního a informačního centra a podle charakteru projednávaných záležitostí i další pracovníci ČZU (např. prorektor pro mezinárodní vztahy v případě projednávání studia zahraničních studentů). Tyto rady se scházejí pravidelně jedenkrát za měsíc (v případě potřeby i vícekrát) a řeší jednak aktuální záležitosti studia (harmonogram akademického roku, příprava přijímacího řízení, výsledky zkoušek a zabezpečení studia potřebnými materiály a infrastrukturou, organizace a zabezpečení státních závěrečných zkoušek a jejich výsledky), ale také navrhuje koncepční rozvojové strategie (např. elektronické zabezpečení a podpora výuky, projednání návrhů na akreditace/reakreditace programů ve smyslu vyjádření z jiných fakult/institutu).

Grémiem, které se zabývá vědeckými a výzkumnými aktivitami, jež jsou klíčovou náplní tvůrčích činností, jsou pravidelné (měsíční) **porady proděkanů pro vědu a výzkum**. Ty svolává a řídí prorektor pro vědu a výzkum. Na nich je projednávána kvalita vědecké, výzkumné a další tvůrčí činnosti (především problematika kvantitativního měření kvality výstupů z vědecké práce). Z hlediska pedagogického potom pod oblast tvůrčích činností spadá i doktorské studium. V tomto typu studia jsou za jeho kvalitu zodpovědné **oborové rady doktorského studia**. Ty se scházejí zpravidla dvakrát ročně, posuzují studijní výsledky a pokrok jednotlivých studentů při přípravě dizertačních prací (včetně publikačních aktivit), schvalují rámcová témata dizertačních prací, ke kterým se jednotliví studenti

v přijímacím řízení hlásí, a na základě výsledků z přijímacího řízení rozhodují o doporučení k přijetí/nepřijetí do doktorského studia. Oborové rady také stanovují a schvalují požadavky na vykonání zkoušek. Studium doktorandů je monitorováno prostřednictvím elektronického univerzitního informačního systému. V letech 2011–2012 proběhla na ČZU **hloubková evaluace doktorských studijních programů ze strany akreditační komise**, která byla zaměřena na jejich kvalitu. Výsledky tohoto hodnocení konstatovaly, že na Provozně ekonomické fakultě se problematické body týkají vymezení oborů doktorského studia, práce školitelů a přednášejících v oborech doktorského studia a kvality dizertačních prací. U Technické fakulty hodnotící komise doporučila přísněji hodnotit vědecký přínos, který lze od dizertace očekávat, motivovat pedagogy k publikování v časopisech s impakt faktorem, stanovit a dodržovat maximální počet doktorandů na jednoho školitele, vytvářet podmínky pro dlouhodobé stáže doktorandů v zahraničních výzkumných a vzdělávacích institucích a rozhodnout o budoucnosti oboru Marketing strojů a technických systémů. U Fakulty agrobiologie, potravinových a přírodních zdrojů bylo konstatováno, že perspektiva oborů je dobrá. Školitelé a přednášející mají potřebnou kvalifikaci a obhájené dizertace mají odpovídající kvalitu. Bylo doporučeno vyvinout větší úsilí v publikování v časopisech s vyšším impakt faktorem. Doktorské studium na Fakultě lesnické a dřevařské bylo hodnoceno jako dobré a mající perspektivu, komise poukázala pouze na nevyrovnanou věkovou strukturu školitelů a doporučila vyvíjet větší úsilí ve vztahu k publikování výsledků v kvalitních vědeckých časopisech. U Fakulty životního prostředí komise kladně hodnotila věkové složení školitelů, zavedená motivační opatření a vytváření trvalejších výzkumných týmů. Mezi slabé stránky komise zařadila nízkou mobilitu studentů a nevyrovnanou kvalitu dizertačních prací. Fakulta tropického zemědělství byla kritizována za nedostatek věkově perspektivních školitelů a roztržitost výzkumu. Naopak jako silné stránky doktorského studia komise hodnotila ojedinělé (specifické) výzkumné zaměření, dostatek finančních zdrojů a dobrou spolupráci s výzkumnými institucemi v ČR i v zahraničí. Doporučení z provedených hodnocení byla na fakultách akceptována a byla přijata opatření ke zjednaní nápravy v problémových oblastech, na což poukáže i kapitola věnovaná studiu v doktorských studijních programech.

Oblast mezinárodních vztahů je z hlediska její kvality pravidelně projednávána a hodnocena na **poradách prorektora s proděkaný pro mezinárodní vztahy**. Tyto porady se konají zpravidla jednou za měsíc a jsou na nich především řešeny záležitosti studentských mobilit, mezinárodních programů ve vzdělávání a společných mezinárodních projektů.

Formy (podoby) systému zajišťujícího kvalitu akademických činností závisí na jednotlivých oblastech. Nejmhutnější a nejpracovanější je **systém v oblasti vzdělávací**. Zde předně funguje tzv. vnitřní akreditace programů (a do roku 2017 i oborů studia). **Vnitřní akreditace** byla systémově zavedena v roce 2006 a její náplní je posuzování jednotlivých programů a oborů nejen samotnou fakultou, která zajišťuje jejich výuku, ale i dalšími fakultami/institutem. Fakulty/institut tak mají možnost sdělovat své názory na předkládané žádosti o akreditace/reakreditace z hlediska podoby (např. zastoupení jednotlivých předmětů a jejich náplň). Sporné otázky jsou řešeny na úrovni příslušných děkanů/proděkanů. Snahou je dosáhnout synergické podoby programů/oborů z pohledu celé univerzity.

V oblasti **vnitřního hodnocení kvality vzdělávacích činností lze vyčlenit následující procedury:**

- **Evaluace výuky na ČZU v Praze** zjišťuje, analyzuje a porovnává názory studentů a pedagogů na výuku a podmínky výuky na všech součástech univerzity (na fakultách i institutu) u vzorku vybraných pedagogů i studentů (zpravidla je tímto systémem, který garantuje a provádí Institut vzdělávání a poradenství, každý předmět hodnocen jednou za 3 roky). Šetření je prováděno přímo ve výukové činnosti. Základními nástroji jsou dotazníky, které vyplňují studenti i pedagogové. Po vyplnění dotazníků následuje analýza a interpretace výsledků. Výsledky jsou projednávány na kolegiu rektora a poté jsou souhrnná zpráva a dílčí zprávy předány děkanům/řediteli institutu a proděkanům k projednání na fakultách, katedrách a s příslušnými konkrétními pracovníky. Způsob využití výsledků této úrovně je v pravomoci děkanů a proděkanů fakult/institutu.
- **Elektronické hodnocení předmětů**, které studenti absolvují. Elektronické hodnocení bylo ve větší míře poprvé využito na fakultách a institutu ČZU v roce 2009. Výsledky jsou online k dispozici příslušnému pe-

dagogovi, vedoucím kateder, proděkanům a prorektorovi pro pedagogickou činnost. Ti mohou okamžitě reagovat na případné problémy. V tomto hodnocení, které probíhá v každém semestru, posuzují studenti práci pedagogů (schopnost zaujmout, umění motivovat studenty, vstřícnost), přínosnost a obsah předmětů, vztah přednášek a cvičení a možnost vlastního vyjádření studentů. Toto hodnocení zahrnuje všechny předměty bakalářského a magisterského studia. Studenti se ho účastní anonymně. Problémem je však malé procento vyplněných dotazníků (nízká návratnost), protože se jedná o dobrovolné šetření.

- **Anketa absolventů**, kteří mají možnost vyjádřit své názory na úroveň odborné přípravy, kvalitu výuky a i kvalitu pedagogů, průběh studia, zajištění podmínek studia i k dalším oblastem studia včetně profesní uplatnitelnosti. Univerzita má již výsledky ve značné časové řadě. Jsou využívány především vedením univerzity i fakult pro zlepšení pedagogické činnosti univerzity. Informace od absolventů jsou přínosné především z důvodu určitého nadhledu absolventa, kdy dokáže při zpětném pohledu na dobu studia lépe popsat jeho kladné i problematické stránky.
- **Zprávy studentů o průběhu studentských mobilit**, se kterými pracují následně formou obsahové analýzy pracovníci jednotlivých oddělení mezinárodních vztahů. Na jejich základě informují studenty před jejich odjezdem o možných úskalích v zahraničí (např. prostřednictvím univerzitního Zpravodaje nebo schůzek se studenty vyjíždějícími na příslušné univerzity).
- **Evaluace systému celoživotního vzdělávání** z hlediska požadavků trhu práce, kdy s oporou v rozvojovém programu MŠMT byla v roce 2011 provedena analýza požadavků trhu práce a definovány oblasti, v nichž je vhodné poskytovat celoživotní vzdělávání zájemcům z mimouniverzitního prostředí.
- **Hodnocení výuky v pracovištích mimo areál ČZU (v konzultačních střediscích)**, které je prováděno stejně jako v sídle ČZU pomocí standardních mechanismů: on-line dotazníkové šetření, anketa absolventů, evaluace výuky ze strany Institutu vzdělávání a poradenství. Vedení fakult a univerzity rovněž průběžně na kolegiích rektora i grémiích fakult podrobně analyzuje podmínky zajištění výuky (materiální a personální) v jednotlivých střediscích. Za účelem posilování kvality činností realizova-

ných akademickými pracovníky ČZU mimo sídlo univerzity dochází k pravidelným pracovním schůzkám vedení fakult s odpovědnými administrativními pracovníky konzultačních středisek. Vedení fakult také tato střediska pravidelně navštěvuje a kontroluje stav zázemí výuky.

- Od akademického roku 2010/2011 jsou pedagogům ze strany Institutu vzdělávání a poradenství nabízeny **vyžádané hospitace ve výuce předmětů**, jejichž cílem je napomoci příslušným pedagogům (kteří si o hospitace požádají) zlepšit kvalitu výuky svých předmětů. Tyto hospitace přispívají ke zkvalitnění didaktické úrovně výuky odborných předmětů. O tuto formu hodnocení kvality je rostoucí zájem pedagogů.
- Dlouhodobě využívaný nástroj sledující vazbu mezi posouzením výuky studenty a jejich úspěšností ve vybraných předmětech byl nově nahrazen v pilotním šetření nástrojem novým, a to **řízenými rozhovory s pedagogy a se studenty**. Tento nástroj je zaměřen na způsoby zjišťování vzdělávacích výsledků ve vyučovaném předmětu. Cílem je podchytit aktuální názory studentů na průběh a podmínky výuky na ČZU a rovněž zjišťování názorů pedagogů na vlastní práci, na práci studentů a na podmínky, ve kterých realizují výuku. Vyhodnocení zjištěných výsledků a vzájemné porovnání vyjádření student/pedagog umožní nalézat jak silná, tak i potenciálně slabší místa ve vzájemném porozumění a naznačovat cesty vedoucí k vyšší efektivitě vzdělávacího procesu.
- Dalším novým nástrojem hodnocení kvality výuky je **dotazník pro studenty prvních ročníků**. Ten zjišťuje názory studentů na přijímací řízení, propagaci studijních programů a na adaptaci na podmínky vysokoškolského studia při nástupu do prvního ročníku, stejně jako hodnocení kvality výuky v prvním ročníku studia.

Výsledky hodnocení akademických aktivit jsou využívány na třech úrovních, a to podle stupně, na kterém je hodnocení prováděno.

Na první úrovni vzdělávacích činností jde o vztah předmět – vyučující – katedra. Jako kritéria posuzování kvality slouží didaktická účinnost vzdělávacího procesu vázaná na studijní výsledky předmětů zajišťovaných katedrou (a hodnoceným pedagogem), inovace obsahu vzdělávání v příslušné disciplíně a ve vztahu k výstupům z učení. Výsledky hodnocení jsou projednávány na poradách kateder. Na této úrovni a na zákla-

dě zjištění z hodnocení vznikají návrhy inovací obsahu, rozsahu, ukončování předmětu apod., které jsou využívány na druhé úrovni hodnocení.

Z hlediska hodnocení tvůrčích aktivit jsou pro každoroční hodnocení jednotlivých pracovníků na úrovni pracovník – katedra používána kvantifikovaná kritéria Rady vlády pro výzkum, vývoj a inovace (tzv. metodika RIV) vztažená k jednotlivým pracovníkům.

Na druhé úrovni je ve vzdělávací oblasti realizován vztah fakulta – studijní program – jeho realizace. Toto hodnocení se opírá o výsledky hodnocení na první úrovni a dále využívá vhodných nástrojů k posouzení vzdělávacích činností a naplňování cílů akreditovaných studijních programů/oborů včetně dosahování jejich výstupů z učení a doporučení a hodnocení z Rad pro spolupráci s praxí. Zde je výrazně sledována uplatnitelnost absolventů. Zjištěné výsledky vedou k úpravám stávajících studijních programů/oborů i k přípravě nových.

V oblasti tvůrčích činností je s pomocí již v první úrovni zmíněné metodiky RIV hodnocena činnost fakult i kateder. Zde se hodnotí i úspěšnost při získávání různých projektů nebo způsoby spolupráce s praxí. Vedení fakult/institutu v souladu se zjištěnými výsledky aplikují různá opatření na podporu zvýšení počtu a kvality výstupů z tvůrčích činností. Používána je především metodika RIV v kombinaci s kvantifikací prostředků získaných prostřednictvím výzkumných grantů a dalších projektů a také podílu na vědecké přípravě doktorandů, což rovněž přispívá k hodnocení činnosti kateder na poli vědy a výzkumu.

Na třetí úrovni hodnotí kvalitu činností vedení univerzity v součinnosti s vedeními jejich součástí. Na této úrovni je prostřednictvím hodnocení výkonu fakult a institutu v oblasti vzdělávací, vědecko-výzkumné (obecně v tvůrčích), mezinárodní a dalších souvisejících činností sledováno naplňování Dlouhodobého/Strategického záměru ČZU a jeho aktualizací/plánů realizace. Tato úroveň může být pro všechny hodnocené oblasti nazvána jako **kvalita akademických činností v komparaci součástí ČZU** (jedná se o vnitřní benchmarking). Pro toto hodnocení jsou využívány podklady vzniklé na předchozích dvou úrovních a jeho výsledky slouží k orientaci fakult/institutu z hlediska zaměření jejich činností na následující období (při porovnání je patrné, kde mají příslušné organizační jednotky ČZU problémová místa a kde jsou naopak úspěšné).

HLAVNÍ VÝSLEDKY VNITŘNÍHO HODNOCENÍ VZDĚLÁVACÍCH ČINNOSTÍ

Práce s uchazeči o studium

Na základě každoročních zpráv o přípravě přijímacího řízení projednávaných na úrovni kolegia rektora je patrné, že ČZU dlouhodobě využívá k oslovení zájemců o studium veletrhy vzdělávání v ČR (Gaudeamus v Brně a Praze, Veletrh pražských vysokých škol) i v zahraničí (v rámci projektu Study in Prague se ČZU každoročně prezentuje od 7 v r. 2015 přes 9 v r. 2016 po 12 v r. 2017 veletrhů vysokoškolského vzdělávání v zahraničí). Ze zahraničních veletrhů má ČZU ročně kontakty na 100-200 zájemců o studium. U veletrhů v ČR je zájem o studium na ČZU odhadem měřený návštěvou stánků ČZU.

Z každoročního hodnocení práce s uchazeči vyplývá, že ČZU dlouhodobě rozvíjí elektronické způsoby oslovení uchazečů o studium

prostřednictvím virtuálních sociálních sítí (tj. sociálních sítí, kde není přímý osobní kontakt) a elektronických vyhledávačů. V této souvislosti je od roku 2012 využíván celouniverzitní portál „Studuj ČZU“ (byl zásadně inovován v roce 2017). V období podávání přihlášek probíhá i online kampaň na internetu zacílená na potenciální uchazeče o studium. Data a výsledky ankety mezi studenty prvního ročníku ukazují, že hlavním zdrojem informovanosti o studiu jsou v dnešní době sociální sítě (s vlastními aplikacemi) a webové stránky.

Z hlediska dalších forem oslovení uchazečů o studium je i nadále využíván Den otevřených dveří ČZU. Ten byl původně (do r. 2016) organizován pouze v lednu, v letech 2016 a 2017 přibyl na některých fakultách ještě listopadový (2016) a březnový (2017) termín.

Tabulka č. 1: Orientační počty návštěvníků dnů otevřených dveří

	Otevřené dveře pro akademický rok 2015/2016	Otevřené dveře pro akademický rok 2016/2017	Otevřené dveře pro akademický rok 2017/2018
PEF	800	700	850
FAPPZ	600	600	800
TF	250	300	250
FŽP	200	130	200
FLD	440	250	250
FTZ	90	135	100
IVP	80	90	100
ČZU Celkem	2460	2205	2550

Pozn.: vysvětlivky názvů fakult/institutu jsou uvedeny na konci textu v jeho příloze.

Tabulka č. 1 naznačuje, že rozšíření počtu dnů otevřených dveří z původního jednoho termínu na 3 před přijímacím řízením pro akademický rok 2017/2018 znamenalo nárůst počtu možných zájemců o studium na ČZU, kteří tuto univerzitu osobně navštívili, **což je pozitivním výstupem hodnocení ve vztahu k předchozím dnům otevřených dveří.**

Některé fakulty inzerují v tisku nebo v elektronických médiích. Při osobních kontaktech, mezi které patří i řada přednášek a workshopů pro spolupracující střední školy z celé ČR a přímé osobní návštěvy (pedagogů i studentů) na těch středních školách, z nichž přichází nejví-

ce zájemců o studium či jsou jinak předmětem zájmů ČZU, využívají fakulty a institut tištěné informační materiály (včetně modelových testů k přijímacím zkouškám).

S informovaností uchazečů pomáhají i absolventi ČZU, konkrétně i prostřednictvím Klubu absolventů ČZU. Nabízené programy jsou prezentovány na podnikatelských fórech nebo přímo na přednáškách pro studenty středních škol. Studentům vybraných středních škol je umožňováno vyzkoušet si laboratorní výukové zařízení některých fakult, čímž je podporován jejich zájem o studium na ČZU. S vybranými středními školami uzavírají některé fakulty

a institut dohody o spolupráci vázané na odborné vzdělávání. Propagační materiály univerzity jsou rozesílány na více než 700 středních škol po celé ČR.

Pro uchazeče o studium v bakalářských programech byly na některých fakultách organizovány přípravné kurzy k přijímacím zkouškám.

Z analýzy je patrné, že univerzita naplňuje doporučení z International Evaluation of the Quality Assurance Mechanisms and Procedures in the Czech University of Life Sciences Prague z roku 2012, aby usilovala o aktivní propagaci svých studijních programů, aby přilákala širokou škálu vysoce kvalitních studentů.

HODNOCENÍ SWOT

Silné stránky: zavedený, různorodý (mnohavrstevný) a neustále inovovaný systém oslovování

uchazečů o studium na ČZU;

Slabé stránky: neodpovídající relace mezi vynaloženými náklady (vysoké v řádu statisíců Kč) a skutečnými uchazeči oslovenými prostřednictvím veletrhů vzdělávání (především v ČR);

Příležitosti: rozvoj a využití moderních interaktivních elektronických způsobů oslovování zájemců o studium;

Ohrožení: podcenění nových trendů v oslovování uchazečů o studium.

DOPORUČENÍ

- Vytvořit podmínky pro další rozvoj elektronického oslovování uchazečů o studium.
- Vyhodnotit přínosy a náklady účasti na veletrzích vzdělávání v ČR.
- Do procesů oslovování uchazečů o studium více zapojit současné studenty.
- Připravit další pobídky a opatření pro získávání kvalitních studentů z ČR i ze zahraničí.

Přijímací řízení

Přijímací zkoušky ke studiu na jednotlivých součástech ČZU jsou **pravidelně hodnoceny během kolegií rektora a zpráva o nich je součástí každoroční Zprávy o hodnocení pedagogické činnosti pro vědeckou radu ČZU**. Z těchto zpráv vyplývá, že přijímací zkoušky jsou zajišťovány vlastními zdroji fakult a institutu, případně spoluprací jednotek univerzity, kdy jedna jednotka z jedné fakulty připravuje např. přijímací testy pro jinou fakultu. Vzhledem k časovým termínům státních maturit a přijímacího řízení na ČZU fakulty a institut zatím výrazně nezohledňují výsledky státní maturity, a to z důvodu krátkého časového rozestupu mezi nimi a složitosti administrativní přípravy přijímacích zkoušek (násobené navíc aplikací správního řízení). Státní maturity v určité míře zohledňují pouze FAPPZ (výsledky nahrazují písemnou přijímací zkoušku) a IVP (získávají se body za prospěch u maturity).

S ohledem na profil studijního programu se obsah přijímací zkoušky liší v závislosti na profilových předmětech odpovídajících předpokládaným požadavkům na uchazeče. Samotná přijímací zkouška je ve všech případech (s výjimkou přijímacího řízení do doktorských programů) realizována formou písemných testů reflektujících speciální požadavky na uchazeče o daný program a zjišťujících schopnosti a dovednosti uchazeče v profilových disciplínách

(např. matematika, jazyky, biologie). Cílem je vždy prověřit znalosti a dovednosti uchazečů v disciplínách, které jsou z hlediska studijních programů podstatné.

Fakulty/institut při přijímacím řízení do bakalářských studijních programů zohledňují předchozí úspěchy a kvalitu uchazečů potvrzující motivaci ke studiu. V závislosti na kvalitě předchozích výsledků během středoškolského studia uchazeče mohou fakulty/institut přistoupit (na základě vyhlášených podmínek pro přijímací řízení) k prominutí písemné části přijímací zkoušky (především v případech vysoce kvalitních výsledků na střední škole podpořených i dalšími hodnotnými aktivitami). Znamená to, že zvýšený zájem je v poslední době (cca od r. 2013) směřován zejména na získání talentovaných uchazečů o studium. V přijímacím řízení jsou preferováni úspěšní řešitelé oborově příbuzných předmětových soutěží a olympiád pořádaných pod garancí MŠMT. Těm nejlepším je nabízeno stipendium v případě, že nastoupí ke studiu na ČZU. Jednu z významných oborových soutěží - Biologickou olympiádu - organizuje přímo ČZU.

U některých fakult a studijních programů může být prominuta písemná část i u přijímací zkoušky do navazujících magisterských studijních oborů, a to v závislosti na průměru známek z předchozího bakalářského studia v daném programu.

Při přijímacích zkouškách do doktorských studijních programů je formou pohovoru posuzována odborná erudovanost uchazeče, orientace v problematice a představy o výzkumném

zaměření disertační práce. Součástí přijímacího řízení do doktorského typu studia je i posouzení jazykové vybavenosti uchazeče, a to formou ústního přezkoušení ze dvou jazyků.

Tabulka č. 2: Počty přihlášek ke studiu pro jednotlivé akademické roky

	Pro 2013/2014			Pro 2014/2015			Pro 2015/2016			Pro 2016/2017			Pro 2017/2018		
	Bc.	Ing.	Ph.D.	Bc.	Ing.	Ph.D.	Bc.	Ing.	Ph.D.	Bc.	Ing.	Ph.D.	Bc.	Ing.	Ph.D.
PEF	7398	4578	81	8424	5737	103	7636	5951	76	6909	5382	80	5418	3692	48
FAPPZ	3169	996	76	3117	1160	86	3277	1303	79	3187	1151	79	3605	1165	73
TF	2035	297	30	2139	249	35	2034	233	36	1753	246	25	1201	259	34
FLD	1970	477	54	1726	367	61	1399	309	75	1553	377	69	1552	335	61
FŽP	1733	1049	78	1440	1248	76	1900	1076	75	1271	1061	80	1644	1003	62
FTZ	297	146	38	455	198	47	402	157	52	452	215	44	475	363	41
IVP	448			544			557			462			362		
ČZU	17050	7543	357	17845	8959	408	17205	9029	393	15587	8432	377	14257	6817	319

Pozn.: vysvětlivky názvů fakult/institutu jsou uvedeny na konci textu v jeho příloze.

Z pohledu tabulky č. 2 je patrné, že se počet přihlášek na ČZU snižuje. Vzhledem k tomu, že rok 2013 představoval početně největší populační ročník uchazečů o studium na vysoké školy ve sledovaném období a v dalších letech se tento počet vlivem demografického poklesu snižoval, není propad podaných přihlášek zásadní, tím více, že se razantně nesnižoval počet přihlášených studentů jako jedinců (každý uchazeč si může podat více než jednu přihlášku). Počet přihlášených klesl z 20 501 v roce 2013, kdy každý uchazeč podal v průměru 1,3 přihlášky, na 19 968 v roce 2014 (každý uchazeč v průměru podal 1,3 přihlášku) a dále na 19 582 v roce 2015 (každý uchazeč podal v průměru 1,2 přihlášku). Další roky opět ukazují na pokles přihlášených, a to 18 194 v roce 2016 (každý

uchazeč v průměru podal 1,2 přihlášky) a na 17 153 přihlášených v roce 2017, kdy každý uchazeč podal v průměru opět jen 1,2 přihlášky.

Počet studentů, kteří se zapsali ke studiu, nemůže ukázat na rozdíly mezi jednotlivými programy z hlediska zájmu o ně, a to především u bakalářských a navazujících magisterských studijních programů. Většina programů, o které je již delší dobu menší zájem mezi uchazeči o studium, patří mezi programy, které připravují odborníky, o které je zájem na trhu práce (technické obory jako strojírenství, zemědělské obory zaměřené na rostlinnou nebo živočišnou produkci). Zde čelí ČZU paradoxu mezi zájmem ze strany tzv. trhu práce (poptávaných odborností) a vlastním zájmem uchazečů o určité oblasti studia.

Tabulka č. 3: Počty studentů zapsaných ke studiu do příslušných prvních ročníků

	Pro 2013/2014			Pro 2014/2015			Pro 2015/2016			Pro 2016/2017			Pro 2017/2018		
	Bc.	Ing.	Ph.D.	Bc.	Ing.	Ph.D.	Bc.	Ing.	Ph.D.	Bc.	Ing.	Ph.D.	Bc.	Ing.	Ph.D.
PEF	2368	1692	44	2601	2276	50	2208	2124	44	1999	1328	41	1989	1413	27
FAPPZ	1320	544	67	1252	631	74	1283	633	73	1187	495	57	1558	596	55
TF	1075	159	24	1035	133	21	865	130	29	761	135	22	619	148	28
FLD	1394	372	42	715	248	39	485	208	50	649	285	65	732	186	31
FŽP	841	504	47	794	583	48	906	320	56	687	392	58	1122	417	43
FTZ	178	83	23	231	102	22	236	82	26	213	80	22	111	60	27
IVP	162			149			140			145			158		
ČZU	7338	3354	247	6777	3973	254	6123	3497	278	5641	2715	265	6289	2820	211

Pozn.: vysvětlivky názvů fakult/institutu jsou uvedeny na konci textu v jeho příloze.

Tabulky č. 2 a č. 3 v této části Zprávy o vnitřním hodnocení kvality přímo nevydělují **počty uchazečů ze zahraničí. Z analýzy těchto**

uchazečů je patrné, že se jedná o jedinou skupinu uchazečů o studium, kde je patrný vysoký nárůst, a to jak v počtu podaných přihlášek,

tak v počtu zapsaných ke studiu. Zatímco v roce 2013 bylo přihlášek ze zahraničí celkem 2 464 a ke studiu se zapsalo do prvních ročníků 789 studentů, v roce 2017 to již bylo 4 675 přihlášek a 1 286 nově zapsaných studentů, což ve sledovaném období znamená nárůst o 89 % v počtu přihlášek a o 61 % v počtu zapsaných studentů. A to na počet nově zapsaných měla výrazný vliv vízová procedura aplikovaná na některé země, odkud se hlásí na ČZU uchazeči o studium. **Tím ČZU naplňuje jedno z doporučení International Evaluation of the Quality Assurance Mechanisms and Procedures in the Czech University of Life Sciences Prague z roku 2012, a to, že realizace více studijních programů v angličtině (na což upozorní následující kapitola) může na ČZU přilákat více vysoce kvalitních studentů.**

HODNOCENÍ SWOT

Silné stránky: existuje stále vysoký zájem o studium na ČZU a rostoucí zájem o studium

studentů ze zahraničí;

Slabé stránky: nerovnoměrný zájem o studium různých programů;

Příležitosti: možnost nabídky nových či inovovaných programů, které budou propojovat tzv. poptávané programy s těmi, které jsou uchazeči méně poptávané;

Ohrožení: rigidnost vízových procedur v ČR vzhledem k větší otevřenosti možnosti studia pro uchazeče ze zahraničí.

DOPORUČENÍ

- Usilovat o vytváření nových programů (či o inovaci těch stávajících), které budou propojovat ty programy, o něž je na ČZU tradičně velký zájem, s programy, o které je zájem menší, což umožní reagovat na požadavky trhu práce (požadavky po poptávaných profesích).
- Při oslovování zahraničních studentů se orientovat na země, kde není velkým problémem obdržet studijní vízum ke studiu v ČR.

Studijní programy v bakalářských a magisterských programech

Jak **konstatují každoroční hodnotící zprávy a Zprávy o činnosti ČZU**, univerzita již tradičně nabízí širokou a velmi pestrou škálu studijních programů a oborů, a to nejen v zemědělských a lesnických, ale i technických, ekonomických, biologických či společenskovědních oblastech.

Na šesti fakultách a jednom institutu ČZU bylo k 31. říjnu 2017 akreditováno celkem 114 studijních oborů v 57 bakalářských a magisterských studijních programech (23 studijních programů bakalářských a 34 magisterských). Programy, které jsou na ČZU vyučovány, pokrývají celkem 13 oblastí vzdělávání definovaných Nařízením vlády 275/2016 Sb. o oblastech vzdělávání ve vysokém školství.

Při srovnání se situací k 30. září 2013, kdy bylo akreditováno celkem 110 studijních oborů v 51 bakalářských a navazujících magisterských studijních programech (22 studijních programů bakalářských a 29 navazujících magisterských), je možno sledovat nepatrný nárůst jak studijních oborů, tak i studijních programů, přičemž u studijních

programů se jedná především o nárůst magisterských studijních programů, které mají vyšší vědeckou orientaci a propojení s tvůrčí činností. Ve srovnání s rokem 2013 v období do roku 2017 také narostl počet oborů vyučovaných v anglickém jazyce. Zatímco k 30. září 2013 bylo na ČZU 50 studijních oborů bakalářských (43 pouze v českém, 1 pouze v anglickém a 6 v obou jazycích) a 60 studijních oborů navazujících magisterských (40 pouze v českém, 11 pouze v anglickém jazyce a 10 v obou jazycích), potom ke stejnému datu roku 2017 byla situace následující: 54 studijních oborů bakalářských (50 v českém jazyce, 11 v anglickém jazyce a z toho 7 v obou jazycích) a 60 studijních oborů magisterských (48 v českém jazyce, 22 v anglickém jazyce a z toho 10 v obou jazycích).

Situaci v oblasti studijních oborů při samostatném započtení oborů akreditovaných v českém a anglickém jazyce a oborů vyučovaných v prezenční a kombinované formě dokumentují tabulky č. 4 a 5. Z nich je patrné, že se situace z hlediska počtu studijních programů na ČZU v průběhu uplynulých 5 let nijak dramaticky neměnila. To znamená, že na ČZU jsou vyučovány dlouhodobě zavedené programy.

Tabulka č. 4: Počty studijních oborů (SO) na fakultách a institutu ČZU v Praze ke dni 30. září 2013

	Bakalářské SO				Magisterské SO				Celkem
	ČJ-P	ČJ-K	AJ-P	AJ-K	ČJ-P	ČJ-K	AJ-P	AJ-K	
PEF	6	6	3	3	8	7	4	2	39
FAPPZ	21	19	2	-	21	9	3	-	75
TF	7	7	-	-	7	7	1	-	29
FŽP	5	4	-	-	7	3	4	-	23
FLD	5	4	2	1	2	2	3	-	19
FTZ	2	-	-	-	3	-	6	1	12
IVP	3	3	-	-	-	-	-	-	6
ČZU Celkem	49	43	7	4	48	28	21	3	203

Pozn.: vysvětlivky názvů fakult/institutu jsou uvedeny na konci textu v jeho příloze.

Tabulka č. 5: Počty studijních oborů (SO) na fakultách a institutu ČZU v Praze ke dni 31. října 2017

	Bakalářské SO				Magisterské SO				Celkem
	ČJ-P	ČJ-K	AJ-P	AJ-K	ČJ-P	ČJ-K	AJ-P	AJ-K	
PEF	6	6	3	3	7	5	4	-	34
FAPPZ	21	20	3	1	21	13	3	-	82
TF	7	7	1	-	7	7	1	-	30
FŽP	5	3	-	-	8	2	5	-	23
FLD	6	4	3	-	2	2	4	-	21
FTZ	2	-	1	-	3	-	6	1	13
IVP	3	3	-	-	-	-	-	-	6
ČZU Celkem	50	43	11	4	48	29	23	1	209

Pozn.: vysvětlivky názvů fakult/institutu jsou uvedeny na konci textu v jeho příloze.

Vysvětlivky pro tabulky č. 4 a 5:

ČJ-P: obory akreditované v českém jazyce, prezenční forma studia

ČJ-K: obory akreditované v českém jazyce, kombinovaná forma studia

AJ-P: obory akreditované v anglickém jazyce, prezenční forma studia

AJ-K: obory akreditované v anglickém jazyce, kombinovaná forma studia

Z hodnotících zpráv o činnostech v pedagogické oblasti vyplývá, že studijní programy a obory jsou na ČZU koncipovány tak, aby nabízely vzdělání v širokém spektru oblastí. Na univerzitě jsou vyučovány programy pokrývající oblasti zemědělské praxe i programy s ní spojené v celé šíři zemědělsko-potravinářské vertikály. Univerzita nabízí i programy zaměřené na rozvoj venkova a regionů či programy spojené s volnočasovými aktivitami (např. chov koní, kynologie či myslivost). Žádané jsou programy spojené s ekonomikou a řízením či s kulturními studii. Na univerzitě je možné studovat také programy se zaměřením na informatiku a samozřejmě i programy zabývající se ekologií, ochranou a využíváním přírodních zdrojů, ochranou krajiny, ochranou přírody a životního prostředí obecně, ale i programy týkající se techniky v agropotravinářském komplexu, včetně problematiky silniční dopravy či strojírenství nebo energetiky.

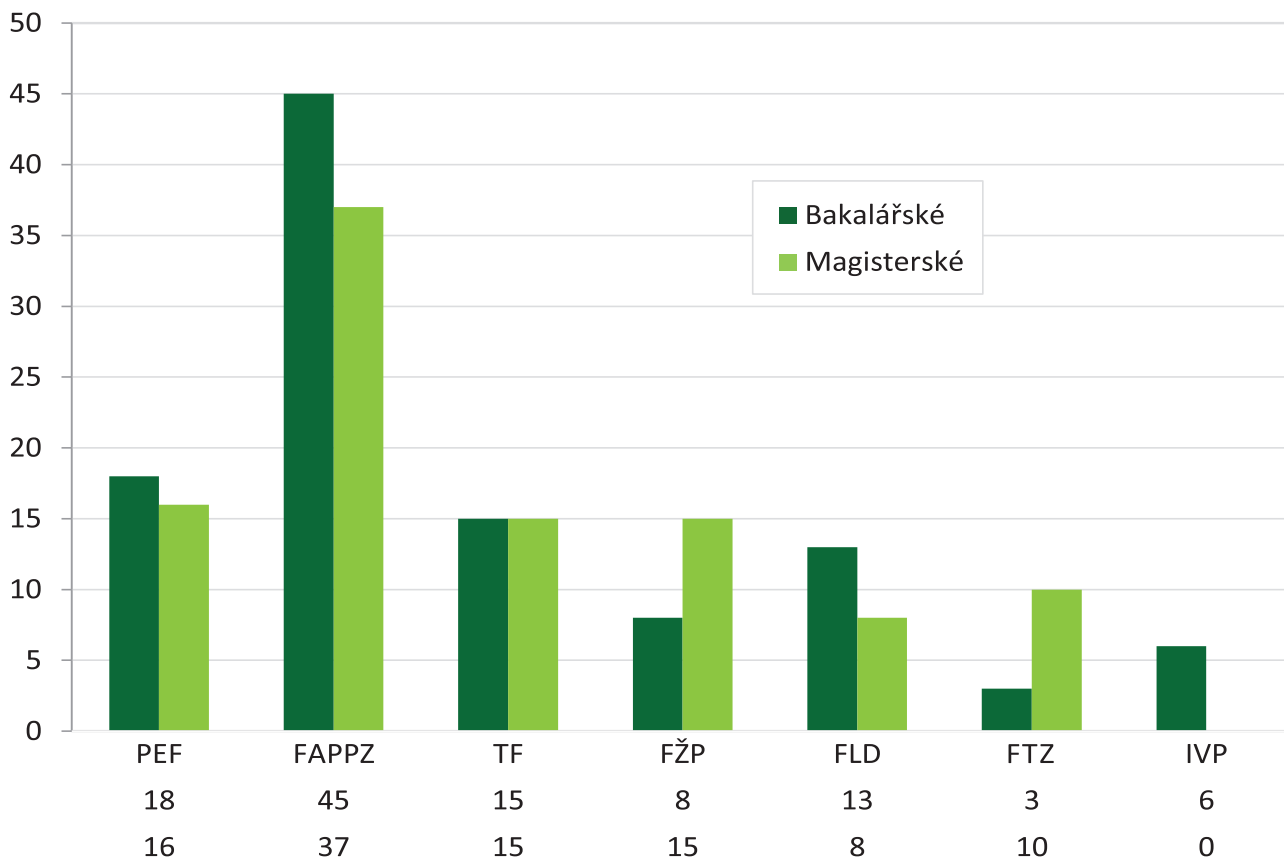
Univerzita umožňuje také studium lesnických a dřevařských programů, stejně jako programů zasahujících do problematiky tropů a subtropů a do oblastí pedagogiky. Řada programů se týká veřejné a státní správy v daných oblastech. Šíře nabízených programů ukazuje, že **ČZU představuje univerzitu nabízející kvalitní univerzitní vzdělání v řadě oblastí lidského vědění, což umožňuje řadit její studijní programy do 13 oblastí vzdělávání podle Nařízení vlády 275/2016 Sb. o oblastech vzdělávání.**

Široké tematické spektrum nabízených oborů je dobrým východiskem do budoucna a předpokladem pro udržení nebo i zvýšení zájmu o studium na ČZU, a tedy pro posílení budoucí konkurenceschopnosti ČZU na trhu terciálního vzdělávání na úrovni ČR i EU. Potěšitelné je i poměrně významné **zastoupení studijních programů vyučovaných v anglic-**

kém jazyce, a to zejména v magisterském stupni studia. Toto zastoupení má navíc v posledních letech stoupající tendenci a je předpokladem dalšího rozvoje internacionalizace studia na ČZU.

Z hlediska uvažované institucionální akreditace je důležité sledovat i počty programů na jednotlivých fakultách, které ukazuje graf č. 1, kde výrazně nad průměrem ostatních fakult je Fakulta agrobiologie, potravinových a přírodních zdrojů.

Graf č. 1: Srovnání počtu akreditovaných bakalářských a magisterských studijních oborů na fakultách a institutu ČZU (k 31.10.2017)

Pozn.: vysvětlivky názvů fakult/institutu jsou uvedeny na konci textu v jeho příloze.

Ve vztahu k mezinárodní dimenzi studijních programů je potřebné zmínit tzv. joint degree programy a double degree programy v bakalářském a především v magisterském typu studia. **Tyto programy jsou hodnoceny v rámci každoročních hodnotících zpráv o mezinárodních činnostech projednávaných na kolegiích rektora a na vědeckých radách ČZU.** Na ČZU existovaly v roce 2017 (stav v září 2017) smlouvy týkající se double degree a joint degree programů na všech fakultách s výjimkou Fakulty tropického zemědělství. Celkem bylo uzavřeno 20 smluv o takových programech (11 na Provozně ekonomické fakultě /PEF/, 3 na Fakultě lesnické a dřevařské /FLD/, 3 na Technické fakultě /TF/, 2 na Fakultě agrobiologie, potravinových a přírodních zdrojů /FAPPZ/, kdy jedna

smlouva je typu joint degree, a 1 na Fakultě životního prostředí /FŽP/). Tato zpráva se zmiňuje pouze o těch společných programech, v nichž studovali studenti. Takových joint nebo double degree programů bylo v roce 2016/2017 na ČZU realizováno 10 (5 Provozně ekonomická fakulta, 2 Fakulta agrobiologie, potravinových a přírodních zdrojů, 2 Fakulta lesnická a dřevařská a 1 Fakulta životního prostředí). Dva z těchto programů, v nichž participovaly Provozně ekonomická fakulta (s Wageningen University) a Fakulta agrobiologie, potravinových a přírodních zdrojů (s BOKU Vídeň, joint degree), byly realizovány jako společné studijní programy ve spolupráci s univerzitami sdruženými v Euroleague for Life Sciences (v roce 2016/2017 bylo celkem 9 studentů ČZU na těchto univerzitách /6 ve

Wageningen University a 3 na BOKU Vídeň/ a 7 studentů z BOKU Vídeň na ČZU; absolvovali 4 studenti ČZU /3 z Provozně ekonomické fakulty a 1 z Fakulty agrobiologie, potravinových a přírodních zdrojů/ a 3 studenti z BOKU Vídeň na ČZU). V dalších osmi v roce 2016 realizovaných double degree programech byla situace následující:

- Double degree s Cranfield University (3 programy: PEF /2/ a FŽP /1/): 5 studentů na Cranfield University (2 z PEF, 3 z FŽP) a 5 studentů ČZU absolvovalo (2 z PEF, 3 z FŽP).
- Double degree s Universitě Catholique de Lyon (1 program PEF): 7 studentů z PEF na Universitě Catholique de Lyon a 3 absolvovali.
- Grenoble Business School (1 program PEF): 8 studentů z PEF na Grenoble Business School, 3 studenti z Grenoble Business School na PEF; 4 studenti PEF absolvovali a 2 studenti z Grenoble Business School absolvovali na PEF ČZU.
- Double degree s Politechnical University Madrid (1 program na FLD): 1 student z FLD na Politechnical University Madrid, 4 studenti z Politechnical University Madrid na FLD; 1 student z FLD absolvoval.
- Double degree s Ecole National Supérieure Agronomique de Toulouse (1 program FAPPZ): 6 studentů z FAPPZ na Ecole National Supérieure Agronomique de Toulouse a 4 studenti z Ecole National Supérieure Agronomique de Toulouse na FAPPZ.
- Double degree s Povolžskou státní technologickou univerzitou Yoshkar-Ola v Rusku (1 program FLD): 3 studenti z Povolžské státní technologické univerzity na FLD.

Celkem v joint a double degree programech studovalo v roce 2016/2017 36 studentů z ČZU a 21 zahraničních studentů na ČZU. Absolvovalo v nich 17 studentů z ČZU a 5 zahraničních studentů. Počet studentů ČZU sice poklesl ze 48 v roce 2015/2016 na 36 v roce 2016/2017 (23 z PEF, 9 z FAPPZ, 3 z FŽP a 1 z FLD), ale výrazně se při meziročním srovnání zvýšil počet zahraničních studentů na ČZU (z 12 v roce 2015/2016 na 21 v roce 2016/2017), což ukazuje na kvalitu programů na ČZU (na FAPPZ 11 studentů ze zahraničí, FLD 7 studentů ze zahraničí, PEF 3 studenti ze zahraničí).

Před 5 lety (rok 2012) byly podobně jako v roce 2016 dva z těchto programů typu

double/joint degree, v nichž participovaly PEF (s Wageningen University) a FAPPZ (s BOKU Vídeň), realizovány jako společné studijní programy ve spolupráci s univerzitami sdruženými v Euroleague for Life Sciences (v roce 2012 bylo celkem 10 studentů ČZU na těchto univerzitách a 8 studentů z BOKU na ČZU). Double degree program FAPPZ ČZU – BOKU Vídeň získal v roce 2012 i akreditaci jako joint degree program. V dalších osmi oficiálně odsouhlasených double degree programech s Cranfield University (3 programy; PEF, FŽP), Universitě Catholique de Lyon (PEF), Technickou univerzitou ve Zvolenu (FLD), Grenoble Business School (PEF), Politechnical University Madrid (FLD) a Slovenskou poľnohospodárskou univerzitou v Nitře (TF) studovalo dalších 25 studentů ČZU. Čtrnáct studentů z univerzit v zahraničí studovalo v kalendářním roce 2012 v rámci double/joint degree programů na ČZU (8 z BOKU Vídeň a 6 z Grenoble Business School). Při srovnání s rokem 2017 je v hodnoceném období patrný ustálený počet studentů ČZU, kteří studovali double/joint degree programy (cca 35) a již zmíněný nárůst počtu zahraničních studentů v rámci double/joint degree programů na ČZU.

HODNOCENÍ SWOT

Silné stránky: portfolio studijních programů odpovídá vizi a misi univerzity; široká nabídka mezinárodních programů typu joint/double degree;

Slabé stránky: v některých případech existence velké fragmentace (detailizace; příliš úzká zaměřenost) studijních programů;

Příležitosti: využití projektu ESF MOST pro utváření nových studijních programů;

Ohrožení: tlak z tzv. aplikační sféry (praxe) na utváření takových programů, které ztratí akademickou univerzitní náplň (stanou se pouhou přípravou k výkonu povolání bez tvůrčí, kulturně-společenské, environmentální a dalších dimenzí podstatných pro univerzitní studium).

DOPORUČENÍ

- Při převodu studijních oborů na studijní programy provést jejich redukci.
- Sladit počty studijních programů s počty studentů v jednotlivých oblastech vzdělávání (zamezit další fragmentaci studijních programů).

Studenti v bakalářských a magisterských studijních programech

Sledování záležitostí spojených se studenty a jejich vzděláváním je klíčovým nástrojem z hlediska vnitřního hodnocení kvality. Na kolegiích rektora a ve vědeckých radách ČZU jsou projednávány zprávy o počtech studentů, o jejich zastoupení v jednotlivých ročnících a na jednotlivých fakultách/institutu. Každoročně jsou prezentovány zprávy o hodnocení studia studenty, absolventy i akademickými pracovníky. Na základě identifikovaných problémů přijímají příslušné orgány univerzity nebo fakult/institutu nutná opatření, která se projevují například

ve směrnicích rektora či v konkrétních opatřeních na jednotlivých fakultách a na institutu. Hlavní z těchto opatření představí také tato zpráva.

Počtem svých studentů patřila ČZU v roce 2013 na třetí místo mezi pražskými vysokými školami a na sedmé místo v rámci České republiky. Podle dostupných srovnatelných dat za rok 2016 to bylo rovněž třetí místo mezi pražskými vysokými školami a šesté místo mezi všemi vysokými školami v ČR. **Takové velikosti měřené počtem studentů odpovídá i důraz a vážnost, které univerzita klade na zajištění kvality pedagogického procesu i dalších akademických činností.** Vývoj počtu studentů ukazuje tabulka č. 6.

Tabulka č. 6: Počty studentů k 31.10. příslušného akademického roku

	Pro 2013/2014			Pro 2014/2015			Pro 2015/2016			Pro 2016/2017			Pro 2017/2018		
	Bc.	Ing.	Celkem	Bc.	Ing.	Celkem	Bc.	Ing.	Celkem	Bc.	Ing.	Celkem	Bc.	Ing.	Celkem
PEF	6654	4928	11582	6184	4853	11037	5734	4332	10066	5691	4298	9989	5598	4134	9732
FAPPZ	2578	1203	3781	2553	1205	3758	2489	1034	3523	2462	1132	3594	2672	1178	3850
TF	1555	318	1873	1383	312	1695	1171	314	1485	1131	290	1421	1076	317	1393
FLD	1487	571	2058	1280	465	1745	1377	455	1832	1390	504	1894	1548	464	2012
FŽP	1937	1121	3058	1843	904	2747	1795	810	2605	1803	789	2592	2135	842	2977
FTZ	376	187	563	391	204	595	346	207	553	313	249	562	277	223	500
IVP	384	0	384	375	0	375	364	0	364	367	0	367	389	0	389
ČZU	14971	8328	23299	14009	7943	21952	13276	7152	20428	13157	7262	20419	13695	7158	20853

Pozn. Do těchto počtů nejsou zahrnuti účastníci celoživotního vzdělávání ani zahraniční studenti pobývající na ČZU v rámci výměnných pobytů (tzv. mobilit).

Pozn.: vysvětlivky názvů fakult/institutu jsou uvedeny na konci textu v jeho příloze.

Počty uvedené v tabulce č. 6 potvrzují trend započatý v roce 2013 spojený s poklesem počtu studentů (i přes nárůst počtu zahraničních studentů, což je patrné z tabulky č. 7), i když v posledních třech letech lze spíše hovořit

o ustálenosti počtu studentů než o poklesu, jak potvrzuje i tabulka č. 8. Je zřejmé, že pokles je utlumen rostoucím počtem studentů ze zahraničí, kteří na ČZU studují za účelem získání titulu (tzv. kmenoví studenti).

Tabulka č. 7: Počty zahraničních studentů v bakalářských a magisterských studijních programech (bez výměnných studentů a účastníků celoživotního vzdělávání); stav k 31.10. příslušného roku

Rok	2013	2014	2015	2016	2017
Počet	1442	1759	1861	2231	2511

Z tabulky č. 8 je patrné, že na ČZU došlo k výrazné změně vývoje indexu počtu studentů pouze v akademickém roce 2014/2015, kdy se meziročně propadl počet studentů. Důvo-

dem tohoto propadu bylo zřejmě dosažení demografického dna v populaci příslušné kohorty studentů z ČR, což ještě nebylo plně substituováno studenty ze zahraničí.

Tabulka č. 8: Meziroční index vývoje počtu studentů v bakalářských a magisterských studijních programech (za celou ČZU)

Rok	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	Průměr
Index změny	1,03	1,08	0,97	0,93	0,78	0,99	1,01	0,97

Protože tabulka č. 6 nezohledňovala dělení studentů podle formy studia, je potřebné říci, že ČZU k 31. 10. 2017 představovali studenti v kombinované formě studia 32,7 % všech studentů zapsaných ke studiu v bakalářských a magisterských studijních programech (resp. 27,5 % v bakalářských studijních programech a 42,6 % v magisterských studijních programech, což znamená, že v navazujících magisterských programech je procentuálně více studentů kombinovaného studia). Ke stejnému datu v roce 2015 byl celkový podíl studentů v kombinované formě studia 30,88 %. Podíl studentů zapsaných do studia v kombinované formě studia se výrazně liší i mezi fakultami/institutem ČZU. Pro srovnání k 31. 10. 2013 představovali studenti v kombinované formě studia 30,7 % všech studentů zapsaných ke studiu v bakalářských a navazujících magisterských studijních programech (resp. 25,4 % v bakalářských studijních programech a 40,4 % v navazujících magisterských studijních programech). Z těchto údajů je patrné, že počet studentů v kombinované formě studia za posledních 5 let je procentuálně (ve vztahu k celkovému počtu studentů) ustálený a z hlediska většího zastoupení studentů v kombinované formě studia v magisterských typech studia je potřebné mu věnovat mimořádnou pozornost z hlediska zajištění jeho kvality.

Již dlouhodobě (více než 5 let) je nejvyšší podíl studentů v kombinované formě studia na Institutu vzdělávání a poradenství (v současnosti 80 %). Naopak Fakulta tropického zemědělství nemá v současné době žádné studenty v bakalářských ani v magisterských studijních programech v kombinované formě studia. Fakulta agrobiologie, potravinových a přírodních zdrojů, Technická fakulta a Provozně ekonomická fakulta mají kolem 30 % studentů v kombinované formě. Fakulta lesnická a dřevařská a Fakulta životního prostředí měly v roce 2017 kolem 45–50 % studentů v kombinované formě studia.

Poměr studentů v bakalářských, magisterských a doktorských studijních programech je pro celou dobu na ČZU dlouhodobě přibližně 9 : 5 : 1 (k 31. 10. 2017). Ustálenost tohoto trendu (cca 62–65 % bakalářští studenti; 33–35 % magisterští studenti, 3–5 % doktorští studenti v závislosti na hodnoceném roku) svědčí o vyrovnané struktuře studentů z pohledu typu studia. **Tyto poměry počtu studentů mezi bakalářskými, magisterskými a doktorskými lze považovat za optimální.**

HODNOCENÍ SWOT

Silné stránky: dlouhodobě stabilní počet studentů a ustálená proporce studentů mezi jednotlivými typy a formami vzdělávání; rostoucí počet studentů ze zahraničí;

Slabé stránky: neproporční podíly studentů kombinované formy studia u bakalářských a magisterských programů; u některých studijních programů je vysoký podíl studentů na jednoho pedagoga;

Příležitosti: hledání nových zdrojů kvalitních studentů v zahraničí;

Ohrožení: odchody studentů do zahraničí a propad demografické kohorty studentů vysokých škol; existence některých vysokých škol s nižšími požadavky na kvalitu práce studentů během studia.

DOPORUČENÍ

- Poměrně vysoký počet studentů v kombinované formě v magisterských programech při srovnání s programy bakalářskými vyžaduje rozvoj odpovídajících způsobů zajišťování kvality v této formě studia včetně rozvoje nutných studijních opor odpovídajících požadavkům na kombinovanou formu studia.
- U všech studijních programů dosáhnout optimálního podílu studentů na jednoho pedagoga s ohledem na charakter studijního programu.

Poměrně zajímavý je podrobnější pohled na počty studentů zapsaných ke studiu v jednotlivých ročnících. Je zřejmý vysoký počet studentů studujících v 1. ročníku bakalářského studia. Počet bakalářů pak výrazně ubývá ve 2. ročníku. Při přechodu do 3. ročníku už se počty studentů ve srovnání se druhým ročníkem mění u fakult poměrně málo. U přechodů mezi ročníky v magisterském typu studia již není úbytek tak významný jako u bakalářů. Nárůst počtu magisterských studentů mezi prvním a druhým rokem studia u Provozně ekonomické fakulty a v r. 2013 i u Technické fakulty je spojen s nástupem studentů, kteří v předchozím akademickém roce studovali v rámci celoživotního vzdělání a byli přijati do akreditovaných studijních programů podle § 60 zákona o vysokých školách. Účastníci těchto vícesemestrálních kurzů celoživotního vzdělávání orientovaných na výkon povolání studují předměty, které svou náplní i požadavky odpovídají předmětům v akreditovaných studijních programech (jedná se o totožné předměty). Po splnění náročných přijímacích kritérií mohou podle zmíněného paragrafu přestoupit do akreditovaných studijních programů.

Tabulka č. 9: Počty studentů podle jednotlivých ročníků studia a studijních programů v roce 2013

	Počty studentů v jednotlivých ročnících 2013				
	1. ročník bakalářský	2. ročník bakalářský	3. ročník bakalářský	1. ročník magisterský	2. ročník magisterský
PEF	2579	2032	2110	1903	3119
FAPPZ	1389	619	572	674	529
TF	1040	352	156	147	171
FŽP	895	417	174	330	243
FLD	1003	476	453	676	442
FTZ	259	69	49	125	62
IVP	116	144	122		
CELKEM	7281	4109	3636	3855	4566

Pozn.: vysvětlivky názvů fakult/institutu jsou uvedeny na konci textu v jeho příloze.

Tabulka č. 10: Počty studentů podle jednotlivých ročníků studia a studijních programů v roce 2017

	Počty studentů v jednotlivých ročnících 2017				
	1. ročník bakalářský	2. ročník bakalářský	3. ročník bakalářský	1. ročník magisterský	2. ročník magisterský
PEF	2090	1347	1468	1674	2197
FAPPZ	1439	482	482	676	454
TF	655	190	112	170	142
FŽP	928	316	253	321	194
FLD	979	609	514	436	429
FTZ	141	66	45	114	75
IVP	132	118	133		
CELKEM	6364	3128	3007	3391	3491

Pozn.: vysvětlivky názvů fakult/institutu jsou uvedeny na konci textu v jeho příloze.

Z hlediska zajišťování a hodnocení kvality ve vzdělávací činnosti je důležité sledování míry neúspěšnosti studentů, kdy je na kolegiích rektora vyhodnocována tzv. prostupnost studentů. Na základě závěrů jednání kolegia rektora bylo v roce 2016 přistoupeno k úpravě Studijního a zkušebního řádu ČZU pro studium v bakalářských a navazujících magisterských studijních programech. Úpravy Studijního řádu ČZU daly fakultám a institutu větší pravomoc v řešení situace problematických studentů, i když v některých případech se jedná spíše o formální řešení. Přehled o vývoji prostupnosti studentů mezi jednotlivými roky studia (a tedy o propadavosti studentů) v bakalářských a navazujících magisterských studijních programech na jednotlivých fakultách a institutu ČZU je uveden v tabulkách

11 a 12 této zprávy. I když v celkových číslech za celou ČZU je vidět mírné zlepšení (v řádech jednotek procent u jednotlivých ročníků), existují velké rozdíly mezi jednotlivými fakultami a programy. V každém případě však ČZU pracuje na naplňování **doporučení z International Evaluation of the Quality Assurance Mechanisms and Procedures in the Czech University of Life Sciences Prague z roku 2012, a to že univerzita má pokračovat v úsilí o snížení neúspěšnosti studentů například prostřednictvím přísnějšího výběru uchazečů během přijímacího řízení, utvářením systému včasného varování upozorňujícího na studenty, kteří mohou představovat riziko neúspěšnosti, poskytováním různorodého poradenství a dodatečných studijních opor, na což upozorní řádky níže.**

Tabulka č. 11: Koefficienty prostupnosti – Bakalářské studijní programy

Fakulta	Kat.	Přepočt. počet studentů 31.10.2011	Přepočt. počet studentů 31.10.2012	Přepočt. počet studentů 31.10.2013	Přepočt. počet studentů 31.10.2014	Přepočt. počet studentů 31.10.2015	Koefficient prostupnosti	Koef. prostup. 2011/2012	Koef. prostup. 2012/2013	Koef. prostup. 2013/2014	Koef. prostup. 2014/2015
PEF	B1	2 388,5	2 555,5	2 405,5	2 058,5	2 052,5					
PEF	B2	1 564,0	1 737,0	1 872,5	1 779,0	1 466,5	B1 - B2	0,727	0,733	0,740	0,712
PEF	B3	1 229,5	1 316,5	1 474,0	1 414,0	1 392,0	B2 - B3	0,842	0,849	0,755	0,782
PEF	B4	388,5	376,0	418,0	398,5	342,0	B3 - B4	0,306	0,318	0,270	0,242
PEF	B	5 570,5	5 985,0	6 170,0	5 650,0						
FAPPZ	B1	1 230,5	1 241,0	1 186,0	1 192,0	1 081,0					
FAPPZ	B2	806,5	742,0	643,5	687,5	634,0	B1 - B2	0,603	0,519	0,580	0,532
FAPPZ	B3	581,0	564,5	480,0	408,5	446,5	B2 - B3	0,700	0,647	0,635	0,649
FAPPZ	B4	105,5	87,5	69,0	59,0	84,0	B3 - B4	0,151	0,122	0,123	0,206
FAPPZ	B	2 723,5	2 635,0	2 378,5	2 347,0						
TF	B1	637,5	886,0	836,0	679,0	568,0					
TF	B2	306,0	379,5	406,5	345,5	285,0	B1 - B2	0,595	0,459	0,413	0,420
TF	B3	214,5	188,5	177,5	208,5	142,0	B2 - B3	0,616	0,468	0,513	0,411
TF	B4	73,5	56,5	27,5	40,0	76,5	B3 - B4	0,263	0,146	0,225	0,367
TF	B	1 231,5	1 510,5	1 447,5	1 273,0						
FLD	B1	631,0	1 331,5	660,0	524,0	603,0					
FLD	B2	411,5	292,5	525,5	301,5	371,5	B1 - B2	0,464	0,395	0,457	0,709
FLD	B3	192,5	210,0	144,0	302,0	193,5	B2 - B3	0,510	0,492	0,575	0,642
FLD	B4	37,0	38,5	34,0	16,5	57,0	B3 - B4	0,200	0,162	0,115	0,189
FLD	B	1 272,0	1 872,5	1 363,5	1 144,0						
FŽP	B1	1 127,0	785,5	740,0	795,0	627,0					
FŽP	B2	521,5	677,0	530,5	467,0	631,5	B1 - B2	0,601	0,675	0,631	0,794
FŽP	B3	359,0	371,5	449,5	370,0	318,0	B2 - B3	0,712	0,664	0,697	0,681
FŽP	B4	30,5	39,0	51,0	74,5	74,5	B3 - B4	0,109	0,137	0,166	0,201
FŽP	B	2 038,0	1 873,0	1 771,0	1 706,5	1 651,0					
FTZ	B1	1 190	1 66,0	209,0	197,0	170,5					
FTZ	B2	79,0	62,0	91,5	108,5	79,5	B1 - B2	0,521	0,551	0,519	0,404
FTZ	B3	55,0	47,0	35,0	48,5	66,0	B2 - B3	0,595	0,565	0,530	0,608
FTZ	B4	6,5	19,0	9,5	7,0	10,0	B3 - B4	0,345	0,202	0,200	0,206
FTZ	B	259,5	294,0	345,0	361,0	326,0					

Pokračovací tabulky č. 11: Koefficienty prostupnosti – Bakalářské studijní programy

Fakulta	Kat.	Přepočt. počet studentů 31.10.2011	Přepočt. počet studentů 31.10.2012	Přepočt. počet studentů 31.10.2013	Přepočt. počet studentů 31.10.2014	Přepočt. počet studentů 31.10.2015	Koefficient prostupnosti	Koef. prostup. 2011/2012	Koef. prostup. 2012/2013	Koef. prostup. 2013/2014	Koef. prostup. 2014/2015
IVP	B1	140,0	150,0	145,0	128,5	141,5					
IVP	B2	105,0	122,5	125,0	121,0	99,5	B1 - B2	0,875	0,833	0,834	0,774
IVP	B3	54,5	73,5	99,5	102,0	99,5	B2 - B3	0,700	0,812	0,816	0,822
IVP	B4	0,0	0,0	3,0	5,0	10,0	B3 - B4	0,000	0,041	0,050	0,098
IVP	B	299,5	346,0	372,5	356,5	350,5					
ČZU	B1	6273,5	7115,5	6181,5	5740,0	5243,5					
ČZU	B2	3793,5	4012,5	4195,0	3810,0	3567,5	B1 - B2	0,640	0,590	0,616	0,640
ČZU	B3	2686,0	2771,5	2859,5	2853,5	2657,5	B2 - B3	0,731	0,713	0,680	0,698
ČZU	B4	641,5	616,5	612,0	600,5	657,0	B3 - B4	0,230	0,221	0,210	0,230
ČZU	B	13394,5	14516,0	13848,0	12838,0	12125,5					

Pozn.: vysvětlivky názvů fakult/institutů jsou uvedeny na konci textu v jeho příloze.

Tabulka č. 12: Koefficienty prostupnosti – Magisterské studijní programy

Fakulta	Kat.	Přepočt. počet studentů 31.10.2011	Přepočt. počet studentů 31.10.2012	Přepočt. počet studentů 31.10.2013	Přepočt. počet studentů 31.10.2014	Přepočt. počet studentů 31.10.2015	Koefficient prostupnosti	Koef. prostup. 2011/2012	Koef. prostup. 2012/2013	Koef. prostup. 2013/2014	Koef. prostup. 2014/2015
PEF	N1	2 102,0	2 324,5	2 156,5	2 027,5	1 834,5					
PEF	N2	1 404,0	1 582,0	1 698,5	1 628,0	1 424,0	N1 - N2	0,753	0,731	0,755	0,702
PEF	N3	500,5	570,5	665,0	699,5	686,0	N2 - N3	0,406	0,420	0,412	0,421
PEF	N	4 006,5	4 477,0	4 520,0	4 355,0						
FAPPZ	N1	578,0	560,5	609,0	588,5	482,5					
FAPPZ	N2	412,0	449,0	403,0	425,5	397,0	N1 - N2	0,777	0,719	0,699	0,675
FAPPZ	N3	124,5	103,5	101,5	89,5	83,0	N2 - N3	0,251	0,226	0,222	0,195
FAPPZ	N	1 114,5	1 113,0	1 113,5	1 103,5						
TF	N1	195,5	158,0	133,0	130,5	136,0					
TF	N2	155,5	180,0	148,0	125,0	121,0	N1 - N2	0,921	0,937	0,940	0,927
TF	N3	22,0	13,5	22,0	34,0	21,0	N2 - N3	0,087	0,122	0,230	0,168
TF	N	373,0	351,5	303,0	289,5						
FLD	N1	159,0	353,5	230,0	192,5	239,0					
FLD	N2	139,0	122,0	253,5	182,5	150,5	N1 - N2	0,767	0,717	0,793	0,782
FLD	N3	33,0	24,5	22,0	39,0	33,5	N2 - N3	0,176	0,180	0,154	0,184
FLD	N	331,0	500,0	505,5	414,0						
ŘŽP	N1	671,0	489,0	563,0	312,5	389,0					
ŘŽP	N2	364,0	561,5	414,0	449,0	275,5	N1 - N2	0,837	0,847	0,798	0,882
ŘŽP	N3	105,5	66,5	88,0	82,0	81,0	N2 - N3	0,183	0,157	0,198	0,180
ŘŽP	N	1 140,5	1 117,0	1 065,0	843,5	745,5					
FTZ	N1	62,0	76,0	93,0	73,0	72,0					
FTZ	N2	61,0	44,0	58,0	77,5	65,0	N1 - N2	0,710	0,763	0,833	0,890
FTZ	N3	14,0	13,5	9,0	23,0	33,0	N2 - N3	0,221	0,205	0,397	0,426
FTZ	N	137,0	133,5	160,0	173,5	170,0					
ČŽU	N1	3 767,5	3 961,5	3 784,5	3 324,5	3 153,0					
ČŽU	N2	2 535,5	2 938,5	2 975,0	2 887,5	2 433,0	N1 - N2	0,780	0,751	0,763	0,732
ČŽU	N3	799,5	792,0	907,5	967,0	937,5	N2 - N3	0,312	0,309	0,325	0,325
ČŽU	N	7 102,5	7 692,0	7 667,0	7 179,0	6 523,5					

Pozn.: vysvětlivky názvů fakult/institutu jsou uvedeny na konci textu v jeho příloze.

Studijní neúspěšnost je nejčastěji formálně spojena buď s ukončením studia na vlastní žádost, nebo s ukončením studia z důvodů nesplnění studijních povinností. **Z informací, které jsou získávány od studentů v rámci pravidelných hodnocení předmětů, vyplývá, že oficiální forma ukončení studia nemusí korespondovat se skutečnými důvody.** Studenti, kteří se sami rozhodnou studia zanechat, často formálně neukončí studium. Tím, že již univerzitu fakticky nestudují, dojde dříve či později k nesplnění studijních povinností a vztah je oficiálně ukončen ze strany školy. Studenti například studují dvě vysoké školy a nejsou schopni se vypořádat s nároky na ně kladenými na obou. V těchto případech lze jen velmi obtížně čelit studijní neúspěšnosti studentů, kteří neinformují o ukončení svého studia z důvodu působení na jiné vysoké škole, a neplní tak své studijní povinnosti na ČZU.

Procentuálně největší neúspěšnost je u oborů a nauk technických a u oborů a nauk zemědělských a lesnických. U ostatních typů programů (přírodní vědy a nauky, ekonomie a programy v oblasti pedagogiky a učitelství) je neúspěšnost nižší, než je celouniverzitní průměr.

Hodnocení podílu neúspěšných studentů na všech aktivních studentech v jednotlivých typech studia dokumentuje, že dlouhodobě je nejproblémovějším bakalářský typ studia (tj. typ, do něhož vstupují absolventi středních škol). Porovnání poměru neúspěšných studentů mezi bakalářským a navazujícím magisterským typem studia, kdy u bakalářského typu je neúspěšnost téměř dvojnásobně vyšší, ukazuje, že po bakalářském typu studia nastupují na navazující magisterské studium studenti, kteří nemají výraznější problémy zvládat výuku. Jsou schopni se vyrovnat s požadavky náročných a vědecky orientovaných programů.

Mezi opatření, která napomáhají omezování neúspěšnosti studia, patří důraz na náročnost přijímacího řízení, které tak umožňuje výběr kvalitních studentů. Fakulty se snaží různými programy (např. stipendii, jednorázovou podporou úspěšných středoškoláků) získat co nejkvalitnější studenty z řad uchazečů o studium. Konkrétně se orientují na získání a následnou podporu úspěš-

ných studentů z různých středoškolských olympiád (např. na biologické středoškolské olympiádě se ČZU přímo podílí). Dalším opatřením je rozvoj přímé spolupráce s konkrétními středními školami při přípravě studentů ke studiu na vysoké škole a fungující systém poradenské činnosti (pedagogické a psychologické), jehož cílem je pomoci studentům předcházet těžkostem spojeným se studiem nebo je snadněji překonávat. Někdy je však Centrum komplexního poradenství studenty vyhledáno „až na poslední chvíli“, což snižuje možnost úspěšného řešení studijních problémů.

Programy mají také své pedagogické poradce, na které se studenti v případě studijních problémů mohou obracet. Velmi často se opatření odrážejí v individuálním přístupu vyučujících a v jejich individuálních konzultacích se studenty se studijními problémy.

Stále více se rozvíjí nabídka speciálních kurzů a speciálních konzultací pro začínající studenty, které mají posílit jejich znalosti a dovednosti ze střední školy pro úspěšné absolvování profilových předmětů na univerzitě.

HODNOCENÍ SWOT

Silné stránky: kontinuálně věnovaná pozornost problematice neúspěšných studentů v různých grémiích ČZU;

Slabé stránky: přijatá opatření ke snižování míry neúspěšnosti studentů při studiu nepřinášejí rychlý efekt; nerovnoměrnost neúspěšnosti studentů mezi jednotlivými ročníky (nevyšší je v bakalářském typu studia mezi prvním a druhým ročníkem);

Příležitosti: využití moderních elektronických studijních opor nabízejících přístup 24 hodin pro přípravu na zvládnutí předmětů;

Ohrožení: nespolečná práce dotčených studentů, kterým hrozí neúspěšné ukončení studia (jejich nízká ochota problematiku situaci řešit).

DOPORUČENÍ

- Zaměřit se především na přechod mezi prvním a druhým ročníkem bakalářského studia, kde je podíl neúspěšných studentů nejvyšší a neustále rozvíjet nová opatření (s využitím moderních informačních a komunikačních technologií, ale i zvýšením osobního kontaktu s problémovými studenty), aby se podíl neúspěšných studentů snížil.

Výuka v akreditovaných studijních programech mimo sídlo ČZU

ČZU realizuje některé své studijní programy ve svých pobočkách (tzv. konzultačních střediscích). Počet těchto středisek se však v posledních letech snižuje, stejně jako počet jejich studentů. Kontaktní výuka v kombinované formě studia probíhající mimo sídlo ČZU je zajištěna výhradně příslušnými kmenovými akademickými pracovníky ČZU (odbornými asistenty, docenty a profesory a s přímou účastí garantů předmětů) při stejných nárocích na studenty, které jsou na ně kladeny i při výuce v areálu ČZU. **Výuka na pobočkách ČZU (v konzultačních střediscích) je pravidelně a důkladně kontrolována vnitřními mechanismy zajišťování kvality ČZU, podobně jako je tomu u všech forem výuky realizovaných na ČZU.** Pro organizaci studia jsou v plné míře využívány všechny informační systémy univerzity. Spolu s nimi se využívají odpovídající e-learningové opory výuky. Pro kontakt se studenty jsou realizovány videokonference a samozřejmostí jsou vzdálené přístupy k informačním zdrojům Studijního a informačního centra, které zajišťují studentům přístup k různým databázím odborné literatury. V případě potřeby jsou v areálu univerzity v Praze nabízeny studentům z poboček dodatečné konzultace. V místě uskutečňování výuky jsou vytvořeny podmínky pro tvůrčí činnost studentů (např. poskytování povinné literatury k předmětům). Studenti z konzultačních středisek jsou průběžně zapojováni i do vědecko-výzkumných aktivit pracovníků univerzity (především v rámci seminárních či kvalifikačních prací, ale i v rámci interních grantových agentur odpovídajících fakult).

Obhajoby kvalifikačních (závěrečných) prací a státní závěrečné zkoušky v bakalářském i navazujícím magisterském typu studia probíhají pouze v areálu ČZU v rámci standardních termínů před jmenovanými komisemi státních závěrečných zkoušek.

Státní závěrečné zkoušky

Státní závěrečné zkoušky, jejichž **průběh je hodnocen jak samotnými zkušebními komisemi ve formě zprávy této komise, tak i na jednotlivých součástech univerzity kolegiem rektora a vědeckou radou ČZU**, probíhají před komisemi, které jsou jmenovány děkanem a schvalovány vědeckou radou. Tyto komise sestávají z jednoho až dvou akademických pracovníků nebo významných představitelů svého oboru působících

Jednotlivé fakulty, které výuku mimo areál ČZU garantují, a celá ČZU hodnotí pravidelně činnosti a kvalitu vzdělávání v konzultačních střediscích také v rámci kolegií rektora, resp. kolegií děkanů či fakultních akademických senátů. Na hodnocení kvality výuky v konzultačních střediscích se také výrazně podílí Institut vzdělávání a poradenství, který používá speciální nástroje právě pro hodnocení těchto středisek. Představitelé vedení fakult svá detašovaná pracoviště pravidelně navštěvují a s jejich administrativními pracovníky jsou neustále v kontaktu. Jedná se jak o každodenní agendu činnosti středisek, tak i o evaluační schůzky s administrativními pracovníky těchto středisek pořádané zpravidla jednou za semestr.

HODNOCENÍ SWOT

Silné stránky: dlouhodobě zavedená výuka vybraných programů mimo sídlo ČZU zajišťovaná výhradně těmi samými akademickými pracovníky, kteří ji vedou i na ČZU;

Slabé stránky: v některých případech méně kvalitní přístrojově-prostorové zabezpečení ve srovnání s vybavením v areálu ČZU;

Příležitosti: využití možností některých programových výzev ke zkvalitnění prostorově-přístrojového vybavení ČZU;

Ohrožení: nezáměr ze strany některých regionálních partnerů o fungování konzultačních středisek, a tak vznikající rezignace na poskytování vysokoškolského vzdělávání obyvatelům příslušného regionu ze strany tamních zainteresovaných aktérů.

DOPORUČENÍ

- Zkvalitňovat materiálně prostorové zázemí výuky mimo areál ČZU.
- Pokračovat v důsledném hodnocení kvality vzdělávání ve střediscích mimo areál ČZU.

mimo ČZU a jejích fakult/institutu a dále z minimálně 3 pracovníků ČZU. Podle vysokoškolského zákona mohou zkoušet pouze profesori a docenti. Ostatní zkoušející musí být schváleni vědeckou radou. Takto je tedy zajištěna kvalita zkoušejících u státních závěrečných zkoušek. U zkoušky je v jeden den obhajována diplomová/bakalářská práce a následují otázky k profilovým předmětům z doby studia (tzv. komplexní státnicové předměty), ke kterým mají studenti seznam okruhů ke zkoušení. Pouze na Fakultě

tropického zemědělství jsou odděleny dny obhajob kvalifikačních prací a dny zkoušení z předmětných oblastí. Na Fakultě životního prostředí jsou v některých programech v jednu část dne obhajovány kvalifikační práce a ve druhou část dne skládány zkoušky z tzv. komplexních státnicových předmětů.

Státních závěrečných zkoušek se v roce 2017 na ČZU v Praze zúčastnilo v průběhu akademického roku 2016/2017 celkem 3990 studentů, z toho 3804 úspěšně, 186 neúspěšně (tj. 4,7 %). Z tohoto počtu bylo 1998 studentů bakalářských studijních programů (1884 úspěšných a 114, tj. 5,7 %, neúspěšných) a 1992 studentů magisterských studijních programů (1920 úspěšných a 72, tj. 3,6 %, neúspěšných). Státní bakalářské zkoušky a státní závěrečné zkoušky jsou každoročně velmi náročné po stránce organizační i pedagogické. Na celé univerzitě se jich každý rok účastní více než 600 zkušejících, jak z řad zaměstnanců ČZU, tak externistů – předních odborníků ve svém oboru. Další pracovníci se věnují jejich technickému a organizačnímu zajištění.

Nejenom v tomto přibližném roce (2017), ale již dlouhodobě je patrné, že o něco vyšší neúspěšnost u státních závěrečných zkoušek byla u studentů v bakalářských studijních programech. Obecně je potěšitelné, že jak v bakalářských, tak v magisterských studijních programech je celková neúspěšnost u státních závěrečných zkoušek velice nízká (max. kolem 5 % studentů). Značné rozdíly existují ale mezi jednotlivými fakultami. Nejvyšší neúspěšnost byla v akademickém roce 2016/2017 na Fakultě životního prostředí: 9,77 % studentů. Naopak nejnižší na Fakultě tropického zemědělství, kde byla neúspěšnost u státních závěrečných zkoušek nulová.

Za vynikající studijní výsledky jsou studenti během promoci odměňováni. Takto jsou motivováni ke kvalitním studijním výsledkům během celého svého studia. V roce 2017 obdrželo celkem 50 (1,3 %) absolventů Cenu rektora (tato cena je udělována při prospěchu za celou dobu studia do 1,2) a 208 (5,5 %) absolventů obdrželo pochvalné uznání děkana, které je udělováno při prospěchu za celou dobu studia do 1,5. Nejvíce cen bylo uděleno absolventům magisterských studijních programů. Počty takto oceněných studentů jsou v průběhu let více méně vyrovnané, jak dokazuje situace z roku

2013, kdy 58 (1,8 %) absolventů získalo Cenu rektora a 207 (4,4 %) absolventů pochvalné uznání děkana.

Vedení univerzity i fakult a institutu klade velký **důraz na zvyšování kvality bakalářských a diplomových prací**. Z tohoto důvodu byla realizována řada opatření, která pomáhají k dosažení tohoto cíle. Jedním z nejvýznamnějších je zavedení Ceny rektora za vynikající diplomové práce. V rámci této ceny bylo ohodnoceno 28 nejlepších diplomových prací. Počet na jednotlivých fakultách je stanoven tak, aby odpovídal počtu absolventů. Ocenění byla předávána při promoci a jejich součástí byla kromě diplomu i finanční odměna. Tři fakulty (Fakulta životního prostředí, Fakulta lesnická a dřevařská a Fakulta tropického zemědělství) a institut udělovaly též Ceny děkana/ředitele za vynikající bakalářskou nebo diplomovou práci. Již šestým rokem byly v roce 2017 oceněny vynikající diplomové práce s přesahem do praxe Cenou ministra zemědělství (6 prací). Tyto ceny byly předány při promocích.

Ke **zvýšení kvality diplomových a bakalářských prací** také významně přispívá jejich zveřejňování. Od dubna 2011 je spuštěn webový portál umožňující zveřejňování prací. Všechny odevzdané diplomové a bakalářské práce prochází kontrolou na originalitu (plagiátorství) prostřednictvím IS Thesis.

HODNOCENÍ SWOT

Silné stránky: rozvinutý systém přípravy a hodnocení kvality státních závěrečných zkoušek za výrazné účasti externích zkušejících;

Slabé stránky: v některých případech existence vysokého počtu kvalifikačních prací na jednoho akademického pracovníka;

Příležitosti: případné navýšení rozpočtů vysokých škol ze strany MŠMT jako zdroj dalšího rozvoje kvality státních závěrečných zkoušek a kvalifikačních prací;

Ohrožení: nedostatek kvalitních externích členů zkušebních komisí.

DOPORUČENÍ

- Důkladně sledovat počty závěrečných kvalifikačních prací a vhodnými opatřeními předcházet nepoměru počtu vedených kvalifikačních prací mezi jednotlivými akademickými pracovníky.

Hodnocení studia v bakalářských a magisterských studijních programech studenty

Studenti se vyjadřují ke kvalitě činností na ČZU prostřednictvím svých zástupců v akademických senátech a v Radě pro vnitřní hodnocení. Mohou se vyjadřovat i prostřednictvím svých organizací (na ČZU nyní působí přes 20 různých studentských organizací) při jednání s představiteli univerzity/fakult/institutu. Tato jednání probíhají na základě požadavků studentských organizací. Studentské organizace však nejsou příliš aktivní v případě hodnocení kvality akademických činností a věnují se spíše organizaci akcí ve volném čase studentů.

I přes propracovaný systém vnitřního hodnocení se stále ještě **nedaří plně zapojit studenty do dobrovolných dotazníkových šetření kvality jednotlivých činností na ČZU** (především dobrovolná elektronická dotazníková hodnocení všech předmětů) tak, aby existovala validní

a reliabilní data oproti údajům zjišťovaným soukromými agenturami, které mají pochybnou vypovídací hodnotu, ale jsou prezentována v hromadných sdělovacích prostředcích jako názory studentů na kvalitu výuky na konkrétních vysokých školách.

Při **evaluaci výuky na ČZU zajišťované Institutem vzdělávání a poradenství, projednávaném na kolegiu rektora a na fakultách**, se šetření v roce 2016/2017 zúčastnilo 97 pedagogů a 1781 studentů. Celkový přehled o počtech účastníků prováděných evaluací výuky na ČZU dává následující tabulka č. 13. Vzhledem k rozsáhlosti zprávy o **evaluaci výuky na ČZU zajišťované Institutem vzdělávání a poradenství** za každý akademický rok, kdy za rok 2016/2017 čítá zpráva o evaluaci přes 80 stran, budou v této Zprávě o vnitřním hodnocení kvality uvedeny jen základní údaje vztažené k roku 2016/2017, aby bylo patrné, že systém hodnocení studia studenty je na ČZU dlouhodobě zavedený již od roku 2005/2006, jak dokumentuje následující tabulka.

Tabulka č. 13: Počty realizovaných evaluací výuky u pedagogů zahrnutých do šetření a počty studentů-respondentů celkem

Akademický rok	Semestr	Realizovaných evaluací u pedagogů	Studentů
05/06	LS	20	427
06/07	ZS	53	1579
06/07	LS	49	1313
07/08	ZS	61	1180
07/08	LS	43	963
08/09	ZS	43	849
08/09	LS	47	828
09/10	ZS	35	798
09/10	LS	44	923
10/11	ZS	43	821
10/11	LS	49	1053
11/12	ZS	46	1044
11/12	LS	46	843
12/13	ZS	43	1052
12/13	LS	53	1412
13/14	ZS	56	1002
13/14	LS	52	1264
14/15	ZS	42	869
14/15	LS	42	765
15/16	ZS	66	1325
15/16	LS	20	451
16/17	ZS	52	1087
16/17	LS	45	694
Celkem		1050	22542

Z celkového množství studentů, kteří se v roce 2016/2017 účastnili **evaluace výuky na ČZU zajišťované Institutem vzdělávání a poradenství**, jich 954 posuzovalo přednášky, 619 cvičení a 208 posuzovalo kombinovanou formu studia v areálu ČZU či mimo areál v tzv. konzultačních střediscích. Evaluace se zúčastnili především studenti prezenčního studia – 88,4 % (z toho 53,6 % u přednášek a 34,8 % u cvičení). Kombinovaná forma studia byla zastoupena u 11,6 % respondentů. Celkově se jednalo jak o studenty bakalářského studia (přibližně 59 % u přednášek, 80 % u cvičení a ve 100 % u kombinované formy studia), tak studia magisterského (přibližně 41 % u přednášek, 20 % u cvičení).

Evaluační šetření **zajišťované Institutem vzdělávání a poradenství** se v akademickém roce 2016/2017 uskutečnilo u celkem 97 pedagogů. Z nich bylo 93,7 % vyučujících s několikaletými až dlouholetými pedagogickými zkušenostmi, tj. s více než 4 lety pedagogické praxe. Celkem 81 pedagogů, (tj. 83,5 %) uvedlo, že předmět zahrnutý do evaluačního šetření vyučuje v českém jazyce, 16 pedagogů (tj. 16,5 %) pak v jazyce anglickém. Položka týkající se vzdělání vyučujících v oblasti pedagogických věd přinesla pozitivní zjištění, protože cca 60 % sledovaných pedagogů (přibližně o 14 % více ve srovnání s pedagogy zařazenými do šetření v loňském akademickém roce) uvedlo nějaký druh pedagogického vzdělání (nejvíce zastoupeny jsou krátkodobé kurzy zaměřené na vysokoškolskou výuku). Téměř 40 % evaluovaných pedagogů nemá žádné pedagogické vzdělání, z nichž však více jak polovina, stejně jako v minulých šetřeních, cítí potřebu se v této oblasti vzdělávat. Je tedy potěšující, že kromě své odbornosti je velká míra vyučujících ČZU obeznámena s principy vysokoškolské pedagogiky, s možnostmi efektivního předávání poznatků a vytvořením přívětivých studijních podmínek, případně, že alespoň cítí potřebu se v tomto směru dále vzdělávat.

V akademickém roce 2016/2017, tak jako v letech minulých, dosahují výsledky sledovaných položek u přednášek, cvičení i kombinované formy studia získané na základě použité šestistupňové škály (0 – nejhorší hodnocení až 6 – nejlepší hodnocení) u všech součástí ČZU nadprůměrných hodnot, což by mohlo vést k všeobecné spokojenosti. Při detailní analýze

výsledků však lze zjistit, že to tak nemusí být u dílčích výsledků jednotlivých pedagogů, kateder a vyučovaných předmětů, kde je možno nalézt výrazné diference. Zde je třeba hledat cesty možného zlepšování. Z toho důvodu je důležité se na analýzu výsledků uváděných v dílčích zprávách zaměřit podrobněji. V porovnání s minulým akademickým rokem došlo v případě přednášek k mírnému nárůstu průměrných hodnot, u cvičení a u kombinované formy studia k jejich mírnému poklesu. Celkové výsledky však mohou být ovlivněny výkyvy modu u některých součástí ČZU. S celkovými výsledky lze vyjádřit obecně spokojenost, neboť se pohybují v příznivé části škály.

V akademickém roce 2016/2017 vykazují celkové výsledky názorů studentů za ČZU následující rozdíly, které zároveň **poukazují na silné a slabé stránky, případně i na příležitosti a ohrožení a formulují prostor pro případná doporučení** (vysvětlivky názvů fakult/institutu jsou uvedeny na konci zprávy v její příloze):

- U **názorů studentů na pedagogy** bylo dosaženo následujících nejvyšších průměrných hodnot: 5,78 u přednášejících IVP, 5,50 u kombinovaného studia PEF, 5,43 u přednášejících FŽP a 5,31 (kombinované studium IVP). V loňském roce nejvyšší průměrnou hodnotou byl výsledek 5,71 u kombinované výuky FLD. Naopak nejnižší hodnoty činily 4,66 u přednášek FLD, 4,68 u přednášek FAPPZ a 4,78 (cvičení PEF). Loňská nejnižší průměrná hodnota byla 3,87 u přednášek TF.
- U **vyjádření k předmětu** byly nejvyššími průměrnými hodnotami 5,01 (přednášky IVP), 4,98 (cvičení FTZ) a 4,87 (přednášky FTZ), naopak nejnižšími 4,03 (PEF cvičení), 4,18 (FŽP kombinované studium) a 4,19 (přednášky FLD). Pro srovnání nejvyšší loňskou hodnotou byl průměr 4,97 (IVP a FŽP – kombinované studium), nejnižší pak 3,27 (TF přednášky).
- Při posouzení **podmínek výuky** byly nejvyšší průměrné hodnoty 5,32 (IVP přednášky a PEF kombinované studium), 4,84 (kombinované studium FŽP) a 4,83 (cvičení FTZ), nejnižší pak 4,01 (FLD přednášky), 4,17 (cvičení FLD) a 4,25 (FAPPZ – kombinované studium). V loňském roce byla nejvyšší hodnota zjištěna u kombinovaného studia FLD (5,20), nejnižší u přednášek TF (3,71).
- **Absolvovaná cvičení** byla nejlépe vnímána studenty TF (4,98) a FTZ (4,84), nejnižší zjištěnou hodnotou byl průměr 4,08 (PEF).

- Při porovnání průměrných hodnot názorů studentů ze všech tří způsobů výuky (přednášky, cvičení, konzultační soustředění kombinované formy studia) lze seřadit sestupně jednotlivé součásti ČZU pro sledovaný rok takto: **IVP > FTZ > FŽP > PEF + TF > FAPPZ > FLD**. Pořadí má pouze ilustrativní charakter, neboť rozdíly mezi některými součástmi jsou někdy nepříliš výrazné a mezi jednotlivými roky se pořadí často výrazně mění.
- **Nadpoloviční většina studentů** prezenční formy studia (81,8 %; údaj srovnatelný s minulým akademickým rokem) deklarovala, že **přednášky navštěvuje vždy nebo téměř vždy. V případě kombinované formy studia výuku pravidelně (vždy, téměř vždy) navštěvuje 98,6 % respondentů** (nárůst o 1,8 % oproti minulému akademickému roku). Respondenti, kteří uvedli, že výuku navštěvují s nižší frekvencí (tj. občas, zřídka), jako nejčastější **příčiny absence** zejména na přednáškách, v minimální míře pak na konzultačních soustředěních, uvádí na prvním místě **nevhodný čas přednášky, dále pracovní vytížení, nepřínosné přednášky, časové vytížení nebo, že docházka na cvičení je postačující apod.**
- Lze vyslovit závěr, že nejlepších průměrných hodnot ze sledovaných atributů výuky dosáhli u všech součástí ČZU pedagogové (kategorie názor na práci pedagoga), což koresponduje se zjištěním z minulého akademického roku. Studenti velice kladně hodnotí, že **pedagog působí dojmem odborníka ve svém oboru, je ochoten se jim věnovat, dává jim možnost vyjádřit jejich vlastní názor a má schopnost vytvořit pozitivní a přátelskou atmosféru. Na druhou stranu, méně příznivě se studentům jeví srozumitelnost pedagogova výkladu** (neplatí pro názory studentů kombinované formy studia) a **jeho schopnost zaujmout je a motivovat**. Je nutné zdůraznit, že srozumitelnost výuky je přitom jednou ze základních vlastností, kterou by měl vzdělávací proces splňovat.
- **Nejkritičtěji studenti všech forem výuky dlouhodobě hodnotí položku propojení výuky s praxí**, která se umísťuje na posledních příčkách u vyjádření názorů k předmětu. U výuky přednášek, cvičení i u kombinované formy studia se zároveň jedná o nejnižší průměrnou hodnotu ze všech sledovaných dotazníkových položek, které jsou zahrnovány do celkového průměru. Ve srovnání s minulým rokem jde o mírný pokles u cvičení a kombinované formy studia, naopak o mírný nárůst u přednášek. Tuto dlouhodobě se opakující situaci mohou ovlivnit samotní pedagogové, a to cíleným uspořádáním sdělovaného učiva, např. zařazováním praktických příkladů a vysvětlováním i následných vazeb k praktickému uplatnění předkládaných poznatků.
- Z položek, které se věnují **posouzení podmínek výuky**, je patrné, že nejlépe se studenti na přednáškách, cvičení i v kombinované formě studia vyjádřili k **výukovým prostorům a jejich vybavení**. Na druhou stranu je potřeba akcentovat, že **u studentů na přednáškách a cvičeních nejnižších hodnot dosáhla položka týkající se efektivity elektronických studijních opor**, u studentů kombinované formy studia položka zjišťující **informační zajištění předmětu** (přitom tato položka se u této formy studia umístila v minulém akademickém roce na první příčce). Položce je tedy potřeba věnovat větší pozornost, jelikož velká část studijní zátěže spočívá v samostudiu, a tedy u studentů kombinované formy studia se předpokládá maximální míra využití studijních textů a dalších podpůrných materiálů poskytovaných pedagogy.
- Položka zaměřující se na srozumitelnost výuky v sobě zahrnuje širší škálu příčin, které jsou obdobné v porovnání s minulými roky. K položce se vyjadřovali respondenti, kteří u **srozumitelnosti výuky** zvolili hodnotu 5 a nižší, což představovalo 58,4 % studentů (hodnota srovnatelná s minulým akademickým rokem): významnou příčinou nižší srozumitelnosti výuky pro studenty, kteří se k ní vyjadřovali, je celkově podle jejich sebekritického vyjádření **absence vědomostí potřebných z předchozího studia** (celkový poměr 34,3 %), nižší srozumitelnost výuky je dále studenty přisuzována **vysoké náročnosti obsahu předmětu pro pochopení** (poměr 17,8 %), někteří studenti indikovali, že se o **předmět nezajímají** (poměr 15,3 %) či nižší srozumitelnost výuky přisuzují **rychlému tempu vyučujícího** (poměr 11,9 %). Zlepšení situace ve srozumitelnosti výuky se úzce váže k analýze výsledků u každého sledovaného pedagoga, jeho předmětu a k posílení sebereflexe pomocí průběžné zpětné vazby.
- Pedagogové ČZU dlouhodobě **vykazují vysokou míru sebeuspokojení s vlastní pedagogickou činností**, šetření z pohledu studentů či vyžádaných hospitací však mnohdy poukázala na jisté rezervy vyučujících. Dotazník pro akademické pracovníky vyplňovali

i pedagogové, u nichž lze usuzovat, že nemají jasnou představu o tom, zda struktura jejich výuky (přednášky, cvičení, konzultačního soustředění) odpovídá pedagogickým zásadám.

- Zjištění týkající se **využívání prostředků řízeného samostudia** (zadání pro samostatnou studijní činnost) nejsou dlouhodobě na uspokojivé úrovni, ačkoliv je potřeba klást důraz na zvýšenou potřebu interakce mezi pedagogem a studentem. Přitom však studenti reflektují zvýšenou potřebu interakce mezi pedagogem a studentem. Celkově se opět jedná o nejnižší průměrnou hodnotu ČZU mezi 15 sledovanými položkami v dotazníku pro akademického pracovníka. U pedagogů kombinované formy studia, kde je samostatná studijní činnost velmi žádaná, se položka umístila na sedmém místě.
- Průměrná hodnota položky sledující **spokojenost pedagogů s účastí studentů ve výuce** je celkově třetí nejnižší průměrnou hodnotou ČZU mezi 15 sledovanými položkami. Je tak patrné, že nelze hovořit o plné spokojenosti pedagogů se sledovaným jevem.
- Setrvalým problémem se jeví **nespokojenost pedagogů s motivací studentů pro aktivnější přístup ke studiu**. Celkově však při srovnání pedagogové ČZU vnímají svůj výklad jako zajímavý a motivující obdobně jako ho hodnotí samotní studenti.
- V případě komparace získaných výsledků u položky srozumitelnost výuky lze tentokrát uvést, že **pedagogové obecně vnímají srozumitelnost vlastní výuky hůře, než jak ji hodnotí samotní studenti**.
- Položka vztahující se k propojení výuky předmětu s praxí se dle hodnocení studentů dlouhodobě umísťuje na posledních příčkách a s podstatně horším průměrem, než který položce udělují pedagogové. To vyplývá i z posouzení míry sebereflexe pedagogů u vybraných pěti položek, které byly totožné v dotaznících pro studenty i akademické pracovníky. Právě **u položky týkající se propojení výuky předmětu s praxí byl zjištěn největší rozdíl mezi pohledem pedagogů a pohledem studentů**. Z pedagogického hlediska je nutné, aby si vyučující jasně uvědomili, že vysoká odbornost, kterou vládou a která je souvisle v šetření prokazována, by měla být spojena i s prvkem prokazujícím praktickou použitelnost předkládaných poznatků.

- Jde-li o **spokojenost pedagogů s počty studentů** ve skupině na přednáškách, cvičeních, či na konzultačním soustředění, lze obecně konstatovat, že pedagogové vyjádřili nadprůměrnou spokojenost se stanovovanými maximálními počty studentů ve studijních skupinách. Jedná se o pátou nejvyšší celkovou hodnotu za ČZU.
- **Zařazení jejich předmětu do daného ročníku bakalářského či magisterského studia se obecně pedagogům ČZU jeví být vhodné**.
- Položky dotazníku, ke kterým se pedagogové ve větší míře nevyjádřili nebo se nechtěli pouštět do úsudků, zahrnovaly: zda ovládají principy vysokoškolské pedagogiky, zda struktura jejich výuky odpovídá pedagogickým zásadám, zda vyhodnocují zadané studentské práce (zde se to však týkalo především pedagogů na přednáškách). Obtížné pro ně bylo vyjádřit se k srozumitelnosti jejich výuky a zda se pedagogům daří vytvářet pozitivní a přátelskou atmosféru spolupráce se studenty. Ve všech těchto případech se jedná o velmi významné didaktické prvky vzdělávacího procesu, a proto by bylo vhodné kompetence pedagogů ČZU také v těchto oblastech posílit.
- Funkčnost evaluačních nástrojů je zřejmá z toho, že mnohé prvky vzdělávacího procesu se jeví velmi podobně studentům, pedagogům i hospitujícím.
- **Oblast sebereflexe pedagogů** u některých z nich vykazuje silné výkyvy související s osobností pedagoga, což je patrné jak u výsledků jednotlivých pedagogů, tak u souhrnných výsledků za všechny součásti ČZU. Jen část pedagogů má zřejmě nějaké osobní nástroje k objektivizaci zpětné vazby – jak působí na studenty. Bylo by vhodné posílit pedagogické kompetence rovněž v této oblasti.

Velice zajímavé a z hlediska vnitřního hodnocení kvality podnětné jsou výsledky dotazníku mezi absolventy ČZU, rovněž projednávané na kolegiu rektora i v kolegiích děkanů. V tomto dotazníku jsou po skončení státních závěrečných zkoušek zjišťovány názory těch, kteří již celým vzděláním prošli. Jsou tedy dotazováni na absolvovaný studijní program (zda byl náročný, zda byl zaměřen na profesní uplatnění a zda jej považují za prestižní, zda byl přípravou pro vstup do práce, zda byl přínosný pro osobní rozvoj nebo přínosný pro budoucí kariéru či pro rozvoj podnikatelských schop-

ností), na vlastní průběh studia (zda přerušili studium a z jakých důvodů, zda pobývali v zahraničí, zda při studiu pracovali a jak hodnotí své studijní výsledky ve srovnání s jinými absolventy, jak hodnotí přínosnost přednášek a cvičení, samostatných projektů a ústních prezentací, jak hodnotí elektronické opory studia a jak hodnotí různé formy zkoušení, jak hodnotí úsilí, které museli během studia vyvinout, jak hodnotí zázemí pro studium – knihovnu, práci studijního oddělení, počítačové služby, komfort učeben, stravovací služby /menza/ a podmínky sportovního vyžití). Otázky jsou také zaměřeny na získané kompetence a dovednosti (z vlastního oboru studia, z dalších oborů studia, způsobilost k analytickému myšlení, k osvojování si znalostí, umění týmové práce, umění argumentovat, komunikovat v cizím jazyce, umět vyjednávat, koordinovat činnosti druhých a schopnost se prosadit) a na uplatnění v zaměstnání (zda již má a v jakém oboru pracovní uplatnění a názor na potřebu dalšího vzdělávání). Dotazník obsahuje i osobní údaje využitelné pro další kontakt a spolupráci s absolventy. V roce 2017 dosáhl počet respondentů za celou ČZU 1221, což představuje pokles oproti předchozímu roku (v roce 2016 vyplnilo dotazník 1757 respondentů), a v sumě tak odpověděla jedna třetina absolventů v roce 2017. Rozdíly existují mezi jednotlivými fakultami/ institutem.

HODNOCENÍ SWOT

Silné stránky: dlouhodobě fungující několika-
vrstevný systém, kterým studenti, absolventi i pedagogové hodnotí jednotlivé předměty i celé studium; konkrétní silné stránky jsou představeny u jednotlivých bodů uvádějících výsledky šetření mezi studenty a pedagogy v roce 2017, a proto zde nejsou opakovány;

Slabé stránky: nízká účast studentů v případě dobrovolných forem hodnocení předmětů (nízká návratnost hodnotících dotazníků); konkrétní slabé stránky jsou představeny u jednotlivých bodů uvádějících výsledky šetření mezi studenty a pedagogy v roce 2017, a proto zde nejsou opakovány;

Příležitosti: využití nových informačních médií a přístupů pro zkvalitnění hodnocení vzdělávacích činností studenty;

Ohrožení: neidentifikováno.

DOPORUČENÍ

- Nalézat nové způsoby, jak zvýšit participaci studentů ve vyplňování hodnotících nástrojů (např. během posledního cvičení vyčlenit 10 minut na tuto aktivitu).
- Na základě studentských hodnocení více (různými formami) propojovat výuku s praxí.
- Posílit využívání prostředků řízeného studia.
- Nadále posilovat pedagogické kompetence vyučujících.

Celoživotní vzdělávání

Kurzy nebo celé programy celoživotního vzdělávání dlouhodobě představují ty vzdělávací aktivity na ČZU, kterými univerzita oslovuje zájemce o rozšíření svého vzdělání z prostředí

mimo ČZU. Tabulka č. 14 přibližuje vývoj kurzů celoživotního vzdělávání od roku 2009 do roku 2016, pokud jde o jejich počty. Až na výjimku roku 2011 jsou především nabízeny kurzy orientované na výkon povolání a kurzy v rámci Univerzity 3. věku (U3V).

Tabulka č. 14: Kurzy a programy celoživotního vzdělávání

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Kurzy ČŽV orientované na výkon povolání	50	8	18	23	25	29	25
Zájmové kurzy celoživotního vzdělávání	2	17	0	2	0	0	1
Kurzy Univerzity 3. věku	16	12	25	27	36	32	31
Kurzy celoživotního vzdělávání celkem	68	37	43	52	61	61	57

Na kurzech celoživotního vzdělávání orientovaných na výkon povolání často spolupracují představitelé fakult a institutu s regionálními partnery z hospodářské a státní sféry a obsah kurzů je diskutován a hodnocen i v **Radách pro spolupráci s praxí**. V případě kurzů Univerzity 3. věku (U3V) je velice důležitá její virtuální po-

dobu (včetně její elektronické podpory portálem www.e-senior.cz). Virtuální U3V hraje důležitou roli při zmírňování ohrožení seniorů sociální exkluzí, a je tak v souladu s hlavními strategickými dokumenty ČR i prostoru EU. Přípravu a realizaci kurzů pro Univerzitu 3. věku koordinuje Institut vzdělávání a poradenství. Vlastní

výuku zajišťují pracovníci jednotlivých fakult a institutu.

Fakulty a institut oceňují možnost napomoci kurzy celoživotního vzdělávání ke zvyšování kvalifikace zájemců. Charakter kurzů v některých případech vyžaduje, aby pedagogové v relativně zhuštěném čase představili přístupnou formou, ovšem na vysoké odborné úrovni, učivo v rozsahu celého semestru nebo prezentovali zjištění z rozsáhlého výzkumu, což svědčí o kvalitě těchto akademických pracovníků ČZU. Ve vztahu k Univerzitě 3. věku nabízené programy nejen prohlubují dosavadní vědomosti účastníků této formy vzdělávání, ale také prezentují nové poznatky, obory a technologie, které jsou jinak seniorům nepřístupné. Pedagogové na těchto kurzech oceňují spontánní zájem účastníků o výuku, ale i skutečnost, že jsou senioři začleňováni do vysokoškolské výuky. Samotní senioři oceňují možnost diskusí nejen s akademickými pracovníky, ale i mezi sebou.

HODNOCENÍ SWOT

Silné stránky: rozvinutý systém vzdělávání

v Univerzitě 3. věku včetně její virtuální dimenze oslovující stovky zájemců i v periferních venkovských oblastech;

Slabé stránky: nízké počty zájmových kurzů celoživotního vzdělávání a nízký zájem o placené kurzy celoživotního vzdělávání orientované na výkon povolání (mimo těch umožňujících podle § 60 zákona o vysokých školách přestup do akreditovaných studijních programů);

Příležitosti: objevující se zájem o akreditované kurzy celoživotního vzdělávání ze strany zahraničních zájemců;

Ohrožení: nezájem ze strany aplikační sféry o placené kurzy (krátkodobé) či celé programy (dlouhodobé) celoživotního vzdělávání; nabídky podvodných kurzů ze strany neakademických subjektů.

DOPORUČENÍ

- Akreditovat kurzy celoživotního vzdělávání zaměřené na výkon povolání (včetně přípravy ke studiu na vysoké škole) pro zahraniční zájemce.
- Posílit propagaci nabízených kurzů celoživotního vzdělávání.

Studium v doktorských studijních programech

Vědecká výchova studentů v doktorských studijních programech patří mezi hlavní priority vzdělávací a tvůrčí činnosti (v oblasti vědy a výzkumu). Celouniverzitně roste spolu se zvyšujícími se nároky na studenty doktorských studijních programů (dále jen „DSP“) a jejich školitele **kvalita doktorského studia**, což bude dokumentovat

i tato zpráva. Se zvyšujícími se nároky na publikační aktivitu studentů DSP se zvyšuje i podíl absolventů, kteří obhájili s prací vypracovanou ve formě komentovaného souboru publikovaných článků. Kvalita doktorského studia je podmíněna realizací dlouhodobých opatření, která postupně vedou ke zvyšování kvality výzkumné práce studentů a k růstu jejich publikačních aktivit. Počty studentů DSP studujících k 31. 12. daného roku v letech 2012–2016 rozdělené podle fakult jsou uvedeny v tabulce č. 15.

Tabulka č. 15: Počty studentů doktorských studijních programů podle fakult v letech 2012-2016

	2012*	2013*	2014*	2015*	2016*
PEF	163/54	161/25	104/44	134/43	125/54
FAPPZ	156/69	209/49	206/51	200/68	188/74
TF	78/41	62/43	69/36	60/29	69/19
FŽP	159/56	145/81	155/74	152/75	156/72
FLD	123/76	108/69	106/58	157/36	186/38
FTZ	74/35	56/59	61/48	55/38	62/31
ČZU	753/331	741/326	701/311	758/289	786/288

* Studenti studující / studenti, kteří mají přerušeno studium.

Pozn.: vysvětlivky názvů fakult/institutu jsou uvedeny na konci textu v jeho příloze

Zatímco počty studentů v doktorských studijních programech tvoří v hodnoceném období křivku tvaru U (výrazný pokles v roce 2014

spojený s úpravou studijních předpisů, které zvýšily nároky na studenty, aby nebylo možné různými způsoby prodlužovat studium), line-

árně roste počet zahraničních doktorandů, jak dokumentuje tabulka č. 16. **Jejich kontinuální nárůst je znakem kvality doktorských programů ČZU, které jsou vyhledávány studenty**

z celého světa. Podíl těchto studentů na studujících studentech v doktorských studijních programech se zvýšil z 12 % v roce 2013 na 19 % v roce 2016.

Tabulka č. 16: Počty zahraničních studentů v doktorských studijních programech (bez výměnných studentů). Stav k 31.10. příslušného roku

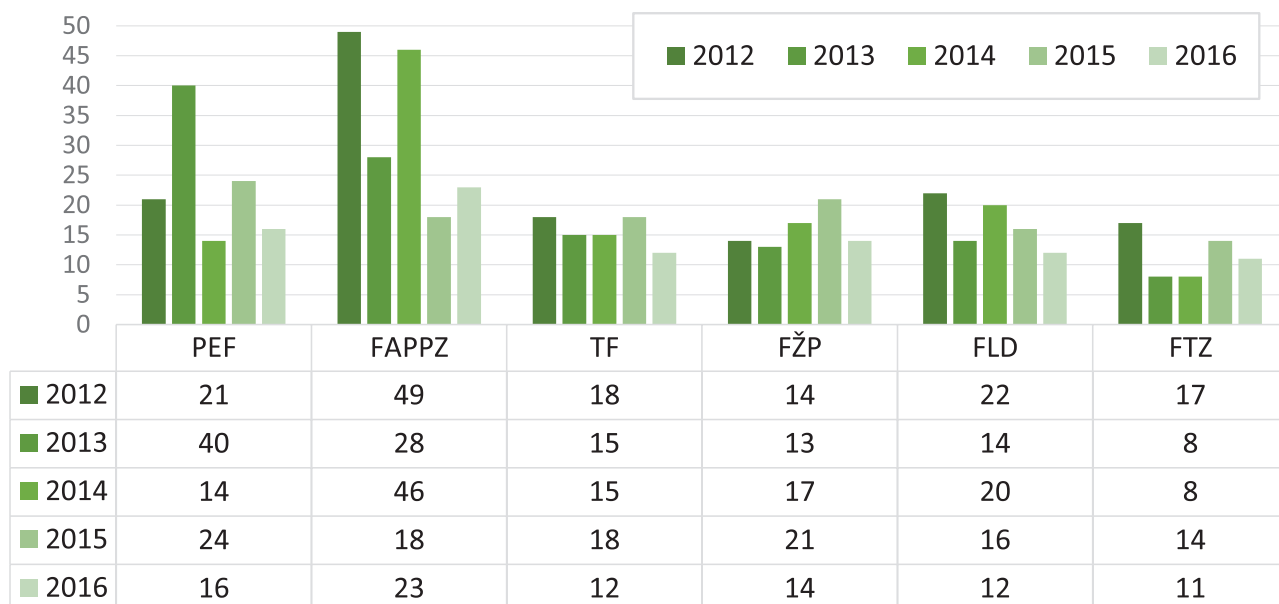
Rok	2013	2014	2015	2016	2017
Počet	90	94	130	149	162

Důležitým indikátorem kvality doktorského studia je **počet doktorandů na jednoho školitele**. Pokud jsou do počtu studentů na jednoho školitele započítáni pouze studující studenti, je průměr ČZU v počtu studentů na jednoho školitele 3,69. Pokud se započítají i studenti, kteří mají studium přerušeno, je průměr ČZU 5,04. Nejvyšší počet studujících (aktivních) studentů na jednoho školitele byl na Fakultě tropického zemědělství – 5,17 studentů na školitele. Celkový počet studentů na školitele byl nejvyšší také na Fakultě tropického zemědělství (7,75). V obecném trendu poklesu počtu studentů na jednoho školitele se na ČZU projevily výsledky hodnocení doktorských studijních programů ze strany akreditační komise z roku 2012, která kritizovala příliš vysoký počet

doktorandů na školitele a vyžadovala nápravu, na což již tato zpráva upozornila výše.

Graf č. 2 dokumentuje, že se obecně snižuje počet absolventů doktorských studijních programů. Jedná se o výsledek opatření přijatých počátkem desetiletí s cílem **zkvalitnit dokončování studijních programů** tak, aby nedocházelo k jeho zbytečnému prodlužování a přerušování. Proto došlo ihned po roce 2011 k nárůstu počtu absolventů, kteří již nemohli dále dokončení studia odkládat. Rostoucí nároky na publikační aktivity znamenají vyšší procento těch, kteří svá studia nedokončí. Bez rostoucích nároků na publikační aktivity však není možné hovořit o kvalitním doktorském studiu.

Graf č. 2: Počet absolventů DSP ČZU v Praze v letech 2012–2016 podle fakult

Pozn.: vysvětlivky názvů fakult/institutu jsou uvedeny na konci textu v jeho příloze.

Studenti doktorských studijních programů jsou ve vztahu ke kvalitě jejich studia motivováni různými nástroji. Jejich efektivnost a využití jsou hodnoceny jak na kolegiích rek-

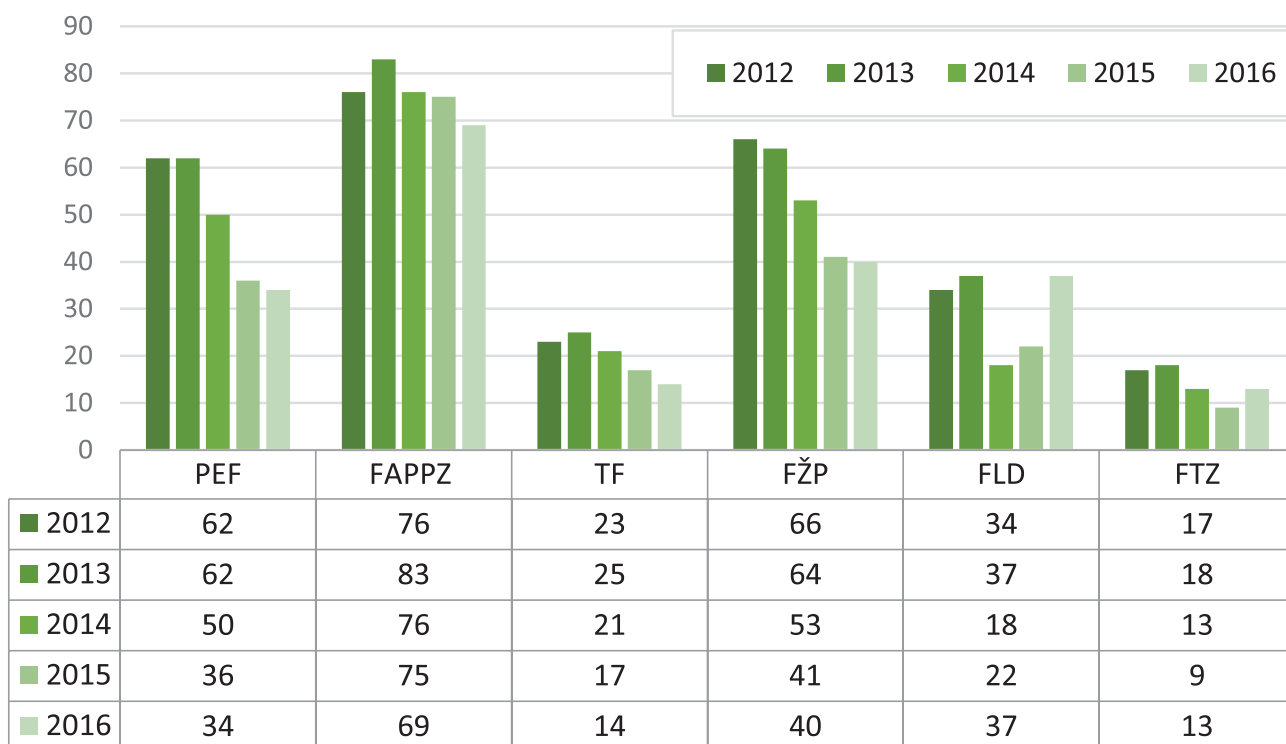
tora a děkanů, tak v příslušných orgánech (porady proděkanů pro vědu a výzkum a oborové rady). Publikační aktivity studentů DSP jsou podporovány systémem několika motivačních

nástrojů. Prvním z nich je soutěž o nejlepší publikační výstup „Cena rektora za nejlepší publikační výstupy výzkumné práce doktorandů“, která se uděluje od roku 2010. Kritériem hodnocení je u této ceny publikační aktivita studenta, přičemž se zohledňuje pořadí studenta v autorském kolektivu, typ vědeckého časopisu a hodnota tzv. impakt faktoru (databáze Web of Science) nebo SJR indexu (databáze Scopus). Studenti doktorských studijních programů přihlásili v roce 2016 do soutěže celkem 158 prací a soutěže se zúčastnilo 44 studentů (v roce 2015 to bylo 34 studentů). Autoři 15 nejlepších publikačních výstupů obdrželi diplom Ceny rektora doplněný finanční prémie. Šest vybraných absolventů doktorských studijních programů bylo oceněno Cenou ministra zemědělství za vynikající dizertační práci s významným přínosem pro zemědělství, lesnictví, vodní hospodářství a ochranu krajiny se zaměřením na praxi. V roce 2016 byli dva absolventi DSP oceněni Cenou prof. Stoklasy pro nejlepší absolventy doktorských studijních programů ČZU. Oceňována byla rovněž publikační aktivita studentů v celouniverzitním časopise *Scientia Agriculturae Bohemica*. Za první místo v autorském kolektivu publikovaného článku student získává jednorázové mimořádné stipendium.

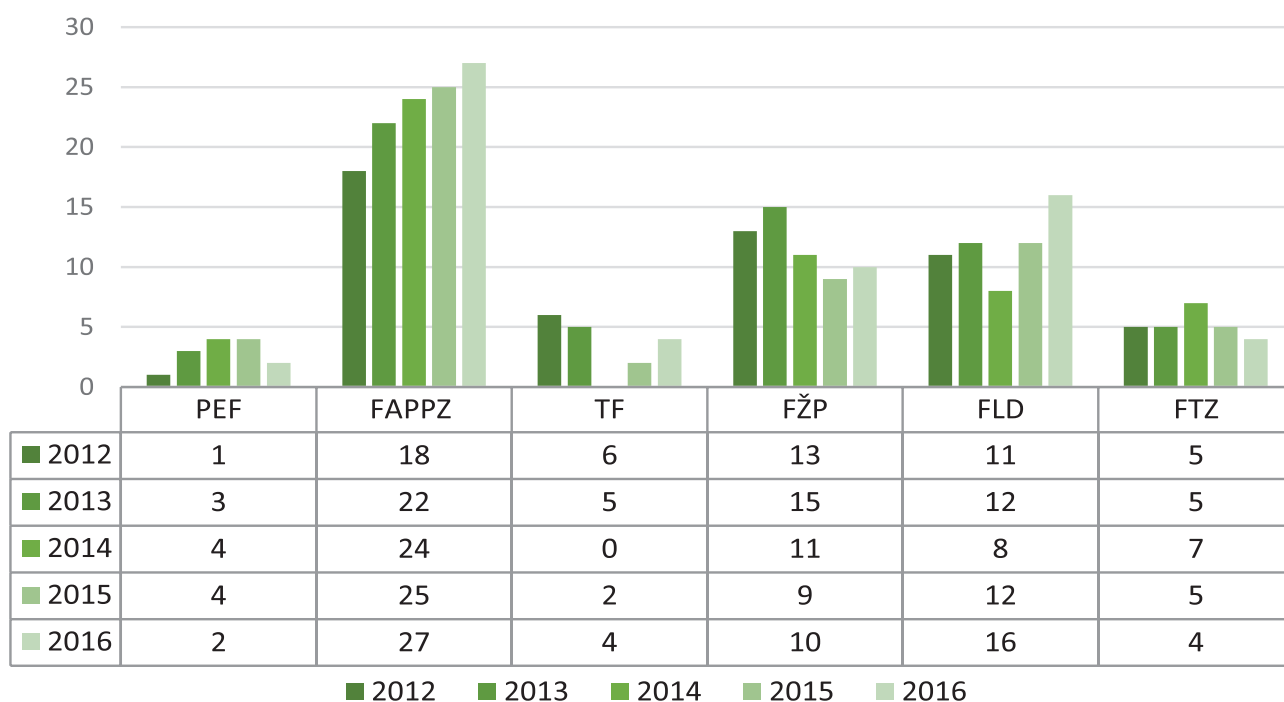
Velkou část prostředků pro své výzkumné aktivity získávají studenti doktorských studijních programů rovněž prostřednictvím interních grantových soutěží o prostředky přidělované univerzitě v rámci financování specifického vysokoškolského výzkumu. Tyto prostředky byly rozděleny prostřednictvím fakultních (interních) grantových agentur (IGA) a prostřednictvím Celouniverzitní interní grantové agentury (CIGA). Díky této podpoře se výrazně zlepšila publikační aktivita řešitelů financovaných projektů zejména v oblasti článků v časopisech s tzv. impakt faktorem a v časopisech evidovaných v databázi Scopus, což ukazuje na využití nástroje podpory výzkumu u doktorandů směrem k vyšší kvalitě výstupů z jejich badatelské činnosti.

Prostředky na specifický vysokoškolský výzkum jsou rozdělovány na jednotlivé fakulty podle stejného klíče, podle kterého byly přiděleny z MŠMT. Strategii rozdělení prostředků IGA si určují jednotlivé fakulty podle svých vlastních vědecko-výzkumných priorit. Počet projektů podporovaných IGA ukazuje graf č. 3 a počet projektů podporovaných z celouniverzitní agentury (CIGA) potom graf č. 4.

Graf č. 3: Počet projektů interních grantových agentur (IGA) ČZU v Praze v letech 2012–2016 podle fakult

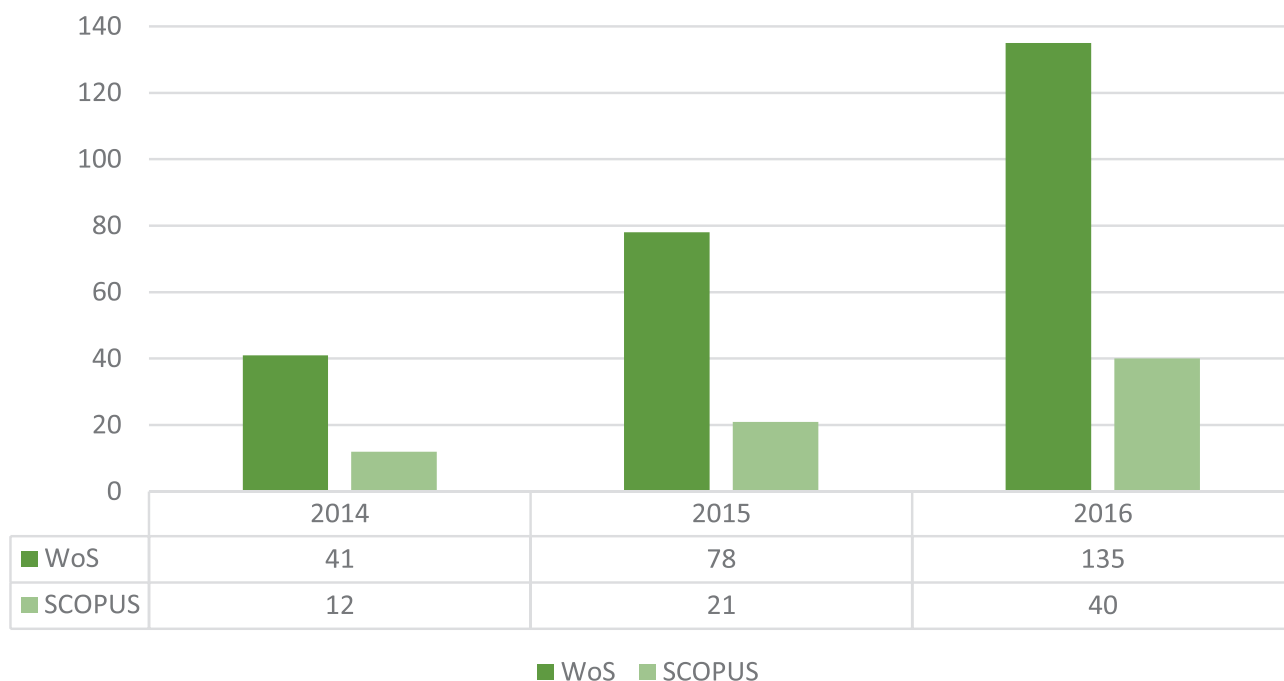
Pozn.: vysvětlivky názvů fakult/institutu jsou uvedeny na konci textu v jeho příloze.

Graf č. 4: Počet projektů interních grantových agentur (IGA) ČZU v Praze v letech 2012–2016 podle fakult

Pozn.: vysvětlivky názvů fakult/institutu jsou uvedeny na konci textu v jeho příloze.

Pro hodnocení ukončených projektů CIGA s cílem zvýšit kvalitu výstupů z takto podporovaných projektů byla v roce 2014 zavedena tzv. Rámcová pravidla řešení projektů, která stanovila, že v souladu s čl. 9, odst. 8 Statutu CIGA jsou výstupy z ukončeného projektu publikace ve vědeckém časopise s impakt faktorem (evidované v databázi Web of Science - WoS)

nebo ve vědeckém časopise evidovaném v databázi Scopus, které musí odpovídat délce řešení projektu a objemu finančních prostředků přidělených na řešení projektu a mají dedikaci k projektu CIGA. U projektů, které končily řešení v roce 2014–2016, se toto opatření projevovalo zřetelným nárůstem publikačních výstupů, který je patrný z grafu č. 5.

Graf č. 5: Počty publikačních výstupů v roce 2014-2016 dedikovaných k projektům CIGA

HODNOCENÍ SWOT

Silné stránky: dostatek kvalitních školitelů a dobré přístrojové zázemí, školní podniky, terénní a testační stanice;

Slabé stránky: nižší motivovanost studentů k dokončování studia; nerovnoměrné zapojení školitelů do tvůrčích aktivit (včetně vysoce kvalitních publikací);

Příležitosti: zájem kvalitních zahraničních uchazečů o doktorské studium;

Ohrožení: ekonomický růst a situace na trhu práce činí doktorské studium ekonomicky nezajímavým vzhledem k nízkým stipendíím pro studenty;

DOPORUČENÍ

- Cílené získávání nejlepších studentů magisterských studijních programů pro studium v doktorských studijních programech a zapojování těchto studentů do výzkumných týmů

již během bakalářského a především magisterského studia.

- Motivovat studenty doktorských studijních programů k jejich práci a publikačním aktivitám pomocí cen pro nejlepší studenty a absolventy.
- Vytvářet tlak na školitele doktorského studia v podobě zavedení systému hodnocení školitelů na základě jejich publikační a další vědecké činnosti a na základě hodnocení úspěšnosti vedených studentů.
- Rozvíjet cílenou podporu zahraničních studijních pobytů doktorandů spojených s intenzivní vědeckou prací.
- Stabilizovat post-doktorské pozice na ČZU a získávat zejména externí zdroje pro jejich financování.
- Vytvářet podmínky pro získání permanentních pozic pro nejlepší post-doktorandy a podporovat jejich další kariérní růst.

HLAVNÍ VÝSLEDKY VNITŘNÍHO HODNOCENÍ TVŮRČÍCH ČINNOSTÍ

Za klíčové oblasti tvůrčích činností na ČZU jsou považovány (1) věda a výzkum, (2) vývojové aktivity související s transferem inovací a poznatků z vědy a výzkumu do praxe (aplikační sféry), kde klíčovou roli hraje Centrum inovací a transferu

technologií (CITT) a Rada pro komercializaci, (3) poradenská činnost spojená s působením v regionech, kde má ČZU svá detašovaná pracoviště a (4) umělecká činnost v oblastech spojených s krajinářstvím a zahradní architekturou.

Vědecko-výzkumná činnost

Vědecko-výzkumná činnost ČZU je jednou z hlavních priorit, kterým je věnována pozornost ve všech strategických materiálech určujících dlouhodobý rámec činností vedoucích k naplnění základního cíle ČZU, a to profilovat se jako významná výzkumně inovativní univerzita. **Každoroční hodnocení kvality vědecko-výzkumné činnosti ČZU zahrnuje informace o:**

- výzkumných projektech řešených na ČZU;
- publikačních aktivitách členů akademické obce;
- doktorském studiu včetně hodnocení projektů interních grantových agentur;
- kvalifikačním růstu akademických pracovníků.

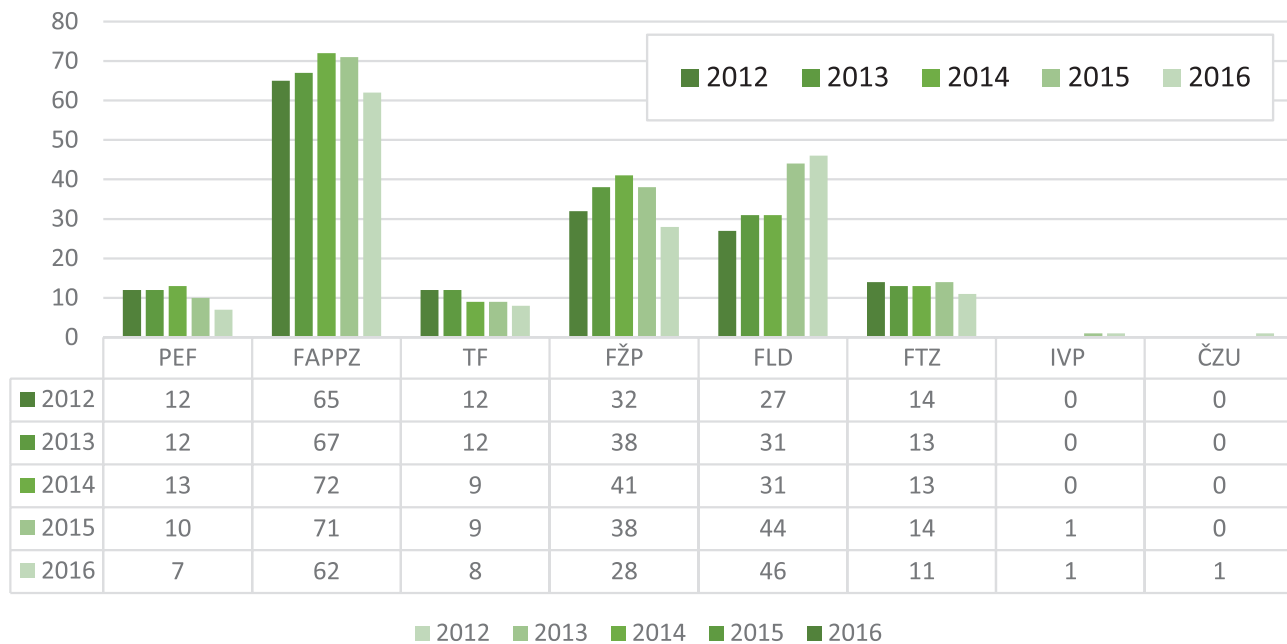
Na základě pravidelných hodnocení je patrné úsilí o neustálé zvyšování kvality ve většině oblastí, které věda a výzkum zahrnují. Rozvoj vědecko-výzkumné činnosti vyžaduje dlouhodobě realizované aktivity vedoucí k posílení pozitivních stránek působení ČZU v oblasti vědy a výzkumu a k potlačení a odstranění existujících nedostatků. V oblasti výzkumných projektů existuje dlouhodobá intenzivní podpora při získávání nových projektů. Jsou pravidelně organizována školení k jednotlivým projektovým výzvám. Jsou také zajištěna školení pro potenciální uchazeče o evropské projekty v programu Horizont 2020. Pro navrhovatele i řešitele projektů je zajištěna komplexní administrativní podpora jak na univerzitní, tak na fakultní úrovni. Úspěšní žadatelé o projekty jsou odměňováni v rámci motivačního programu podpory výzkumných projektů.

Počty projektů řešených v oblasti vědy a výzkumu za 5 let rozdělené podle fakult/institutu jsou uvedeny v grafu č. 6. Do přehledu jsou zahrnuty pouze projekty, jejichž prostředky jsou účetně spravované ČZU (tzn. mají přidělené číslo zakázky). V roce 2016 je zahrnut i jeden projekt Technologické agentury ČR (TAČR) řešený na

rektorátu ČZU, na kterém participují i další fakulty (v následujícím grafu č. 6 označeno ČZU). Účast v projektech je **pravidelně vyhodnocována v kolegiích rektora na základě zpráv Oddělení pro strategii** v závislosti na ukončených výzvách grantových agentur. Zároveň jsou vyhodnocovány nejpřínosnější projekty pro ČZU účetně uzavřené v předchozím roce. Úspěšní žadatelé v rámci vybraných výzev jsou odměňováni podle směrnice rektora č. 12/2011. O projektových možnostech jsou pracovníci ČZU informováni prostřednictvím **Newsletterů Oddělení pro strategii** (dvouměsíčník s přehledem aktuálních výzev, úspěšných žadatelů nebo úspěšných řešitelů projektů a dalších praktických informací především v souvislosti s podporou zapojení do programu Horizont 2020) a **Newsletterů EUPRO** zaměřených na mezinárodní projekty. V přípravě projektů hraje nezastupitelnou roli **Centrum projektů**. To ve spolupráci s fakultními orgány konzultuje projektové záměry, sleduje a analyzuje záměry/podané projekty za příslušné fakulty/institut. Centrum také zabezpečuje rychlou reakci v případě vnějšího (především zahraničního) zájmu o spolupráci ve výzkumných projektech, např. přistoupení k běžícímu projektu v programu Horizont 2020, a má významnou roli u specifických výzev (např. evropské veřejné zakázky). Centrum rovněž sleduje zájem či názory příjemců, připomínky k programovým dokumentům nebo provádí průzkumu absorpční kapacity.

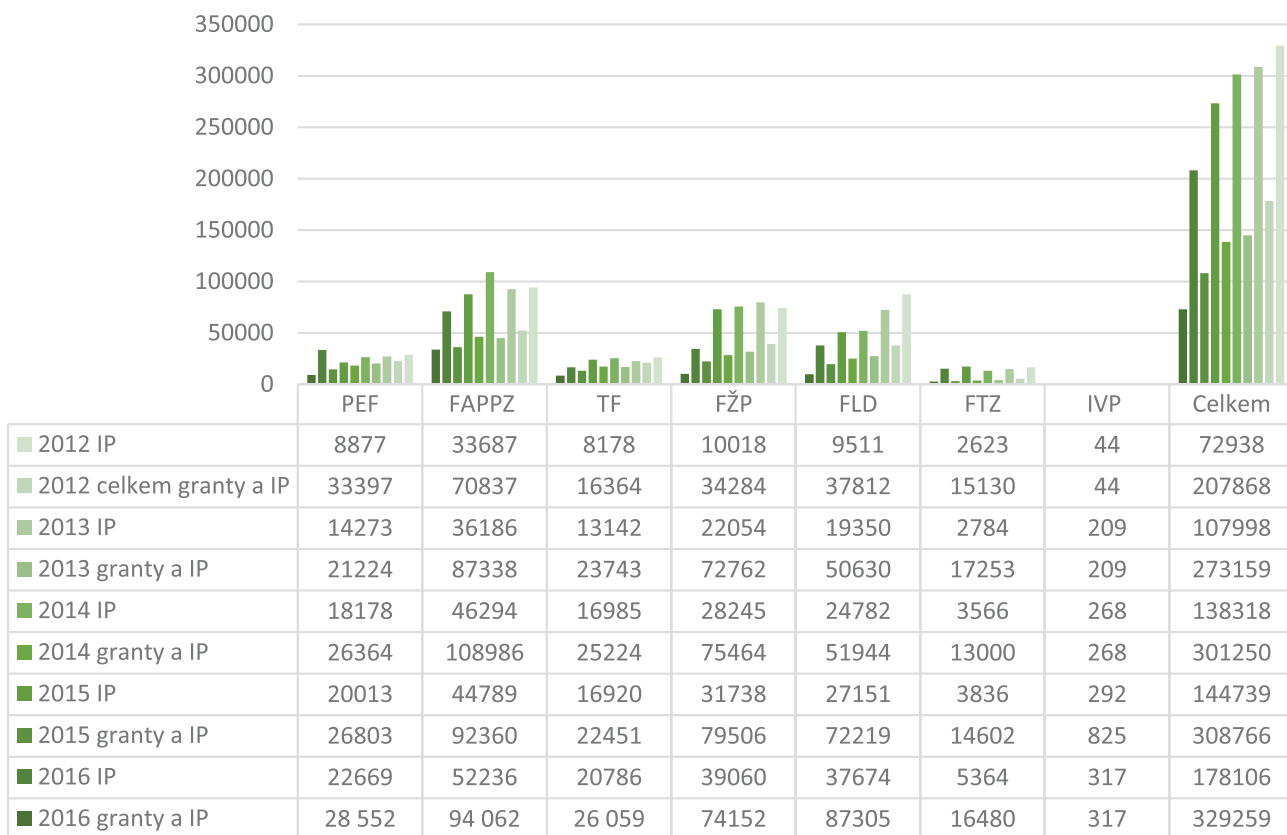
Objem finančních prostředků získaných z externích projektů v roce 2016 činil 112 % při porovnání s rokem 2015. Nárůst prostředků, které ČZU získává v rámci výzkumných a vývojových aktivit dokumentuje i to, že v období 2012–2016 v rámci celé ČZU kontinuálně rostla výše přidělených prostředků institucionální podpory i finančních výzkumných prostředků se započtením externích projektů, což je patrné z grafu č. 7.

Graf č. 6: Počet řešených výzkumných projektů ČZU v letech 2012–2016 rozdělený podle fakult

Pozn.: vysvětlivky názvů fakult/institutu jsou uvedeny na konci textu v jeho příloze.

Graf č. 7: Vývoj prostředků institucionální podpory (IP) a finančních výzkumných prostředků se započtením externích projektů (granty a IP) (v tis. Kč) v letech 2012–2016

Pozn.: vysvětlivky názvů fakult/institutu jsou uvedeny na konci textu v jeho příloze.

Poměr grantových prostředků z domácích a ze zahraničních zdrojů na ČZU není zcela vyrovnaný. Zahraniční granty (měřené objemem finančních prostředků) představují pouze malý podíl na všech grantech řešených na ČZU. V grafu č. 8 jsou uvedeny, mimo prostředků z tuzemských a zahraničních

grantů, i prostředky institucionální podpory a prostředky specifického výzkumu. Z představených dat je patrné, že i přes pokles finančních prostředků získaných na výzkum ze zahraničních grantových agentur, celkový objem finančních výzkumných prostředků meziročně trvale stoupá.

Graf č. 8: Objem tuzemských a zahraničních výzkumných grantových prostředků, institucionální podpory (IP) a specifického výzkumu (SV) ČZU v Praze (v tis. Kč) v letech 2012–2016

HODNOCENÍ SWOT

Silné stránky: rostoucí podíl zdrojů z vědy a výzkumu;

Slabé stránky: Nízká úspěšnost v prestižních mezinárodních grantových soutěžích; nízký objem prostředků ze zahraničních grantů;

Příležitosti: nové typy výzev a opatření cílená na získávání zkušeností s podáváním projektových přihlášek a na vyhledávání nových zahraničních partnerů;

Ohrožení: konkurence na poli žádostí o grantovou podporu, která může lobbistickými tlaky měnit podmínky účasti v této soutěži i její hodnocení; nestabilita (neustálé změny) v pravidlech a podmínkách externích grantových agentur.

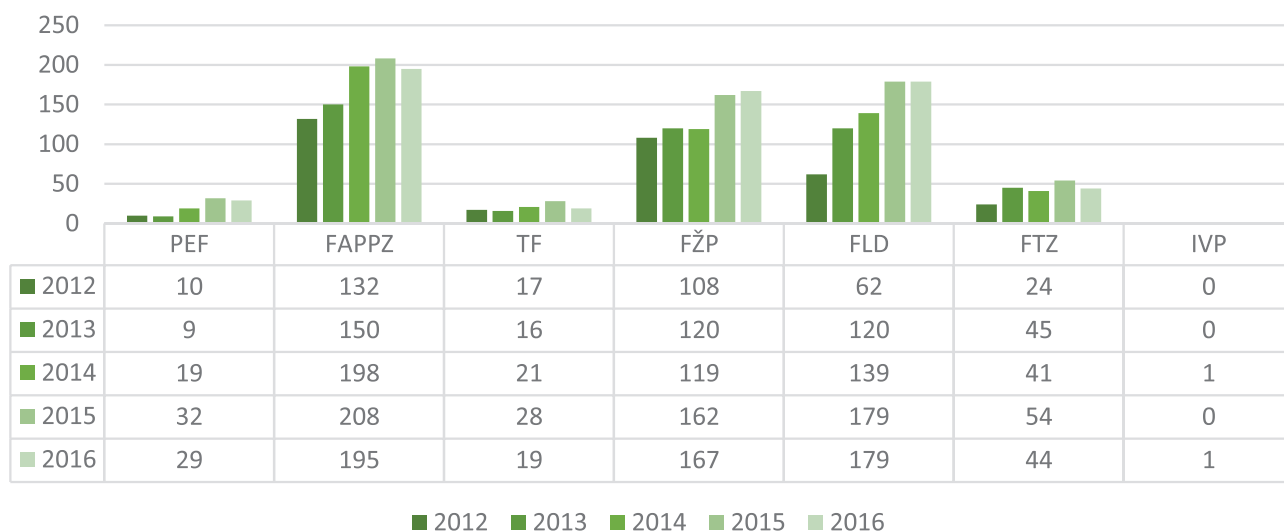
DOPORUČENÍ

- Zavést opatření podporující podávání a úspěšnost v žádostech o granty z mezinárodních (zahraničních) grantových agentur.
- Podporovat podávání a získávání vědeckých projektů, a to jak základního, tak aplikovaného výzkumu.
- Podporovat vznik a stabilizaci mezioborových a mezipracovištních výzkumných týmů.
- Motivovat akademické pracovníky k podávání návrhů na výzkumné projekty a na další rozvoj zázemí a aktivit pro podporu řešitelů projektů.
- Získávat další partnery pro řešení projektů v zahraničí.

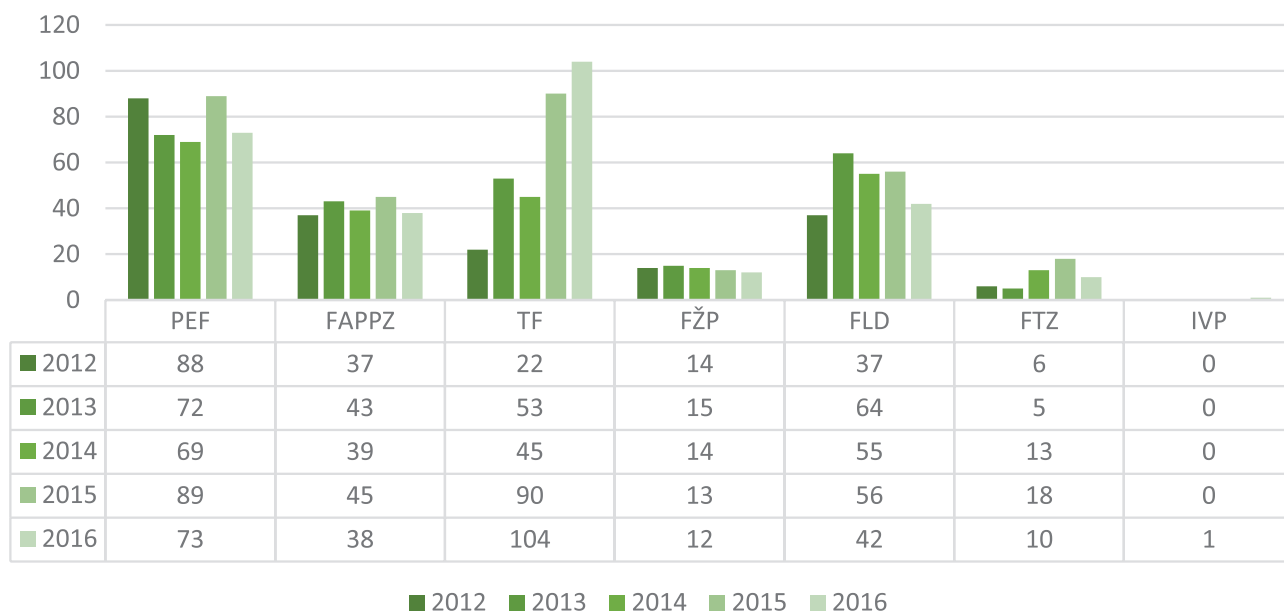
Výstupy z tvůrčích činností

Z hlediska výstupů z tvůrčí činnosti jsou prostřednictvím kolegia rektora a vědecké rady hodnoceny především publikační akti-

vity. Zde je kladen důraz hlavně na publikace v kvalitních mezinárodních časopisech indexovaných ve světových databázích Web of Science (WoS) a Scopus, což přibližují grafy č. 9 a č. 10.

Graf č. 9: Počet publikačních výstupů ČZU typu Jimp (WoS): články v časopisech s impakt faktorem v letech 2012–2016, rozdělený podle fakult

Pozn.: vysvětlivky názvů fakult/institutu jsou uvedeny na konci textu v jeho příloze.

Graf č. 10: Počet publikačních výstupů ČZU typu Jneimp/Jsc (Scopus): články v časopisech indexovaných ve světových databázích v letech 2012–2016, rozdělený podle fakult

Pozn.: vysvětlivky názvů fakult/institutu jsou uvedeny na konci textu v jeho příloze.

ČZU je **úspěšná z pohledu uplatnění výsledků svých pracovníků ve II. pilíři (excellence) metodiky hodnocení výzkumných organizací** Rady vlády pro výzkum, vývoj a inovace. Např. pět uznaných publikací autorů z ČZU v tomto pilíři představuje téměř třetinovou (31,9 %) úspěšnost ze všech publikací, které ČZU mohla předložit za rok 2016. Zmíněný úspěch je zčásti výsledkem uplatňování motivačního programu stimulačního k publikaci excelentních výsledků.

Odměňování jsou autoři vědeckých článků publikovaných v časopisech patřících mezi nejprestižnější v oblastech, které oslovují. Jedná se o ty časopisy, jež se řadí mezi první 4 % časopisů uváděných v databázi Web of Science podle výše jejich impakt faktoru, a to pouze v oblastech, v nichž vychází minimálně 50 takových časopisů. V roce 2016 bylo v rámci tohoto motivačního programu oceněno celkem 12 autorů z ČZU, kteří se podíleli na 5 takových článcích,

a v roce 2017 to bylo již 27 autorů, podílejících se na 8 takových článcích. Podobně motivační charakter má i **Cena rektora za nejlepší publikační výstupy zaměstnanců**. Toto ocenění je každoročně udělováno za nejlepší vědecký článek nebo popularizačně-odborný publikační výstup. Z každé fakulty jsou oceňovány dvě práce. Motivační programy byly doplněny i řadou

opatření na všech úrovních řízení univerzity od katedrové přes fakultní až po celouniverzitní.

Důraz na kvalitu výstupů z vědecké činnosti je patrný i z podílů článků s tzv. impakt faktorem evidovaných v databázi Web of Science na jednoho pracovníka. Při srovnání let 2012 a 2016 je patrný nárůst, jak ukazuje tabulka č. 17.

Tabulka č. 17: Počet publikačních výsledků typu Jimp v letech 2012–2016 přepočtený na 1 akademického a vědeckého pracovníka ČZU rozdělený podle fakult

	2012	2013	2014	2015	2016
PEF	0,05	0,04	0,09	0,16	0,15
FAPPZ	0,76	0,88	1,17	1,24	1,20
TF	0,20	0,19	0,24	0,33	0,23
FŽP	1,19	1,08	1,03	1,65	1,52
FLD	0,90	1,62	1,72	2,18	1,97
FTZ	0,89	1,67	1,37	1,93	1,63
IVP	0,00	0,00	0,08	0,00	0,07

Pozn.: vysvětlivky názvů fakult/institutu jsou uvedeny na konci textu v jeho příloze.

HODNOCENÍ SWOT

Silné stránky: rozvíjející se kultura publikování v prestižních časopisech;

Slabé stránky: neproporčnost v počtu publikačně výrazně činných a méně činných akademických pracovníků (pravidlo 20 % publikačně vysoce aktivních pracovníků);

Příležitosti: využití rozvinuté mezinárodní dimenze působení ČZU k utváření autorských týmů s předními zahraničními odborníky v dané oblasti;

Ohrožení: změny metodiky hodnocení výstupů z tvůrčí činnosti, které vzhledem ke svým častým úpravám nemusí garantovat dlouhodobou předvídatelnost.

DOPORUČENÍ

- Přijímat podpůrná opatření vedoucí ke zvýšení podílu článků publikovaných v kvalitních časopisech, které nepatří mezi problematické (tzv. predátorské) časopisy.

Výstupy z tvůrčích činností

Počet výsledků aplikovaného výzkumu poklesl se změnou způsobu jejich hodnocení, kdy se

hodnocení změnilo z bodového podle typu výstupu na hodnocení závislé na objemu finančních toků v projektech aplikovaného a smluvního výzkumu, což je patrné i z tabulky 18.

Tabulka č. 18: Počet publikačních výsledků aplikovaného výzkumu (typu P, F, G, N, R, Z podle metodiky Rady vlády: Výsledky aplikovaného výzkumu typu patent, užitečný vzor, certifikovaná metodika a software) přepočtený na 1 akademického a vědeckého pracovníka ČZU v letech 2012–2016 rozdělený podle fakult

	2012	2013	2014	2015	2016
PEF	0,51	0,00	0,03	0,03	0,05
FAPPZ	0,22	0,26	0,24	0,15	0,23
TF	1,99	0,81	0,08	0,16	0,20
FŽP	5,78	0,18	0,20	0,32	0,14
FLD	9,19	0,32	0,25	0,28	0,38
FTZ	0,26	0,07	0,00	0,04	0,04
IVP	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Pozn.: vysvětlivky názvů fakult/institutu jsou uvedeny na konci textu v jeho příloze.

Na ČZU působí **Centrum inovací a transferu technologií (CITT)**. To již čtyři roky spravuje duševní vlastnictví na ČZU, společně s externím patentovým zástupcem ČZU (společnost Inventia, s. r. o.). Toto centrum také poskytuje poradenství v oblasti podávání přihlášek vynálezů a užitných vzorů, sleduje povinnost úhrady udržovacích poplatků existujících spisů, vyjadřuje se k podání nových přihlášek patentů a užitných vzorů a řídí **Licenční radu** ČZU. CITT poskytuje podporu při přípravě licenčních a jiných smluv souvisejících s komercializací a nakládáním s duševním vlastnictvím a také smluv týkajících se spolupráce s podniky (memoranda, smlouvy o spolupráci a smlouvy o dílo). Jen v roce 2016 CITT se podílelo na vyjednávání spolupráce s komerčními partnery a uzavírání smluv v řádech stovek tisíc korun.

ČZU získala v roce 2016 v rámci veřejné soutěže zaměřené na podporu ověření výsledků aplikovaného výzkumu a experimentálního vývoje z hlediska jejich praktického uplatnění a na přípravu jejich komerčního využití (dále jen projekt GAMA) finanční podporu od TAČR ve výši přes 18 milionů Kč. Tyto prostředky byly rozděleny v rámci 3 interních výzev (listopad 2016, květen 2017, listopad 2017) prostřednictvím Rady pro komercializaci, a to na dílčí projekty. Celkem bylo podpořeno 15 projektů. Na ČZU byl v roce 2017 zahájen projekt operačního programu Praha pól růstu s názvem Rozšíření a podpora transferu technologií a znalostí na ČZU realizací aktivit „proof-of-concept“. Náplní tohoto projektu je ověření a následná komercializace 13 dílčích záměrů vygenerovaných různými fakultami ČZU a formulovaných CITT, a to v celkové výši přes 26 milionů Kč. **Rada pro komercializaci** posuzuje komerční potenciál proof-of-concept projektů a schvaluje, v souladu s pravidly operačních programů umožňujících realizaci potenciálu proof-of-concept, užití finančních prostředků (Fond pro komercializaci), resp. pokračování financování projektů. Rada zasedá zpravidla 2x ročně a rozhoduje o podpoře projektů do programu TAČR GAMA, kdy posuzuje kvalitu dílčího projektu dle podmínek programu GAMA, zejména pak 1) komerční potenciál, 2) vhodnost projektu pro ověření aplikovatelnosti výsledku, 3) řešitelský tým a 4) účelnost vynakládání získaných finančních prostředků.

Licenční rada projednává žádosti o financování z licenčního fondu nákladů spojených s podáním

přihlášky vynálezu/patentu či dalších záležitostí spojených s ochranou duševního vlastnictví generovaného na ČZU.

K propojení vzdělávání s aplikovaným výzkumem slouží inkubátor Point One. Například v roce 2017 Inkubátor Point One inkuboval 26 projektů. O kvalitě a přínosnosti tohoto inkubátoru svědčí i fakt, že v soutěži podnikatelských univerzitních inkubátorů o inkubaci nejnadanějšího podnikatelského projektu, který se konal v roce 2017 pod záštitou České spořitelny, zvítězila Firma FishRAS a Dogsie z inkubátoru ČZU.

Kromě přímého uplatňování výsledků vědy a výzkumu v praxi jsou důležité i další formy spolupráce s aplikační sférou. Univerzita a její součástí pravidelně pořádají s řadou partnerů mezinárodní i národní konference, semináře, workshopy a další akce. Je organizována konzultační a poradenská činnost (jen na Fakultě agrobiologie, potravinových a přírodních zdrojů proběhlo v roce 2017 celkem 1175 různých individuálních či skupinových aktivit zaměřených na poradenství a transfer znalostí v celkovém rozsahu přes 4300 hodin. Důležitým bodem z hlediska propojení s aplikační sférou (včetně hodnocení kvality výuky) poskytují **Rady pro spolupráci s praxí**, které působí na jednotlivých součástech univerzity a jsou složeny z předních odborníků působících v aplikační sféře mimo ČZU. Jejich činnost je každoročně hodnocena na kolegiích rektora. Tyto rady jsou, jak již bylo naznačeno, velice důležitým nástrojem zajišťování kvality z hlediska poskytování zpětné vazby z praxe (z tzv. aplikační sféry) ohledně podoby nejen tvůrčí činnosti na ČZU, ale i skladby studijních programů.

HODNOCENÍ SWOT

Silné stránky: výzkumné zaměření univerzity utváří příznivé podmínky spolupráci s praxí;

Slabé stránky: nízký zájem aplikované sféry o investice (financování) výzkumu z vlastních zdrojů poskytnutých ČZU;

Příležitosti: zájem o zpětné investice do spolupráce s ČZU ze sféry absolventů;

Ohrožení: nezájem podniků o smluvní výzkum.

DOPORUČENÍ

- Rozvíjet spolupráci s praxí s perspektivou získání dalších partnerů pro aplikovaný výzkum.
- Získávat úspěšné absolventy pro další spolupráci s ČZU (především v aplikovaném výzkumu).

HLAVNÍ VÝSLEDKY VNITŘNÍHO HODNOCENÍ SOUVISEJÍCÍCH ČINNOSTÍ

Řízení a správa univerzity a jejích součástí

Dlouhodobý/Strategický záměr ČZU 2016–2020 v jedné ze svých prioritních oblastí (prioritní oblast 5: Koncepční, transparentní, efektivní a udržitelně říditelná univerzita) stanovuje za prioritní cíl „rozvíjet koncepční formy řízení univerzity, které vycházejí z kvalitních dat o situaci na ČZU, čímž je podpořena transparentnost prováděných aktivit a umožněno efektivní využívání dostupných zdrojů, včetně udržitelného nakládání s nimi“. Každoroční výroční zprávy o činnosti hodnotí naplňování tohoto cíle.

To, jak působí správa a řízení univerzity a jejích součástí při vnitřním hodnocení kvality, je popsáno v té části této Zprávy o vnitřním hodnocení kvality nazvané „Popis a zaměření skutečných hodnocení v systému vnitřního hodnocení kvality na ČZU“. Samotný systém vnitřního hodnocení kvality ve vztahu k řízení a správě univerzity je **každoročně monitorován v souvislosti s přípravou Výročních zpráv o činnosti a také v souladu s vyhodnocováním Dlouhodobého/Strategického záměru, ale i v případě řešení odpovídajících centralizovaných rozvojových projektů nebo Institucionálního plánu.**

V souladu s rostoucím důrazem na kvalitu akademických činností ČZU neustále rozvíjí a zdokonaluje mechanismy jejího hodnocení, monitorování a nutných úprav. Tyto mechanismy jsou nyní zabudovány nejen do evaluačních praktik fakult/institutu a univerzity, ale jsou také využívány samotnými katedrami. Na úrovni vedení univerzity a fakult/institutu přispívají k řízení různých procesů spojených s akademickým životem (např. již přiblížené hodnocení úspěšnosti /prostupnosti/ studia, sledování kvality vyučovaných předmětů, analýzy publikačních aktivit ve vědě a výzkumu). **Hodnocení poskytují zpětnou vazbu nejen pro řídicí pracovníky, ale i pro hodnocené zaměstnance.** V souladu s potřebami a výsledky hodnocení jsou především rozvíjena **elektronická zabezpečení hodnocení kvality činností (včetně poskytování údajů pro toto hodnocení prostřednictvím univerzitního informačního systému a dalších elektronických aplikací)** s cílem zvý-

šit jeho efektivitu, dostupnost a využitelnost v řídicích procesech.

Na základě výsledků hodnocení řízení a správy univerzity (např. kolegia rektora se konají minimálně jednou za měsíc s výjimkou měsíce srpna a podobně je tomu i s kolegií děkanů) jsou také případně revidovány instituce (chápané jako „pravidla hry“), které mají vliv na řízení a správu ČZU. V grémiích ČZU dochází k posuzování a revizi existujících systémů zajišťování kvality i řízení a správy univerzity. Další podněty přicházejí ze senátu v momentech projednávání posuzovaných zpráv. **Revize systémů zajišťování kvality, ale i správy a řízení ČZU jsou vyzvány potřebami zvýšit jeho efektivnost,** což je například v současné době (rok 2017) spojeno s nutností udržet klíčové administrativní pracovníky v oblasti řízení a správy univerzity. Výsledky revize **vnitřních předpisů (vyžadovaných zákonem) a interních předpisů (nevyžadovaných zákonem) jsou dostupné na www stránce ČZU v sekci „O ČZU – Oficiální dokumenty“.** Seznam členů hlavních grémií a krátký popis jejich činností je dostupný také ve Výročních zprávách o činnosti ČZU.

Při hodnocení řízení a správy univerzity bylo postupně naplňováno doporučení z International Evaluation of the Quality Assurance Mechanisms and Procedures in the Czech University of Life Sciences Prague z roku 2012, a to, aby řízení a správa univerzity zvážila ustavení klíčové pozice (např. i na úrovni prorektora), který bude řídit rozvoj zajišťování a vnitřního hodnocení kvality. Taková pozice původně existovala ve spojení s prorektorem pro pedagogickou činnost a od roku 2018 již bude náplní práce samostatného prorektora. Je potřebné, aby se podobné pozice ustavily i na úrovni fakult/institutu.

Tato Zpráva o vnitřním hodnocení kvality rovněž dokumentuje, že se podařilo naplnit další doporučení z **International Evaluation of the Quality Assurance Mechanisms and Procedures in the Czech University of Life Sciences Prague z roku 2012, a to, aby řízení univerzity podporovalo utváření takové struktury a procesů, které budou podporovat kvalitu, jež prostoupí celou univerzitou.**

Řízení univerzity se rovněž daří utvářet **struktury a procedury, které podporují spolupráci mezi fakultami a institutem** (například výuka odborníků z jedné fakulty na fakultě jiné činí v akademickém roce za celou univerzitu cca 45 tisíc hodin; prostřednictvím Celouniverzitní grantové agentury je podporován společný multidisciplinární výzkum). Jednotlivé součásti univerzity tak mají prospěch ze synergického efektu ve vzdělávání a v tvůrčí činnosti.

Velice důležitým nástrojem pro hodnocení kvality univerzity obecně i pro hodnocení jejího řízení a spravování **jsou mezinárodní žebříčky univerzity**. Z pohledu Times Higher Education BRICS & Emerging Economies (BEE) University Rankings 2017 je ČZU na 179. místě v rámci BRICS & Emerging Economies (celosvětově 800–1000), z pohledu QS World University Rankings Emerging Europe and Central Asia Ranking je ČZU na 90. místě v rámci Emerging Europe and Central Asia (celosvětově 800–1000), z pohledu Best Global Universities Ranking (US News & World Report) je ČZU na 432. místě v Evropě a na 1051. místě na světě. ČZU je zastoupena i v tzv. Šanghajském žebříčku (Academic Ranking of World Universities), a to v zemědělských vědách (201–300 na světě).

Spolupráce s praxí a naplňování společenské odpovědnosti

Spolupráce s praxí je vyhodnocována každoročně na kolegiích rektora (zpravidla v lednu), kdy jednotlivé fakulty a institut předkládají své pravidelné zprávy o této spolupráci. Jedná se o nesmírně širokou oblast, která proniká jak vzdělávací, tak i tvůrčí činností a zahrnuje aktivity jako veletrhy pracovních příležitostí pro studenty ČZU, konzultace pro aplikační sféru, vývoj mobilních aplikací pro zemědělce a ochránce přírody (aplikace Senoseč, Včelstva online, Ptačí budky on-line), spolupráce ve výzkumu a smluvní výzkum. ČZU má také síť cca 40 cvičných škol pokrývající středoškolské vzdělávání v zemědělství a lesnictví.

ČZU přijala **strategii společenské odpovědnosti** (CSR strategie České zemědělské univerzity v Praze), která je propojena s tzv. Cíli udržitelného rozvoje (Sustainable Development Goals) OSN a vznikala ve spolupráci s partnery v mezinárodních sítích, jichž je ČZU členem a kteří již podob-

HODNOCENÍ SWOT

Silné stránky: dlouhodobě ustálené mechanismy řízení a správy univerzity podpořené formalizovanými psanými pravidly; kultura kvality činností pronikla cele do principů řízení a spravování univerzity;

Slabé stránky: fluktuace pracovních sil v oblasti administrativního zabezpečení řízení a správy univerzity;

Příležitosti: možnosti využití působení v mezinárodních sítích vysokých škol k posílení kvality řízení a správy univerzity;

Ohrožení: situace na trhu práce, kdy dochází k „dřeplácení“ kvalitních administrativních pracovníků působících ve správě a řízení univerzity.

DOPORUČENÍ

- Pokračovat ve využívání dat z mezinárodních žebříčků vysokých škol k analýze postavení ČZU a k rozvoji mechanismů správy a řízení univerzity.
- Připravit opatření ke stabilizaci klíčových administrativních pracovníků z hlediska podpory zajišťování řízení a správy univerzity
- Nadále rozvíjet elektronické zabezpečení poskytující nezbytná data k řízení a správě univerzity.

né strategie implementují. I díky této strategii je **ČZU nejvýše hodnocenou univerzitou v ČR v rámci mezinárodního UI GreenMetric World University Ranking**, kdy je ČZU na 58. místě na světě (z 619 zapojených univerzit) a 29. v Evropě.

Významným nástrojem pro propojení s praxí, ale i pro naplňování principů společenské odpovědnosti je pořádání mezinárodního **Life Sciences Film Festivalu**, který již má své místo mezi filmovými festivaly dokumentárního zaměření, o čemž svědčí i významné zahraniční návštěvy a představené filmy (včetně světových premiér).

Dlouhodobě se daří propojovat vzdělávací i tvůrčí aktivity s konkrétními problémy, procesy nebo jevy v různých lokalitách ČR, ale **v rámci rozvojové pomoci České republiky i v zahraničí** (ČZU se ročně podílí na cca 5–10 projektech rozvojové spolupráce v zahraničí), čímž univerzita rovněž naplňuje svou společenskou odpovědnost a hlásí se k Cílům udržitelného rozvoje OSN.

V rámci ČR jsou problémy, které řeší studenti ve spolupráci s pedagogy, určovány v součinnosti s místními aktéry a řešeny například formou případových studií. Ke zjišťování a reflexi problémů a k propojení ČZU s těmi, kteří jsou identifikovaným problémům vystaveni, slouží vytvořená www aplikace Tržiště pro místní akční skupiny (<http://mas.czu.cz/?tag=projekt-mas>).

HODNOCENÍ SWOT

Silné stránky: existence sítě partnerů spolupracujících s ČZU v této oblasti společenské odpovědnosti; několik vyřešených vědeckých i odborných projektů na téma udržitelný rozvoj a společenská odpovědnost organizace; existence struktury pro podporu tzv. startupů;

Slabé stránky: stále malé povědomí mezi zaměstnanci a studenty ČZU o společenské odpovědnosti;

Příležitosti: velký zájem o spolupráci s „life sciences“ univerzitou ze strany malých a středních podnikatelů i velkých korporací; nadšení start-up firem podporovaných ČZU; zdroje z projektů EU i národních poskytovatelů;

Ohrožení: velká konkurence nově se rozvíjejícího odvětví, nevyhraněnost témat, nesystémovost podpory ze strany státu či EU.

DOPORUČENÍ

- Cílené uvádění Strategie společenské odpovědnosti založené na UN Global Compact do života univerzity.
- Větší podpora univerzitních start-up firem.
- Stále více učit studenty podnikat se zřetelem na udržitelnost a společenskou odpovědnost.
- Zlepšit propagaci aktivit ČZU v oblasti společenské odpovědnosti.

Mezinárodní činnost

Různé dimenze internacionalizace (od výuky v cizích jazycích, působení zahraničních pedagogů a výzkumných pracovníků, studium zahraničních studentů až po mobility studentů a zaměstnanců či mezinárodní výzkum) jsou nedílnou součástí fungování každé kvalitní univerzity. ČZU si udržuje svou přední pozici mezi českými univerzitami z hlediska mezinárodních činností. Podle mezinárodních žebříčků (např. Times Higher Education Ranking /THE/) je úspěšná i v mezinárodním srovnání (podle kritéria THE „internationalizace“ patří ČZU do 3. decilu hodnocených univerzit celosvětově /přes 1300 hodnocených univerzit/ a mezi hodnocenými zeměmi tzv. BRIC and Emerging Economies zaujímá v kritériu „internationalizace“ 16. místo z více než 300 hodnocených univerzit). K takové pozici napomohla řada činností, které jsou v této zprávě sumárně hodnoceny, když **pravidelné hodnocení mezinárodních aktivit probíhá na kolegiích rektora a děkanů a na vědecké radě ČZU jednou za rok**. Internationalizace na ČZU je dlouhodobě rozvíjena ve spojení **s výukou v cizích jazycích (konkrétně v angličtině)**. Takto pojatá výuka má potenci, která je využívána, přesahovat i do dalších oblastí působení univerzity (především do tvůrčí činnosti, ale i do spolupráce s praxí). Obory (v pojetí před novelou zákona o vysokých školách) akreditované v angličtině již představují cca jednu třetinu ze všech akreditovaných oborů ve všech typech

studia na ČZU. Všechny tyto obory v bakalářském a magisterském typu studia jsou otevřeny (tj. studují v nich kmenoví studenti). V anglicky vyučovaných programech výrazně narostl počet samoplátců (z 27 v roce 2015 na 175 v roce 2016 a 341 v roce 2017). Studijní programy v anglickém jazyce umožňují studentům studovat tzv. double (PEF, FŽP, FAPPZ, FLD) nebo i joint (FAPPZ) degree programy, na což už tato zpráva poukázala. V anglických programech studovalo ke konci roku 2017 cca 1700 studentů, ať už směřujících k získání titulu, nebo pobývajících na ČZU v rámci studentských mobilit. **Rostoucí zájem studentů ze zahraničí o studium v anglických programech svědčí o kvalitě těchto oborů.** Proporce zahraničních kmenových studentů v anglických programech na ČZU se v roce 2016 blížila třem čtvrtinám (71 %).

U studentů příjíždějících ze zahraničí (studentů pobývajících na ČZU v rámci mobilit, kteří jsou zapsáni v informačním systému ČZU, protože studují některé předměty z oborů akreditovaných na ČZU), se ČZU dlouhodobě pohybuje nad 1000 takových studentů za kalendářní rok. Z tabulky č. 19 je také patrné, že mezinárodním výměnám studentů napomáhají i jiné zdroje než pouze program ERASMUS+, i když ten je i nadále dominantní z hlediska zdrojů, které podporují příjíždějící studenty. V posledních letech roste počet studentů příjíždějících na praktickou stáž.

Tabulka č. 19: Zahraniční studenti na ČZU v rámci mobilit (výměnných pobytů)

	2013 Celkem (ERASMUS)	2014 Celkem (ERASMUS)	2015 Celkem (ERASMUS)	2016 Celkem (ERASMUS)	2017 Celkem (ERASMUS)
ČZU celkem	852 (677)	877 (693)	1232 (989)	1428 (1143)	1327 (1200)

Pozn.: Započítání jsou studenti za celý kalendářní rok (tj. letní a zimní semestr dohromady, včetně těch, kteří byli zapsáni i na končící zimní semestr předchozího akademického roku). Je uveden celkový počet zahraničních studentů studujících na ČZU v rámci mobilit (zapsáni v IS ČZU) a v závorce počet těch, kteří studovali na ČZU v rámci programu ERASMUS+ a ERASMUS MUNDUS, včetně praxí na ČZU podpořených programem ERASMUS+ ve všech jeho součástech (vč. stáží).

Mezinárodní vztahy podporují i **návštěvy a pobyty zahraničních hostů na ČZU**, mezi něž jsou řazeni i velvyslanci některých zastupitelských úřadů v ČR. Vztahy se zahraničními partnery jsou institucionálně zabezpečeny **bilaterálními smlouvami s univerzitami v zahraničí** (v roce 2016 měla ČZU podepsáno celkem 201 Dohod o spolupráci /Memorandum of Understanding/,

a to především s univerzitami mimo EU).

Počet vyjíždějících studentů zachycuje tabulka č. 20. Z ní je patrné, že i přes některé výkyvy klesá počet vyjíždějících studentů, a to především v rámci programu ERASMUS. Ukazuje se, že studenti preferují jiné typy zahraničních stáží než ty spojené s programem ERASMUS.

Tabulka č. 20: Počty studentů ČZU účastnících se mobilit (výměnných pobytů)

	2013 Celkem (ERASMUS)	2014 Celkem (ERASMUS)	2015 Celkem (ERASMUS)	2016 Celkem (ERASMUS)	2017 Celkem (ERASMUS)
ČZU celkem	683 (588)	678 (572)	619 (547)	765 (540)	668 (497)

Na ČZU jsou dlouhodobě nabízeny a realizovány **letní školy**. Ty byly pořádány pro zahraniční studenty, kteří na ně přijíždějí na ČZU, ale mohou se jich účastnit i studenti ČZU. ČZU také

již téměř 10 let organizuje **letní školy pro své studenty v zahraničí**, a to v celkovém počtu 15. Situaci ohledně letních škol ukazují tabulky č. 21 a 22.

Tabulka č. 21: Krátkodobé intenzivní kurzy na ČZU typu letních škol (trvajících déle než jeden týden) pro zahraniční studenty (možná účast i studentů z ČZU)

	2013	2014	2015	2016	2017
Počet kurzů	18	25	21	19	22
Počet studentů*	644 (134)	661 (74)	625 (63)	493 (29)	634 (34)
Průměrný počet hodin přímé výuky v kurzu	67	51	57	54	47
Počet pedagogů a dalších pracovníků z ČZU	108	124	102	102	101
Počet pedagogů ze zahraničí, vyučujících na letních školách na ČZU	15	25	12	32	25

* Jsou uvedeny počty studentů v letních školách organizovaných na ČZU celkem a v závorce počty studentů ČZU, kteří se těchto škol zúčastnili.

Tabulka č. 22: Krátkodobé intenzivní kurzy pro studenty ČZU typu letních škol (trvajících déle než jeden týden) v zahraničí

	2013	2014	2015	2016	2017
Počet kurzů	18	14	12	13	15
Počet studentů z ČZU	252	194	149	156	218
Průměrný počet hodin přímé výuky v kurzu	84	87	90	109	72
Počet vyučujících a organizujících z ČZU	31	34	24	31	28

Aktivity v mezinárodních organizacích a sítích univerzit jsou významnou investicí (a to nejen finanční) do kvality mezinárodních činností. Klíčovou aktivitou je již dlouhodobě působení v rámci

Euroleague for Life Sciences (ELLS), kde ČZU především participuje na dvou společných (joint a double degree) programech. Dále se ČZU podílí velmi aktivně na činnosti tzv. předmětných oblas-

tí (18 zástupců ČZU), v podpůrných oblastech (5 zástupci ČZU) a v řídicích orgánech (rektor v radě a prorektor v „task force“). ELLS každoročně pořádá společné konference věnované hodnocení některých oblastí působení univerzit (v roce 2016 to byla spolupráce s praxí a v roce 2017 genderová problematika) a na tuto konferenci navazuje studentská konference ELLS, na níž zúčastnění studenti (z ČZU zpravidla 25) prezentují své bakalářské nebo diplomové práce. Vybraní studenti, mezi nimiž jsou i studenti ČZU, jsou za své práce finančně oceněni mezinárodní porotou ELLS. **Studentská konference ELLS ukazuje kvalitu kvalifikačních prací studentů ČZU**, které jsou srovnatelné s předními evropskými univerzitami (např. Copenhagen University).

V mezinárodní organizaci **Association for European Life Science Universities (ICA)** je univerzita zastoupena rektorem zasedajícím v její radě. ČZU zabezpečuje práci sekretariátu této organizace (sekretariát působí na ČZU). Na ČZU rovněž působí sekretariát, který administrativně zabezpečuje aktivity mezinárodní organizace **The European Alliance on Agricultural Knowledge for Development (AGRINATURA)**, která pracuje pod ICA a zabývá se výzkumem i vzděláváním v oblasti tropů a subtropů. Představitel Fakulty tropického zemědělství pracuje v radě této organizace. V rámci stálého výboru ICA pod názvem The ICA Regional Network for Central and South Eastern Europe (CASEE), v níž rektor ČZU vykonává funkci místopředsedy, se ČZU podílí na přípravách každoroční vědecké konference této organizace zaměřené především na doktorandy. V rámci ICA působí ČZU aktivně i v síti **AGRIMBA** (předsednictví organizace zaměřené na programy MBA v zemědělství). ČZU pracuje aktivně v **Dunajské konferenci rektorů (DRC)** podílející se na Strategii EU pro dunajský region. V letech 2012–2016

byl rektor ČZU jejím viceprezidentem nebo prezidentem. Kromě zmíněného se ČZU také podílí na aktivitách **Víšegrádské univerzitní asociace**, které předsedá Slovenská poľnohospodárska univerzita PU v Nitře. ČZU je také členem **Evropské univerzitní asociace**, což znamená možnost přímo ovlivňovat směřování evropské politiky v oblasti terciárního vzdělávání.

ČZU dlouhodobě participuje na projektech mezinárodní spolupráce ERASMUS+ zaměřených na zkvalitňování výuky, v programu CEEPUS (9 vzdělávacích sítí), v projektech v rámci Cíle EU Evropská územní spolupráce, v Rámcových projektech EU a v projektech programu Horizont 2020. Pokud se jedná o **program ERASMUS+ má ČZU uzavřeno 409 bilaterálních dohod s 282 univerzitami ve 28 zemích, které se účastní tohoto programu.**

HODNOCENÍ SWOT

Silné stránky: rozvinutý systém mezinárodní spolupráce s výsledky v hodnocení úrovně mezinárodních spolupráce v mezinárodních žebříčcích vysokých škol; nárůst počtu zahraničních studentů i akademických pracovníků; práce studentské organizace ESN CULS;

Slabé stránky: klesající zájem studentů o dlouhodobé výjezdy do zahraničí v rámci programu Erasmus+;

Příležitosti: jiné možnosti výjezdů studentů mimo program Erasmus+ (krátkodobé studijní pobyty);

Ohrožení: nejasná politická situace a změny v mezinárodní politice; administrativní náročnost spojená s výjezdy mimo ČR (i příjezdy na ČZU).

DOPORUČENÍ

- Utvářet příznivé prostředí podporující studentské mobility s oporou v administrativní pomoci vyjíždějícím i přijíždějícím studentům.

Péče a služby pro studenty

Péče o studenty má několik podob, které jsou vždy detailně přiblíženy ve výročních zprávách o činnosti. Její hlavní součástí jsou **poradenské služby, které jsou soustředěny do** tří hlavních oblastí: **studijní a pedagogické, psychosociální a profesně-kariéerní**. K nim v posledním období přibýly poradenské služby **v oblasti právní a informatické**. Ostatní poradenské služby pro studenty se týkají poradenství **pro studenty se speciálními potřebami**. Poradenství je studentům

poskytováno prostřednictvím několika komunikačních kanálů: potřebné informace a kontakty může student/studentka získat elektronicky v prostředí internetu či e-mailem nebo může telefonicky či osobně přímo kontaktovat specializovaného poradce v dané oblasti (jejich seznam je dostupný na jednotlivých fakultách a institutu. Jedná se o proděkany nebo speciálně jmenované pracovníky či vedoucí studijních oddělení). Kariéerní centrum potom kromě zmíněných elektronických či osobních konzultací zprostředkovává také přednášky a workshopy či semináře.

Největší zájem je o **studijní poradenství**. Je patrné, že studenti využívají poradenskou činnost stále častěji a její existenci hodnotí kladně, což potvrzují anketní průzkumy mezi nimi. Studenti nastupující do prvních ročníků obdrží informační brožuru přibližující nejčastější studijní problémy, s nimiž se studenti setkávají, a představující možnosti jejich řešení. Stále více studentů se zajímá o **poradenství v oblasti kariérní (profesní), které na úrovni ČZU zajišťuje Kariérní centrum** a kdy některé fakulty (jako Provozně ekonomická fakulta) zajišťují i své vlastní kariérní poradenství. V tomto typu poradenství jsou řešeny otázky uplatnění studentů po skončení studia, nástroje potřebné k ucházení se o práci (CV, motivační dopis), případně jsou studentům poskytovány informace a kontakty na firmy a organizace, se kterými fakulta/institut dlouhodobě spolupracují. Roste i zájem o právní poradenství.

Psychologické poradenství poskytují pedagogové s psychologickým vzděláním působící na katedře psychologie Provozně ekonomické fakulty. Poradenský servis je poskytován jak studentům ČZU, tak i zaměstnancům. Pracoviště pomáhá klientům zorientovat se v povaze jejich problémů a vede je k jejich aktivnímu řešení. Součástí poradenství je také diagnostika problému a v případě nutnosti nasměrování klienta na specializované pracoviště. Většina poradenských aktivit je naplánována do maximálně dvou sezení s jedním klientem. Mezi hlavní oblasti psychologického poradenství patří problémy spojené se studiem (pedagogicko-psychologická problematika), vztahové problémy (mezigenerační, partnerské apod.), krize pramenící z náhlého traumatizujícího stresoru, profesní poradenství, psychické onemocnění či závažné somatické onemocnění. V rámci působení poradny jsou již dlouhodobě do vybraných výukových modulů zakomponovány „sebediagnostické“ testy spravované psychologickými poradci (přístupné též přes portál poradny), které jsou masivně využívány studenty ze všech fakult a institutu ČZU. Tak je psychologické poradenství dostupné velkému počtu studentů.

Hodnocení **poradenských činností pro studenty se na ČZU věnují kolegia rektora**, kde jsou projednávány zprávy o aktivitách jednotlivých složek poradenského systému na ČZU, jež jsou doplněny zjištěními z anket mezi studenty.

Důležitá z hlediska specifických potřeb různých

forem vzdělávání je **také práce se znevýhodněnými studenty**. Tu na celé ČZU garantuje od roku 2006 Poradenské středisko pro studenty se speciálními vzdělávacími potřebami, jehož činnost je zajišťována Institutem vzdělávání a poradenství. Jeho pracovníci v součinnosti s pověřenými pracovníky fakult a institutu napomáhají studentům při překonávání různých bariér řadou metod a postupů (např. odbornými intervencemi, zejména výcvikem facilitace učení u studentů se specifickými poruchami učení /dyslexií, dysgrafií, dysortografií, dyskalkulií, hyperaktivitou a poruchami pozornosti/). Z hlediska kvalitativního rozvoje práce se znevýhodněnými studenty bylo prioritou zejména zvyšování diagnostických postupů u studentů a rozvoj individuálních trajektorií studia osob se specifickými poruchami učení. Obecně lze říci, že spolupráce fakult a Poradenského střediska přispívá k vytváření přátelského prostředí pro zdravotně znevýhodněné studenty a zvyšuje informovanost akademických pracovníků a zaměstnanců o problematice a specifických potřebách znevýhodněných studentů. V Poradenském středisku je celoročně poskytované edukační, studijní a profesní poradenství a konzultace, stejně tak jako nezbytné intervenční a další potřebné služby studentům se speciálními vzdělávacími potřebami pro rostoucí počet klientů.

Předchozí odstavec naznačil, že je na ČZU věnována velká pozornost **studentům se zdravotním znevýhodněním**. Například už v průběhu roku 2010 byl na všechny jednotky univerzity distribuován průvodce areálem ČZU pro zrakově postižené. Fakulty/institut využívají pro nákup kompenzačních pomůcek řadu projektů a do asistenčních služeb jsou zapojováni i studenti. Bylo také upraveno přijímací řízení pro zrakově postižené. V případě náplně některých laboratorních cvičení a seminářů jsou potom tyto rovněž upraveny potřebám zdravotně znevýhodněných studentů. V některých posluchárnách jsou již instalovány indukční smyčky pro studenty s postižením sluchu. Jsou využívány systémy zvukových naváděcích majáků pro snadnější orientaci zrakově postižených osob. Všechny budovy již mají bezbariérové přístupy (včetně menzy ČZU).

U studentů se sociálními a ekonomickými problémy jsou kromě poradenských služeb využívána také odpovídající stipendia. Ve spolupráci se studijním oddělením rektorátu je u studentů se sociálními problémy navíc navrhováno například

rozložení splátek studijních poplatků apod. Podíl studentů, u kterých jsou indikovány sociální problémy, je na ČZU nízký (v případě tíživé sociální situace studenta bylo v roce 2016 přiznáno 93 stipendií, což je o 40 méně než v roce 2015). V odůvodněných případech je studentům, u nichž existují prokazatelné sociální problémy, umožněno studovat v rámci individuálního studijního plánu. Mimo to je sociálně a zdravotně znevýhodněným studentům zapůjčována mobilní výpočetní technika a kompenzační pomůcky.

Jak je patrné z Výročních zpráv o činnosti, pro studenty je na ČZU zaveden **propracovaný systém stipendií, který vychází ze Stipendijního řádu ČZU v Praze**. Na ČZU je možné udělovat stipendium rektora na podporu studia zahraničních studentů. Dalším stipendijním titulem je podpora studia studentů ČZU v zahraničí (včetně zpracování kvalifikačních prací), kterou není možno realizovat ani z programů mezinárodní spolupráce, ani formou příspěvku či dotace ze státního rozpočtu. Na úrovni fakult/institutu jsou přiznávána stipendia za mimořádné výsledky ve studiu (prospěchová stipendia) a také motivační stipendia pro studenty prvního ročníku bakalářských programů (např. těm, kteří získali přední umístění v některé z olympiád či v jiných soutěžích pro studenty středních škol majících vztah ke studovanému oboru a pořádaných pod záštitou Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy ČR, nebo kteří vykonali výborně přijímací zkoušky – zde se jedná i o magisterské studenty). Stipendia také mohou získat mimořádně úspěšní sportovci studující ČZU nebo jiní studenti za jinou příkladnou reprezentaci ČZU. Studenti jsou stipendii podporováni také v případě jejich zapojení do tvůrčí činnosti nebo stipendií, která podporují účast studentů na mezinárodních konferencích. V doktorských programech jsou stipendijní programy spojeny se zvyšováním doktorandských stipendií za úspěšně složené zkoušky v souladu se studijním plánem, s mimořádnými stipendii oceňujícími práci doktorandů mimo jejich studijní povinnosti, která přispívá ke zdárnému ukončení studia, a se stipendii pro vyjíždějící studenty-doktorandy sloužícími k podpoře studijních pobytů v zahraničí.

Vyhodnocování ubytovacích a stravovacích služeb pro studenty je každoročně věnován jeden bod ze zasedání kolegia rektora (zpravidla v červnu). Stravování v hlavním stravovacím zařízení – v menze – je dlouhodobě zajišťováno

v podobě oběda: dvě polévky, osm hlavních jídel, moučníky, vážené saláty, balené saláty a pasta bar; večeře pak v rozsahu dvou polévek a čtyř hlavních jídel. Nabídka také zahrnovala doplňkový prodej sladkostí, pečiva a nápojů. K dispozici jsou během oběda či večeře zdarma nápoje jako voda, čaj a nápoje s ovocnou příchutí postmix. Od roku 2013 mohou studenti čerpat dotaci i mimo menzu ČZU v dalších stravovacích zařízeních na ČZU, a to v několika restauracích či bufetech. V průměru na každé fakultě a kolejích je 3–5 automatů s bagetami a dalšími potravinami a nápoji. Univerzita disponuje cca 2 200 lůžky pro studenty. Od roku 2014 se mírně navyšuje zájem o ubytování na kolejích, který byl v roce 2017 vzhledem k nárůstu cen bytů a pronájmů v Praze enormní.

ČZU dlouhodobě podporuje **činnost studentských organizací**, a to formou poskytování prostor k činnosti nebo věcných darů. Výsledkem spolupráce ČZU a studentských organizací, kterých je na univerzitě celkem přes 20, je řada akcí, z nichž nejvýznamnější je soutěž spojená s open-air festivalem „Miss Agro“. Ta podle odhadů každoročně přiláká přímo do areálu ČZU na 8 tisíc diváků. Studentské organizace jako IAAS, AIESEC, #ESN CULS Prague nebo ELSA (studentská organizace Euroleague for Life Sciences) jsou nesmírně aktivní na mezinárodním poli. Velmi dobrá je i spolupráce ČZU se studentskou organizací, která pořádá akci zaČni s neZiskovkoU. Aktivní jsou též studenti z Trubačského půlkruhu, kteří vystupují na různých akcích pořádaných univerzitou a zúčastňují se i soutěží nebo studenti sdružení kolem studentských novin iZun. Studenti a jejich organizace pořádají plesy, odborné degustace vína, volbu krále Majálesu, burzy skript, seznamovací akce pro nové studenty (včetně studentů zahraničních), sportovní akce, zkvalitňování areálu univerzity, nebo pořádají manažerské přednášky.

Sportovní areál ČZU a jeho sportoviště mohou celoročně využívat všichni studenti i zaměstnanci školy, ale také mládež a široká veřejnost. V květnu je pravidelně pořádán sportovní rektorský den, kterého se dlouhodobě účastní v různých sportovních odvětvích na 250–300 studentů ČZU. Studentům jsou také nabízeny letní a zimní sportovní kurzy, jejichž náplní jsou týdenní pobyty v přírodě nabízející sport a pohyb. Cílem těchto kurzů je seznámit studenty s vybranými sporty a využívat sport k aktivnímu odpočinku i k týmové spolupráci.

V zimě se jedná o lyžařské pobyty v českých horách i v Alpách, v létě mají studenti bohatý výběr kurzů zaměřených na pestrou nabídku sportovních aktivit (vodácké kurzy na českých řekách, sjíždění divokých řek v Rakousku v kombinaci s vysokohorskou turistikou, turistika v Krkonoších a vysokohorská turistika v Tatrách, cykloturistika v Jizerských horách, v Rakousku a Švýcarsku, sportovní pobyty zaměřené na míčové sporty, na aerobik a kondiční cvičení, na orientační běh, vodní sporty, jachting a windsurfing, týdenní sportovní pobyty u moře ve Španělsku a Chorvatsku).

HODNOCENÍ SWOT

Silné stránky: široká nabídka péče a různých služeb pro studenty; aktivní zapojení studentů do činností pro ně samotné;

Slabé stránky: nárůst zájmu o ubytování na kolejích a z toho vyplývající nedostatek míst pro ubytování studentů na kolejích;

Příležitosti: využití spolupráce se soukromým sektorem (a obecně s partnery z praxe) pro rozvoj péče a služeb pro studenty;

Ohrožení: v případě příliš široké nabídky péče a služeb pro studenty hrozí jejich nevyužití.

DOPORUČENÍ

- Ve spolupráci se soukromými poskytovateli ubytování nabízet možnost ubytování studentům mimo areál ČZU.
- Neustále komunikovat se zástupci studentů o tom, jaké jsou pro ně potřebné služby a péče, které budou z hlediska provozu a svých výsledků také efektivní (využívané).

Kvalita akademických a neakademických pracovníků a péče o ně

Zajištění kvality akademických pracovníků je ve svém prvopočátku spojeno s výběrovým řízením na akademickou pozici. Každý nově přijímaný akademický pracovník nebo pracovník, který mění svou pozici (např. z docenta na profesora nebo z odborného asistenta na docenta) musí projít **veřejným výběrovým řízením** (je oznamováno v médiích a jsou uvedeny předpoklady, které musí uchazeč splňovat). Výběrová komise u profesorů a docentů je složena z vedoucího pracovníka fakulty, zástupce akademického senátu a odborníků z fakulty a jedním vnějším odborníkem-akademickým pracovníkem držitelem hodnosti profesor (příp. docent). U odborných asistentů jsou přítomni představitelé vedení fakulty a akademického senátu fakulty. Komise posuzuje kvality uchazečů na základě předložených materiálů a rozsáhlého pohovoru. Sleduje předchozí pedagogické zkušenosti a vědeckou práci. Zajímá se o rozvoj oboru, ve kterém by chtěl uchazeč působit a zda tyto představy odpovídají záměrům ČZU (např. Dlouhodobému/Strategickému záměru). Na závěr komise tajně hlasuje o výsledném pořadí a doporučuje děkanovi pořadí k přijetí na příslušné místo. Konečné rozhodnutí provádí děkan fakulty/ředitel institutu.

Z hlediska zajištění kvality pedagogů hraje významnou roli **Institut vzdělávání a poradenství** (o způsobech hodnocení akademických pracovníků pojednával již předchozí text této zprávy:

např. kapitola Hodnocení studia v bakalářských a magisterských studijních programech studenty). Zmíněný institut nejenže pravidelně **hodnotí pedagogy** v rámci zjišťování kvality přednášek, ale také nabízí provádění **hospitací**. Hospitaci předmětů v některých případech provádějí i samotní vedoucí kateder. Cílem hospitací je zjistit silná i slabá místa pedagogů. Hospitace jsou prováděny pouze na žádost příslušného pedagoga. **Se začínajícími mladými pedagogy** pracují garanti předmětů. Ti jim ukazují, jak vést semináře a bývají i přítomni na jejich výuce, aby mohli hned v počátku zachytit případné problémy.

Pro zajištění kvality akademických pracovníků nabízí **Institut vzdělávání a poradenství pedagogické kurzy**. Ty jsou na vybraných fakultách nabízeny i pro doktorandy. ČZU si je vědoma nutnosti práce se začínajícími pedagogy. Proto Institut vzdělávání a poradenství nabízí mladým pedagogickým pracovníkům ČZU kurzy v oblasti vedení pedagogického procesu a v oblasti efektivního využívání nových technologií v průběhu přípravy a vlastní realizace pedagogických procesů. Kompetence pedagogických pracovníků jsou rozvíjeny i dalšími kurzy především v oblastech vysokoškolské pedagogiky, psychologie se zaměřením na osobnost vysokoškolského pedagoga a studenta, nácvik prezentačních a komunikačních dovedností v pedagogickém procesu a v oblastech využití informačních a komunikačních technologií v pedagogickém procesu. Součástí kurzů je i příprava pedagogů pro alternativní postupy zpřístupňující pedagogický proces skupině znevýhodněných studentů.

Obecně je **vzdělávání zaměstnanců ČZU** (a tím zajišťování jejich kvality) věnována rostoucí pozornost. Mezi zaměstnanci je obecně zájem o **kurzy cizího jazyka**, což souzní s úsilím o bilingvální prostředí univerzity, ale také o již zmíněné **kurzy orientované na rozvoj pedagogických dovedností** (detailně zmíněné v předchozím odstavci) a **na dovednosti práce s informačními a komunikačními technologiemi** (včetně těch používaných ve výuce). Zájem je též o kurzy zaměřené na rozvoj znalostí a dovedností nezbytných pro odborné působení akademických pracovníků (od práce s novými přístroji po administrativní dovednosti při přípravě projektů). Zatímco kurzy zaměřené na využití informačních a komunikačních technologií vztažené k práci s různým softwarovým vybavením v administrativních činnostech jsou více navštěvovány administrativními pracovníky, kurzy spojené s e-learningem, systémem Moodle a s obsluhou pomůcek (interaktivní tabule, videokonferenční zařízení), byly určeny především pro pedagogické pracovníky.

Kvalita pracovníků je pravidelně monitorována prostřednictvím vedoucích kateder, kteří na základě výsledků prováděných hodnocení (s využitím dat z informačních systémů univerzity o výuce, jejím hodnocení studenty i o tvůrčí činnosti a jejich výsledcích) a osobních pohovorů se zaměstnanci kateder stanovují konkrétní opatření k rozvoji kvality akademických i neakademických pracovníků

Při podpoře **sladění rodinného a profesního života zaměstnanců** hraje nezastupitelnou roli podniková dětská skupina ČZU s názvem Školka Poniček. Další formou podpory rodičů s dětmi je pořádání (ve spolupráci s odborovou organizací) letních dětských táborů a v roce 2016 i první ročník tzv. dětské letní univerzity na ČZU. Rodiče s dětmi – akademičtí pracovníci, kteří mají děti – mohou využívat některé funkcionality informačního systému univerzity, aby s pomocí uvedení tzv. omezení v rozvrhu mohli skloubit čas potřebný na péči o děti s časem, kdy

vykonávají své pedagogické povinnosti.

Při péči o zaměstnance ČZU dlouhodobě spolupracuje s odborovou organizací působící na univerzitě. Náplní spolupráce nejsou pouze záležitosti spojené s kolektivní smlouvou a pracovní-právními vztahy, ale například již v předchozím odstavci zmíněná organizace letního dětského tábora ve Vrážích u Písku (3 běhy), který pořádá právě odborová organizace za finanční podpory ČZU. Již po několik let je univerzitou pořádáno divadelní představení pro zvané zaměstnance a jsou organizovány vánoční a velikonoční koncerty. Zájmové organizace fungující na ČZU připravují pro zaměstnance odborné exkurze (např. návštěva výstavy Zahrada Čech v Litoměřicích).

HODNOCENÍ SWOT

Silné stránky: existence systému evaluací pracovníků různých stupňů; možná flexibilita práce vzhledem ke sladění rodinného a profesního života; velmi dobré zázemí pro děti zaměstnanců;

Slabé stránky: vzhledem k vytížení zkušenějších kolegů (často vytížení administrativními povinnostmi) není dostatek času na řízený rozvoj nejmladších pracovníků;

Příležitosti: dostupné prostředky v programech sladění rodinného a profesního života; podpora návratu žen po rodičovské dovolené;

Ohrožení: neidentifikováno.

DOPORUČENÍ

- Zvážit vypracování kariérního řádu.
- Podporovat zejména mladé a perspektivní akademické pracovníky ČZU a vytvářet jim podmínky pro vědeckou práci.
- Podporovat návrat kvalitních pracovníků ze zahraničí včetně vytvoření finančního zázemí pro jejich práci.
- Získávat mladé perspektivní vědce ze zahraničí a umožnit jim kariérní růst na ČZU navázaný na jejich působení v post-doktorských pozicích.
- Podporovat dlouhodobé vědecké i vědecko-pedagogické pobyty akademických pracovníků na špičkových zahraničních institucích.

Habilitační řízení a řízení ke jmenování profesorem

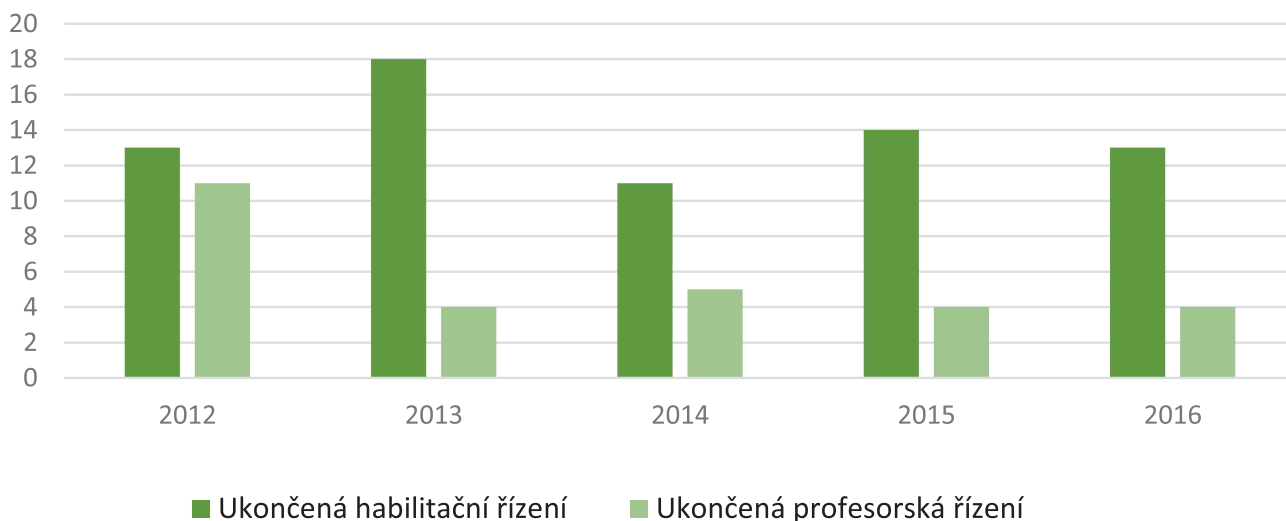
Kariérní růst akademických pracovníků je nezbytnou podmínkou rozvoje univerzity. Proto je této oblasti věnována na ČZU značná pozornost. Kvalita akademických pracovníků je

neustále monitorována v souladu s Pravidly habilitačního řízení nebo řízení ke jmenování profesorem. Tato pravidla mají jako svou přílohu jasně specifikovaná kritéria pro kariérní růst spojený s pozicí docenta či profesora a zatím tak částečně plní funkci kariérního řádu. Celostátní systém RIV, do kterého jsou

zaznamenávají výsledky ve vědě a výzkumu ze všech pracovišť v ČR, potom představuje jednoduchý nástroj hodnocení a porovnávání kvality jednotlivých akademických pracovníků. Vzhledem k jeho veřejné přístupnosti je na ČZU rozsáhle využíván (např. i k přípravě

podkladů pro ohodnocení kvalitních akademických pracovníků). Situaci v oblasti habilitačního řízení a řízení ke jmenování profesorem dokumentuje graf č. 11. Z něj je patrné, že si ČZU drží vyrovnaný počet ukončených habilitačních i jmenovacích řízení.

Graf č. 11: Počet ukončených habilitačních a profesorských řízení ČZU v letech 2012 – 2016

HODNOCENÍ SWOT

Silné stránky: jasně kvantifikované minimální požadavky na uchazeče o habilitační řízení či řízení ke jmenování profesorem umožňující orientaci uchazečům;

Slabé stránky: nezáměr některých pracovníků o jejich další kariérní růst (situace sebeuspokojení);

Příležitosti: neidentifikovány;

Ohrožení: snížení oborů, v nichž ČZU umožňuje habilitační řízení nebo řízení ke jmenování profesorem.

DOPORUČENÍ

- Zvyšovat požadavky na kvalifikační předpoklady nových docentů a profesorů tak, aby reflektovaly nadstandardní požadavky na vzdělávací a tvůrčí činnost.
- Připravit opatření, která omezí sebeuspokojení některých akademických pracovníků s jejich současným stavem a budou je motivovat směrem k habilitačnímu řízení a následně k řízení ke jmenování profesorem.

Prostorové, přístrojové, materiální, informační a administrativní zabezpečení

Hodnocení prostorového, přístrojového, materiálního, informačního a administrativního zabezpečení činností na ČZU se věnují kolegia rektora. Hlavní položky tohoto zabezpečení jsou náplní každoročního **Vyhodnocení plánu staveb, rekonstrukcí, modernizací a oprav**. Samotný plán staveb, rekonstrukcí, modernizací a oprav vzniká ve vzájemné koordinaci jednotlivých součástí univerzity s rektorátem a je **rovněž projednáván na kolegiu rektora**. Problematika přístrojové-

ho vybavení je od období, kdy i pražským vysokým školám bylo umožněno participovat na velkých infrastrukturálních projektech financovaných v rámci operačních programů zaměřených na vzdělávání a výzkum, kontinuálně hodnocena jako součást přípravy projektových žádostí. Z hlediska dalšího prostorového rozvoje ČZU je potřebné zmínit, že univerzita má **plán svého dalšího prostorového rozvoje**, který slouží jako určitý generel rozvoje ČZU.

Hodnocení informačního zabezpečení je rovněž náplní jednání kolegia rektora, kdy každoročně (zpravidla v lednu) je projednávána zpráva

o činnosti Oddělení informačních a komunikačních technologií na ČZU. V poslední době je z hlediska rozvoje informačních služeb největším problémem udržení kvalitních neakademických pracovníků, kteří jsou lákáni finančními nabídkami ze soukromého sektoru.

Významným momentem hodnocení je i **kvalita činností Studijního a informačního centra**. Od roku 2016 je po celou dobu obou semestrů otevírací doba od 8 do 20 hodin. Delší otevírací dobu výpůjčního protokolu od 15. do 20. hodiny využije cca 20 % uživatelů. Od roku 2016 funguje služba Moje knihy. Prostřednictvím emailu mojeknihy@sic.czu.cz si mohou uživatelé objednat pět až deset knih (signatura Z), které jim knihovník do druhého dne nachystá k vyzvednutí. Tato služba nabízí zrychlení práce (a tudíž i menší fronty, především na začátku semestru) i větší komfort služeb pro uživatele. Uživatelé si tuto službu již od začátku poměrně oblíbili. Pro nákup doporučené literatury mohou katedry využívat online akviziční formulář. V roce 2017 pokračovalo využívání vyhledávače EBSCO Discovery Service (EDS) jakožto vyhledávače ve většině předplacených odborných databází na ČZU a současně i v knihovním katalogu. Tento vyhledávač je zaměstnanci SIC propagován při školeních studentů ČZU v rámci jejich úvodu do studia. Studijní a informační centrum se snaží u jednotlivých součástí univerzity zvýšit využitelnost fondu filmů mediatéky, který aktuálně čítá téměř 1000 převážně dokumentárních filmů. Od roku 2016 jsou se souhlasem autorů k dispozici všechny filmy, které byly promítány na festivalu Life Sciences Film Festival.

Administrativní činnosti jsou hodnoceny v rámci jednotlivých dílčích hodnotících zpráv zaměřených například na vzdělávací činnost, tvůrčí činnosti nebo na mezinárodní vztahy. ČZU nemá zvláštní hodnotící zprávu, která by se soustředila pouze na administrativní činnosti, ale chápe je jako nutné činnosti pro realizaci akademického působení, a proto je hodnotí v jeho jednotlivých oblastech.

HODNOCENÍ SWOT

Silné stánky: kompaktní areál univerzity s estetickou výjimečností propojující parkovou úpravu s budovami; kvalitní informační a přístrojové zabezpečení v areálu ČZU;

Slabé stránky: problémy s udržením vysoce kvalitních administrativních pracovníků a pracovníků v oblasti informačních technologií, kteří jsou lákáni soukromým sektorem nabízejícím vyšší příjmy;

Příležitosti: využívání možností výzev operačních programů pro rozvoj přístrojového a materiálního zázemí ČZU;

Ohrožení: malá koordinace rozvojových aktivit příslušných zastupitelstev (hlavní město Praha, Praha 6, Praha – Suchbátka) s představami o rozvoji ČZU.

DOPORUČENÍ

- Zajišťovat moderní laboratorní zázemí nejen na jednotlivých pracovištích, ale i formou společných specializovaných laboratoří.
- Rozvíjet opatření k udržení vysoce kvalitních administrativních pracovníků a pracovníků v oblasti informačních technologií na ČZU.

Udržování a rozvoj akademického prostředí

Hodnocení udržování a rozvoje akademického prostředí se z různých pohledů objevuje v řadě hodnocení činností realizovaných na ČZU. Pro zajišťování tohoto prostředí jsou důležité pře-

devším **etická komise ČZU a disciplinární komise na ČZU i na jednotlivých fakultách**. V tvůrčí činnosti hrají svou roli také **oborové etické komise**, které se vyjadřují například k zacházení se zvířaty při pokusech. Pro podporu a rozvoj akademického prostředí využívá ČZU také svůj **Nadační fond**.

Finanční zabezpečení

Hodnocení finančního zabezpečení a hospodaření je náplní každoročních výročních zpráv o hospodaření, které jsou projednávány v soula-

du se zákonem. Z hlediska finančního zabezpečení jednotlivých součástí univerzity je klíčovým dokumentem **Metodika a postup tvorby rozpočtu pro příslušné období**, kterou následně fakulty/instituty modifikují ve vztahu ke svým

specifikám a prioritám při tvorbě a rozdělování rozpočtu na své součásti.

Kvalita vnitřního kontrolního systému a finančního řízení ČZU je určena interními předpisy ČZU, zejména Směrnicí kvestora č. 1/2012 Finanční kontrola – vnitřní kontrolní systém a Směrnicí kvestora č. 4/2013 Oběh účetních dokladů, případně ostatními metodickými dokumenty ČZU. Uvedenými interními předpisy je zajištěno zřetelné oddělení funkcí mezi zaměstnanci, kteří se podílejí na přípravě a přímém uskutečňování operací spojených s financemi, a zachycování těchto operací v příslušných evidencích pro účely finančního výkaznictví.

Na univerzitě jsou pravidelně vykonávány finanční, ale i další **audity**. ČZU má svůj vlastní systém vnitřních auditů, který je každoročně vyhodnocován na kolegiu rektora.

Kolegium rektora každoročně (v říjnu) projednává čerpání mzdových prostředků, a to tak, aby bylo možno dopředu předcházet případným problémům při bilanci čerpání neinvestičních prostředků.

HODNOCENÍ SWOT

Silné stránky: existence důkladného systému kontroly nakládání s finančními zdroji;

Slabé stránky: nedostatek kvalitních pracovníků schopných řešit finanční záležitosti;

Příležitosti: neidentifikováno;

Ohrožení: nárůst byrokratických požadavků spojených s vedením účetnictví.

DOPORUČENÍ

- Pokračovat v úsilí o získávání externích prostředků využitelných pro další rozvoj univerzity.

Činnost školních statků

Česká zemědělská univerzita má podle Statutu dva vysokoškolské statky – Školní zemědělský podnik se sídlem v Lánech (ŠZP) a Školní lesní podnik se sídlem v Kostelci nad Černými lesy (SLP). **Ředitelé těchto podniků jsou přímo podřízeni rektorovi ČZU.** Rektor ČZU jmenuje **poradce pro školní podniky** z jednotlivých fakult oborově příbuzných obou podnikům. Poradci školních podniků se společně s příslušným prorektorem schází s vedením školních podniků a řeší otázky týkající se pedagogické a tvůrčí činnosti na školních podnicích. Pomáhají též při řešení vybraných ekonomických otázek. Vnitřní organizaci školních podniků stanoví jejich organizační řády. Ředitelé školních podniků řídí jejich činnost v souladu s právními předpisy, vnitřními a interními předpisy ČZU, organizačním řádem školního podniku a podle schváleného plánu činnosti.

S výsledky hospodaření školních podniků je vedení univerzity průběžně seznamováno. Každoročně probíhají v průběhu měsíce dubna na ČZU **rozborů školních podniků.** Těchto rozborů se zúčastňuje vedení školních podniků, vedení univerzity, zástupci všech fakult a institutu, včetně některých rektorátních pracovišť (ekonomické oddělení, právní oddělení). Účelem těchto setkání je nejenom podrobné ekonomické hodnocení podniku, ale přispívá též k diskusi a řešení otázek okolo skladby pěstovaných rostlin a dře-

vin, chovaných zvířat, sklizně, těžby i vybavení mechanizačními prostředky aj.

Školní zemědělský podnik plní úkoly vyplývající z jeho účelového poslání. Znamená to, že zajišťuje praktickou výuku pro studenty nebo zpracování kvalifikačních prací (ročně zpracovává své práce v provozech ŠZP na 50 studentů ČZU). Svou hlavní činnost zajišťuje ŠZP v souladu s plánem účelové činnosti a podle zakázek jednotlivých fakult ČZU bez příspěvku na účelovou činnost. Pro potřeby studentů jsou na většině pracovišť podniku vybudována ubytovací zařízení a prostory pro výuku. V Červeném Újezdě je část zemědělské půdy vyčleněna pro pokusnickou a výzkumnou činnost.

Velkým problémem na ŠZP je značná územní roztržitost středisek a pozemků a z toho plynoucí zvýšené náklady na dopravu strojů i produktů. V některých případech tvoří náklady na dopravu podle kalkulací až 18 % z celkové ceny.

Školní lesní podnik plní své funkce v souladu s platným Statutem ČZU v Praze jako vysokoškolský lesní statek. Zajišťuje praxe pro studenty (cca 100 studentů ročně), praktická a terénní cvičení (cca 1600 studentů ročně). Kvalifikační práce v provozech ŠLP v průměru ročně zpracovává 50 studentů.

Hlavní činnost zajišťoval Školní lesní podnik v souladu s plánem účelové činnosti a podle za-

kázek jednotlivých fakult ČZU bez příspěvku na účelovou činnost. Pro potřeby studentů jsou na zámku v Kostelci nad Černými lesy vybudována ubytovací zařízení, prostory pro výuku i pracovny pro pedagogy. Doplňková činnost je svým zaměřením na plnou efektivnost všech dílčích činností a provozu důležitým a nezbytným faktorem pro vytváření příznivého ekonomického zázemí pro realizaci činnosti hlavní.

HODNOCENÍ SWOT

Silné stránky: zavedené fungování školních podniků nabízejících studentům přímý kontakt s reálnou praxí a možnosti pro tvůrčí činnosti;

Slabé stránky: územní roztržitost školního zemědělského podniku;

Příležitosti: výraznější spolupráce nejen s podobnými školními podniky, ale i jinými zemědělskými a lesními podniky;

Ohrožení: nutnost koordinovat výrobní stránku fungování školních podniků s experimenty na nich prováděnými (omezení produkční stránky fungování podniků, která je nutná při odběru vzorků či při měření).

DOPORUČENÍ

- Nadále modernizovat stávající objekty a technologie školních podniků.

ZÁVĚREČNÉ SHRNU TÍ

Vnitřní hodnocení kvality činností přispívá k tomu, aby činnosti prováděné univerzitou odpovídaly poslání, vizi, misi a cílům ČZU a standardům a požadavkům, které univerzita a akreditační orgány kladou na tyto činnosti (účelová dimenze vnitřního hodnocení kvality), aby činnosti univerzity směřovaly prostřednictvím překračování obvyklé praxe k mimořádným výsledkům spojeným s naplňováním vysokých standardů činnosti (mimořádná dimenze vnitřního hodnocení kvality), aby vykonávané činnosti měly pozitivní dopad na vzdělávání studentů, na osobnostní a profesionální rozvoj členů akademické obce (transformativní dimenze vnitřního hodnocení kvality) a aby univerzita a její součásti předkládaly zainteresovaným osobám výčet optimálního využití zdrojů a pravdivých výsledků akademických, tvůrčích a souvisejících činností (transparentní

dimenze vnitřního hodnocení kvality).

Zpráva o vnitřním hodnocení je dokumentem sledujícím naplnění všech 4 zmíněných dimenzí vnitřního hodnocení kvality. Univerzitě se obecně daří resilientně reagovat na proměny vnějšího prostředí, a to proto, že má zavedené a formálně institucionalizované mechanismy zajišťující její kvalitní fungování i hodnocení prováděných činností. Zpráva o vnitřním hodnocení představila pro hlavní hodnocené oblasti analýzu slabých a silných stránek a rovněž i příležitostí a ohrožení. Na základě této analýzy potom jsou formulována určitá opatření, vyhodnocování, jejichž naplňování a případné modifikace SWOT analýzy budou náplní každoročních dodatků ke Zprávě o vnitřním hodnocení kvality tak, aby v horizontu roku 2022 mohla být zpracována zpráva nová.

PŘÍLOHA

Použité zkratky

PEF:	Provozně ekonomická fakulta
FAPPZ:	Fakulta agrobiologie, potravinových a přírodních zdrojů
TF:	Technická fakulta
FŽP:	Fakulta životního prostředí
FLD:	Fakulta lesnická a dřevařská
FTZ:	Fakulta tropického zemědělství
IVP:	Institut vzdělávání a poradenství

Tato zpráva byla schválena Radou pro vnitřní hodnocení ČZU dne 19. 3. 2018.

Tato zpráva byla projednána Vědeckou radou ČZU dne 21. 3. 2018.

Tato zpráva byla schválena Akademickým senátem ČZU dne 22. 3. 2018.

Tato zpráva byla projednána Správní radou ČZU dne 27. 3. 2018.

